

Generalitat de Catalunya

**PLA ANUAL PER A LA PREVENCIÓ,
VIGILÀNCIA I EXTINCIÓ DELS
INCENDIS FORESTALS DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA PER
A L'ANY 2025**

1. OBJECTE, ÀMBIT D'APLICACIÓ I MARC NORMATIU -----	7
1.1. OBJECTE -----	7
1.2. ÀMBIT D'APLICACIÓ -----	8
1.3. MARC NORMATIU-----	8
1.3.1. NORMATIVA D'ÀMBIT ESTATAL-----	8
1.3.2. NORMATIVA D'ÀMBIT DE CATALUNYA -----	8
1.4. DEFINICIONS-----	10
2. OBJECTIU DEL PLA -----	13
3. APROVACIÓ I MANTENIMENT DEL PLA -----	15
3.1. APROVACIÓ I VIGÈNCIA-----	15
3.2. MANTENIMENT I REVISIÓ DEL PLA-----	15
4. PLANIFICACIÓ EN MATÈRIA D'INCENDIS FORESTALS -----	16
4.1. PLANIFICACIÓ EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS- 16	16
4.1.1. PERÍMETRES DE PROTECCIÓ PRIORITÀRIA-----	16
4.1.1.1. PLANIFICACIÓ DELS PUNTS ESTRATÈGICS DE GESTIÓ I EIXOS DE CONTENCIÓ ESTRATÈGICS -----	20
4.1.2. PLANS MUNICIPAIS DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS --- 22	22
4.2. PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INCENDIS FORESTALS DE CATALUNYA (INFOCAT) -----	23
5. ANÀLISIS TERRITORIAL I ZONIFICACIÓ-----	25
5.1. ANÀLISIS D'INCENDIS FORESTALS -----	25
5.1.1. ANTECEDENTS -----	25
5.1.1.1. DISTRIBUCIÓ DELS INCENDIS FORESTALS -----	27
5.1.1.2. LES GENERACIONS D'INCENDI FORESTAL-----	28
5.1.2. ANÀLISIS PER CAUSALITAT-----	30
5.1.3. ANÀLISIS PER TIPUS D'INCENDI FORESTAL -----	31
5.2. ANÀLISIS DEL RISC D'INCENDI FORESTAL -----	33
5.2.1. ANÀLISIS DEL PERILL D'INCENDI FORESTAL -----	33

5.2.1.1.	MAPA DE PERILL D'INCENDI FORESTAL -----	34
5.2.1.2.	MAPA DIARI DE PERILL D'INCENDI FORESTAL-----	36
5.2.2.	ANÀLISIS DE LA VULNERABILITAT EN FRONT ELS INCENDIS FORESTALS -----	37
5.2.3.	MUNICIPIS D'ALT RISC D'INCENDI FORESTAL-----	38
6.	ÈPOQUES DE PERILL -----	39
7.	REGULACIÓ DELS USOS QUE PUGUIN DONAR LLOC A RISC D'INCENDI FORESTAL -----	40
7.1.	RESTRICCIONS A CAUSA DEL PERILL D'INCENDI FORESTAL-----	40
7.2.	CONTROL DE LES IGNICIONS QUE PODEN ESDEVENIR INCENDIS FORESTALS -----	41
7.2.1.	REGULACIÓ D'ACTIVITATS AMB RISC D'INCENDI FORESTAL-----	41
7.2.1.1.	ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE DE BAIX RISC D'INCENDI FORESTAL (16 d'octubre a 14 de març). -----	42
7.2.1.2.	ACTIVITATS DURANT EL PERIODE AMB RISC D'INCENDI FORESTAL (15 de març a 15 d'octubre). -----	42
7.2.1.3.	ACTIVITATS DURANT EL PERIODE D'ALT RISC D'INCENDI FORESTAL (15 de juny a 15 de setembre) -----	43
7.3.	RESTES GENERADES EN TREBALLS FORESTALS -----	43
7.4.	DIPÒSITS TEMPORALS DE RESTES VEGETALS EN L'APROFITAMENT DE LA BIOMASSA -----	44
7.5.	CREMES PRESCRITES DE VEGETACIÓ -----	44
7.6.	CAMPANYA DEL BORRISOL-----	46
7.7.	CAMPANYA DE LA SEGA-----	47
8.	MESURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS-----	49
8.1.	MESURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS EN LA INTERFASE	
8.1.1.	NUCLIS DE POBLACIÓ I LES URBANITZACIONS LIMÍTROF AMB TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA	49

8.1.2. EDIFICACIONS I INSTAL·LACIONS AGRÍCOLES I RAMADERES SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA-----	52
8.1.3. EDIFICACIONS I INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA	53
8.2. MESURES DE PREVENCió D'INCENDIS FORESTALS EN INFRAESTRUCTURES-----	54
8.2.1. LÍNIES AÈRIES DE CONDUCCIó ELÈCTRICA I LES SEVES INSTAL·LACIONS ASSOCIADES -----	54
8.2.2. XARXA VIÀRIA -----	56
8.2.3. XARXA FERROVIÀRIA -----	58
8.2.4. ABOCADORS SITUATS A MENYS DE 500 METRES DE TERRENYS FORESTALS -----	59
8.2.5. ÀREES RECREATIVES SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE LES ENVOLTA A ON ES PERMET L'ús DEL FOC	
59	
9. INFRAESTRUCTURES DE PREVENCió D'INCENDIS FORESTALS -----	61
9.1. XARXA VIÀRIA -----	62
9.2. XARXA DE PUNTS D'AIGUA -----	63
9.3. ÀREES DE BAIXA CÀRREGA DE COMBUSTIBLE -----	64
9.4. EXECUCió I MANTENIMENT DE PROJECTES DE PREVENCió D'INCENDIS PLANIFICATS EN EL TRIENNI 2023-2025-----	64
10. VIGILÀNCIA, EXTINCIó DELS INCENDIS FORESTALS-----	69
10.1. DEPARTAMENT D'INTERIOR I SEGURETAT PÚBLICA-----	69
10.1.1. DIRECCIó GENERAL DE PREVENCió, EXTINCIó D'INCENDIS I SALVAMENTS (DGPEIS)-----	69
10.1.1.1. ORGANIZACIó -----	69
10.1.1.2. RECURSOS HUMANS-----	70
10.1.1.3. RECURSOS MATERIALS-----	71
10.1.1.4. VIGILÀNCIA -----	72
10.1.1.5. ORGANIZACIó DEL DISPOSITIU EN FUNCIó DEL RISC-----	73

10.1.2. DIRECCIÓ GENERAL AGENTS RURALS-----	81
10.1.2.1. ORGANITZACIÓ -----	81
10.1.2.2. RECURSOS HUMANS-----	83
10.1.2.3. RECURSOS MATERIALS-----	86
10.1.2.4. VIGILÀNCIA -----	86
10.1.2.5. ORGANITZACIÓ DEL DISPOSITIU EN FUNCió DEL RISC-----	88
10.2. DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ-----	99
10.2.1. DIRECCIÓ GENERAL DE BOSCOS I GESTIó DEL MEDI-----	99
10.2.1.1. ORGANITZACIÓ -----	99
10.2.1.2. GRUP ESPECIAL DE PREVENCIó D'INCENDIS FORESTALS--	100
• ORGANITZACIó -----	100
• RECURSOS HUMANS-----	101
• RECURSOS MATERIALS-----	101
• ORGANITZACIó DEL DISPOSITIU EN FUNCió DEL RISC -----	102
10.2.1.3. AGRUPACIONS DE DEFENSA FORESTAL -----	102
• ORGANITZACIó -----	102
• RECURSOS HUMANS-----	104
• RECURSOS MATERIALS-----	105
• VIGILÀNCIA -----	105
• ORGANITZACIó DEL DISPOSITIU EN FUNCió DEL RISC -----	105
10.3. ÒRGANS DE COORDINACIó ENTRE EL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIó I EL DEPARTAMENT D'INTERIOR I SEGURETAT PÚBLICA DURANT L'EXTINCIó-----	106
11. DIVULGACIó-----	107
11.1. SENSIBILITZACIó DE LA POBLACIó I D'AGENTS CLAUS -----	107
11.2. CAMPANYES PREVENTIVES DIVULGATIVES EN MITJANS DE COMUNICACIó -----	108
11.3. PROJECTES EUROPEUS-----	108

12. PRESSUPOST-----109

1. OBJECTE, ÀMBIT D'APLICACIÓ I MARC NORMATIU

1.1. OBJECTE

Aquest document té per objecte donar compliment a l'article 48 de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests. I inclou el contingut mínim següent:

- a) Un anàlisi territorial de la problemàtica socioeconòmica que hi pugui haver a la comunitat autònoma i que es pot manifestar a través de la provocació reiterada d'incendis o de l'ús negligent del foc.
- b) El disseny general del dispositiu per a l'atenció global durant tot l'any a la prevenció, detecció i extinció d'incendis forestals, que detallí, sis s'escau, les èpoques de més risc d'incendis forestals degudament territorialitzades.
- c) La determinació dels punts estratègics de gestió, així com de les àrees d'actuació singularitzada.
- d) L'assignació estable, i permanent, de mitjans tècnics i professionals singularitzats al desenvolupament de les actuacions que s'hi preveuen.
- e) Els treballs de caràcter preventiu que sigui necessari fer al llarg de tot l'any, en particular els tractaments silvícoles que escaiguin, àrees tallafocs, vies d'accés i punts d'aigua que hagin d'efectuar els propietaris de les forests de la zona, així com els terminis d'execució.
- f) Les modalitats d'execució dels treballs, en funció de l'estat legal dels terrenys, mitjançant convenis, acords, cessió temporal dels terrenys a l'Administració, ajuts o subvencions o, si s'escau, execució subsidiària per a l'Administració.
- g) L'establiment i la disponibilitat dels mitjans de vigilància i extinció necessaris per donar cobertura a tota la superfície de la comunitat autònoma, amb les previsions de dotacions, finançament i model d'organització.
- h) La regulació dels usos que puguin donar lloc a risc d'incendis forestals, en relació amb els diferents nivells de risc.
- i) Les prohibicions o limitacions a la circulació de vehicles de motor per pistes forestals en les quals no hi hagi servituds de pas situades fora de la xarxa de carreteres i a través de terrenys forestals i a l'accés de persones alienes a la vigilància, l'extinció i la gestió d'incendis.
- j) Les condicions generals, tant climatològiques com de qualsevol altre tipus, que justifiquin la intensificació dels operatius i dels mitjans de vigilància i extinció.

1.2. AMBIT D'APLICACIÓ

El present pla és d'aplicació a tot l'àmbit territorial de Catalunya.

1.3. MARC NORMATIU

1.3.1. NORMATIVA D'ÀMBIT ESTATAL

- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests (BOE 280, de 22.11.2003).
- Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (BOE 172, de 20.07.2006).
- Ordre PCM/641/2021, de 21 de juny, per la qual es fixen les indemnitzacions que corresponguin a les persones que pateixin accidents al col·laborar en els treballs d'extinció d'incendis forestals (BOE 149 de 23 de juny de 2021).

1.3.2. NORMATIVA D'ÀMBIT DE CATALUNYA

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals (DOGC 556, de 28.06.1985)
- Ordre de 6 d'octubre de 1986, sobre la regulació de les Agrupacions de Defensa Forestal (DOGC 755, de 20.10.1986).
- Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya (DOGC 978, de 15.04.1988) i modificacions posteriors. Correcció d'errades (DOGC 1057, de 19.10.1988).
- Decret 35/1990, de 23 de gener, pel qual es fixa la unitat mínima forestal (DOGC 1260, de 26.02.1990).
- Ordre de 21 de juny de 1993, sobre cremes controlades en zones d'alta muntanya (DOGC 1780, de 06.08.1993) i modificacions posteriors (Ordre de 6 de juny de 1994 i Ordre MAH/120/2006, de 17 de març).
- Llei 5/1994, de 4 de maig, de regulació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvaments de Catalunya (DOGC 1898, de 18.05.1994) i modificacions posteriors (Llei 5/1999, de 12 de juliol i Llei 9/2010, del 7 de maig).
- Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals (DOGC 2022, de 10.03.1995) i modificacions posteriors (Decret 206/2005, de 27 de setembre).
- Ordre MAB/62/2003, de 13 de febrer, per la qual es despleguen les mesures preventives que estableix el Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

- Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural (DOGC 2082, de 02.08.1995) i modificacions posteriors.
- Decret 268/1996, de 23 de juliol, pel qual s'estableixen mesures de tallada periòdica i selectiva de vegetació en la zona d'influència de les línies aèries de conducció elèctrica per a la prevenció d'incendis forestals i la seguretat de les instal·lacions (DOGC 2236, de 29.07.1996).
- Decret 130/1998, de 12 de maig, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals en les àrees d'influència de carreteres (DOGC 2656, de 09.06.1998).
- Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals. (DOGC 3879, de 08.05.2003)
- Llei 17/2003, de 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals (DOGC 3926, de 16.07.2003) i modificacions posteriors.
- Llei 5/1994, de 4 de maig, de regulació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvaments de Catalunya.
- Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya.
- Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana (DOGC 4407, de 16.06.2005).
- Decret 312/2006, de 25 de juliol, pel qual es regula la gestió del foc tècnic per part del personal dels serveis de prevenció i extinció d'incendis de la Generalitat de Catalunya (DOGC 4685, de 13.07.2006) i modificacions posteriors.
- Decret 266/2007, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del Cos d'Agents Rurals (DOGC 5024, de 07.12.2007) i modificacions posteriors.
- ORDRE ARP/77/2020, de mesures preventives per a la lluita contra els incendis forestals relatives a l'activitat agrícola.
- Decret 12/2023, de 24 de gener, de reestructuració del Departament d'Interior (versió consolidada).
- Decret 41/2024, de 20 de febrer, de modificació parcial del Decret 12/2023, de 24 de gener, de reestructuració del Departament d'Interior.
- Decret 14/2024, de 16 de gener, de reestructuració del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

- Decret 133/2024, d'11 d'agost, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, va re-assignar les funcions dels Departaments.
- ACORD GOV/71/2024, de 26 de març, pel qual s'aprova la revisió del Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya. (DOGC 9132, de 26.03.2024)
- Directriu 1/2012, de 28 de febrer, per establir el procediment, l'àmbit d'actuació i les tasques a realitzar, per les agrupacions de defensa forestal i les seves unions, en cas d'incendi forestal.
- Resolució ACC/923/2024, de 21 de març, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2024-2025 en tot el territori de Catalunya.

1.4. DEFINICIONS

Pla INFOCAT: Pla Especial d'emergències per Incendis Forestals a Catalunya.

Incendi forestal: foc que s'estén sense control afectant superfícies que tenen la consideració de forest o terreny forestal, inclosos els enclavaments forestals localitzats en terrenys agrícoles.

Gran Incendi Forestal: Incendi forestal que afecta més de 500 hectàrees forestals. Es pot utilitzar l'acrònim GIF per a referir-se.

Terreny forestal: els que tenen aquesta consideració d'acord amb la normativa vigent en matèria de forest.

Franja d'influència: espai perimetral exterior que envolta un punt, d'una amplada determinada, i amb l'objectiu de minimitzar sobre el punt els efectes de les accions que es doni en aquest espai perimetral. Actualment Catalunya fixa en 500 metres als voltants de terrenys forestals.

Perill d'incendi forestal: Probabilitat que es produueixi un incendi forestal amb conseqüències negatives si es produueix.

Vulnerabilitat confront incendi forestal¹: Les característiques i circumstàncies d'una comunitat, un sistema o un bé, susceptibles als efectes negatius d'un perill. La

¹ European Commission: Joint Research Centre, Oom, D., De Rigo, D., Pfeiffer, H., Branco, A. et al., Pan-European wildfire risk assessment, Publications Office of the European Union, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/9429>

vulnerabilitat es pot subdividir en tres categories: persones, valors ecològics i valors econòmics.

Risc d'incendi forestal: Producte resultant d'integrar el Perill d'incendi i la Vulnerabilitat.

Autoprotecció: Previsió, per a una determinada activitat, instal·lació, centre, establiment o dependència, de les emergències que es poden produir com a conseqüència de llur pròpia activitat i les mesures de resposta davant situacions de risc, de catàstrofes i de calamitats públiques que els poden afectar. També, mesures a adoptar per la població per evitar patir l'impacte d'un risc o emergència greu.

Període d'alt risc d'incendi forestal: període comprès entre l'15 de juny i el 15 de setembre.

Pla ALFA: procediment operatiu de la Direcció General dels Agents Rurals on s'estableixen les actuacions dels efectius de vigilància i prevenció d'incendis forestals desplegats sobre el territori. Comprèn 5 nivells possibles i l'activació de cada nivell comporta un grau de mobilització dels efectius de vigilància i prevenció d'incendis forestals associat a unes tasques adequades al grau de perill.

SISCOM: sigles del Sistema de Comandament d'Incidents, que és un sistema de comandament estandarditzat i flexible que utilitza el Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya. Aquest sistema permet la integració progressiva de mitjans en funció de la magnitud de l'emergència per assegurar la capacitat de decisió en l'escala de comandament.

Perímetre de protecció prioritària (PPP): zona amb un gran risc d'incendi forestal i amb una continuïtat de la massa forestal en la qual es poden produir GIF; els límits d'aquestes zones es corresponen amb gran infraestructures de la xarxa viària, a corredors no forestals ocupats per conreus, a nuclis de població o a la xarxa hidrogràfica entre d'altres.

Infraestructures bàsiques de prevenció i extinció d'incendis forestals: Camins ràpids i segurs per accedir als terrenys forestals, reserves d'aigua suficients i accessibles destinades a l'extinció d'incendis i espais oberts proporcionals al comportament del foc prou segurs des on desenvolupar l'extinció dels incendis.

Àrea d'influència forestal: les àrees contigües que comprenen una franja al voltant dels terrenys forestals amb un ample de 500 metres. No computaran a efectes de

l'amidament d'aquesta distància les zones forestals continues inferiors a 1 ha ni el sòl urbà consolidat.

2. OBJECTIU DEL PLA

L'objectiu del pla de prevenció, vigilància i extinció d'incendis forestals a Catalunya és relacionar les mesures que han de dur a terme les administracions públiques competents en l'àmbit de la prevenció i l'extinció d'incendis forestals.

Una vegada relacionades es podran identificar les unitats administratives que les poden dur a terme. Cal recordar que la prevenció d'incendis forestals inclou totes les accions per tal un foc no comenci i alhora el condicionament el territori i l'organització social adequada per tal que si s'inicia aquest focs tingui les menors afectacions possibles.

Els escenaris de futur dibuixats pels efectes del canvi climàtic presenten situacions complexes: han augmentat els dies crítics allargant la campanya d'incendis (a raó d'1,5 respecte els anys 70) i hi ha també una disminució del nombre d'incendis i de la superfície cremada (aprox. de 600 a 200 al mateix període). I ara, qui pateix són els nostres boscos. Pateixen perquè no estan adaptats a aquests escenaris que vindran. Tenim uns boscos que van néixer fa 50, 60 anys o més, amb unes condicions molt diferents que les que tenim ara de temperatura o de sequera. I per això necessiten d'adaptar-se a aquesta situació de canvi climàtic. La regió mediterrània s'escalfa un 20% més ràpid que la mitjana mundial. Els boscos són un dels ecosistemes que més pateixen els efectes de l'escalfament global.

Hem de fer molta més gestió de la que fèiem. Som capaços de treballar amb les causes, ho hem vist, però no n'hi ha prou perquè estem en emergència climàtica. No només cal gestió forestal, sinó que també hem de poder facilitar les condicions perquè els bombers puguin actuar.

La realitat forestal del nostre país, amb un 64,6% del territori forestal, i una gestió forestal que no arriba al 20% de la superfície, ha provocat unes càrregues de combustible que superen amb escreix la capacitat d'extinció en cas d'incendi. L'abandonament agrícola i ramader del territori ha agreujat aquesta situació.

Tots els nostres ecosistemes han de canviar per adaptar-se al nou clima. Aturar el canvi és abonar les pertorbacions que provocaran el canvi, com els incendis. A Catalunya amb les darreres dades disponibles, l'any 2023 hi havia més de 64.000 hectàrees afectades per la sequera, superfície que aquest 2024 s'ha incrementat.

Actuar i gestionar el territori per a la prevenció dels incendis forestals és protegir de forma activa els boscos, el paisatge i la biodiversitat de Catalunya.

A més, la població de Catalunya ha crescut les darreres dècades, i la previsió és que el creixement ens porti fins els 8,1 milions d'habitants el 2031. El creixement de la superfície forestal i l'abandonament de l'agricultura condueix inevitablement a un augment de la interfície urbana i forestal, i per tant, a una major exposició de la població al risc d'incendi.

És precisament en aquest context que els incendis forestals es converteixen de forma més habitual en emergències de protecció civil amb afectacions a persones i béns, posant en perill vides humanes.

Ja no podem realitzar la prevenció d'incendis forestals només des de la seva vessant forestal, hem d'incorporar de forma habitual la protecció i autoprotecció de les persones, de les vides humanes i dels seus béns.

3. APROVACIÓ I MANTENIMENT DEL PLA

3.1. APROVACIÓ I VIGÈNCIA

El present Pla anual per a la Prevenció, Vigilància i Extinció dels incendis Forestals de la Generalitat de Catalunya s'aprova per resolució del titular del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, i és vigent fins a 31 de desembre de 2025.

3.2. MANTENIMENT I REVISIÓ DEL PLA

El Pla es revisarà anualment per tal de reflectir de forma actualitzada les dades d'organització i recursos.

Els canvis en l'estructura dels diferents Departaments de la Generalitat de Catalunya que alterin la realitat del Pla, comportaran una modificació d'aquest.

4. PLANIFICACIÓ EN MATÈRIA D'INCENDIS FORESTALS

4.1. PLANIFICACIÓ EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

La Generalitat de Catalunya fomentarà la planificació del territori per a la prevenció dels incendis forestals, coordinant els diferents nivells de planificació actualment existents i unificant les actuacions que actualment es realitzen des de diferents administracions públiques.

Es defineixen **dues escales de planificació** per a la prevenció d'incendis forestals, l'escala municipal ja prevista per l'article 40 de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya i una escala supramunicipal a nivell de massís forestal anomenat perímetres de protecció prioritària. Els límits dels perímetres de protecció prioritària seran definits pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

La planificació enfront incendis forestals ha d'incloure:

- Una previsió d'infraestructures per control i limitació d'efectes dels incendis forestals:
 - Una xarxa viària bàsica / estratègica
 - Una xarxa de punts de reserva d'aigua bàsica / estratègica
 - Una xarxa d'espais en condicions de baixa combustibilitat complementats amb un conjunt d'espais de gestió forestal preferent de forma primària i secundaria
- El foment de la gestió forestal amb criteris de reducció de la vulnerabilitat dels boscos enfront els riscos naturals globals i els incendis forestals en particular.

Els espais naturals protegits no inclosos en un perímetre de protecció prioritària planificaran el territori per a la prevenció d'incendis forestals de forma similar a la prevista pels perímetres de protecció prioritària.

4.1.1. PERÍMETRES DE PROTECCIÓ PRIORITÀRIA

Els perímetres de protecció prioritària són la unitat estructural bàsica de la prevenció d'incendis forestals en les àrees forestals d'alt risc d'incendi forestal i seran definits pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals. Els límits de cada perímetre de protecció prioritària s'ajustarà als grans eixos de comunicació viària, espais agrícoles de gran magnitud o a la xarxa hidrogràfica. Es defineixen actualment els relacionats a continuació:

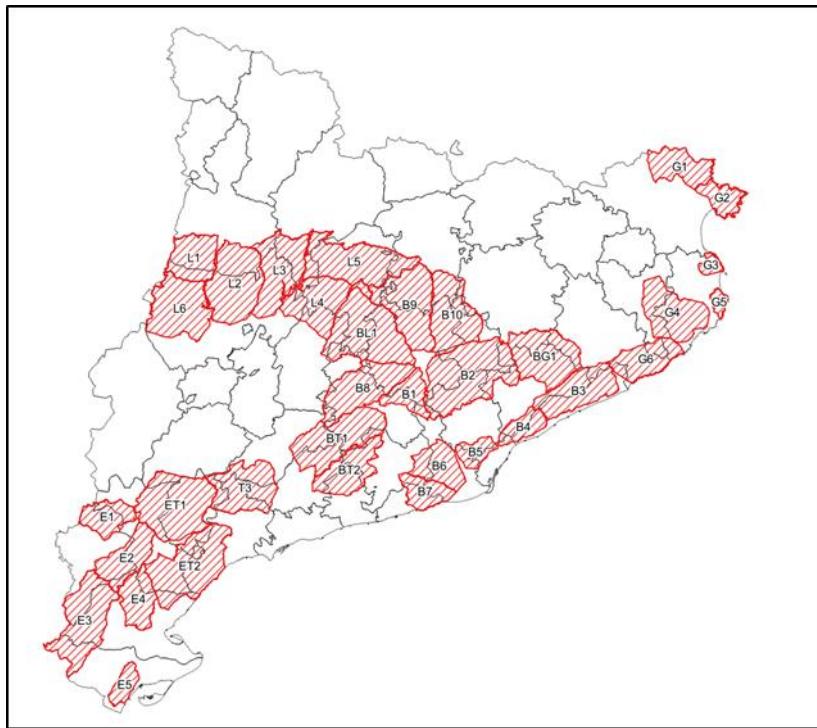

Figura 1: Perímetres de protecció prioritària

Taula 1: Codificació dels Perímetres de protecció prioritària

CODI	NOM DEL MASSÍS FORESTAL	SUPERFÍCIE TOTAL (ha)
G1	Massís de l'Albera	24.804
G2	Cap de Creus	14.290
L1	Montsec d'Ares	27.554
L2	Montsec de Rúbies - Sant Mamet	50.711
G3	el Montgrí - Muntanya Gran	4.992
L6	Montclús - Serra Llarga	44.802
G4	les Gavarres	38.833
G5	Muntanyes de Begur	44.26
G6	Massís de Cadiretes	26.626
B8	Jorba – Rubió - Rajadell	42.790
B3	Serres del Montnegre i Corredor	34.930
B1	Montserrat	17.274
BT1	Ancosa-Montagut-Miralles-Queralt	47.407
B4	Conreria - Sant Mateu - Célecs	13.895
BT2	el Montmell-Pontons-Mediona	30.406
B5	Serra de Collserola	11.372
B6	Muntanyes de l'Ordal	23.891

T3	Muntanyes de Prades-Bosc de Poblet	38.862
ET1	Priorat-Serra del Montsant	56.762
B7	Massís del Garraf	17.408
E1	Berrús - la Fatarella - Riba-roja	19.842
E2	Serres de Pàndols i Cavalls	27.050
ET2	Tivissa – Vandellòs – Llaceria - Pradell	56.286
E4	Serres de Cardó - Boix	23.080
E3	Ports de Tortosa-Besseit	49.732
E5	Serra del Montsià	10.079
L3	Rialb - Serra d'Aubenç	42.439
L5	Alt Solsonès	52.735
B9	Castelladral-Montmajor-Viver-Serrateix	48.443
B10	Moianès - Lluçanès	42.281
L4	Biosca – Bassella - Pinell de Solsonès	36.995
BL1	Pinós - el Miracle – Castelltallat - Cardona	60.508
BG1	Massís del Montseny	43.409
B2	Sant Llorenç de Munt - Cingles del Bertí	69.369

El departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals, actualment el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, podrà actualitzar quan consideri la relació d'espais inclosos en un perímetre de protecció prioritària. En aquest sentit es podran incloure nous espais, eliminar-ne i modificar els límits dels perímetres de protecció prioritària actualment definits.

Cada perímetre de protecció prioritària disposarà del corresponent projecte d'infraestructures estratègiques per a poder fer front amb les màximes garanties a la prevenció i extinció d'incendis forestals. El departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals en col·laboració amb altres departaments de la Generalitat de Catalunya redactarà un projecte d'infraestructures estratègiques per a la prevenció i extinció d'incendis forestals de forma individualitzada per a cada perímetre de protecció prioritària.

Als Projectes d'Infraestructures Estratègiques en perímetres de protecció prioritària:

- a) es definirà el risc d'incendi forestal i estudiaran els incendis passats.
- b) es definirà una xarxa viària estratègica (primària i secundària).

- c) es definirà una xarxa estratègica de punts d'aigua operatius.
- d) s'estudiarà la distribució de la propietat i usos del sòl actual, anteriors i la previsió futura i amb especial consideració a les actuacions proposades.
- e) es localitzarà i delimitarà de forma prioritària una xarxa d'espais oberts que preferentment:
 - es localitzaran en espais que, de mantenir-se en condicions de baixa càrrega de combustible seran favorables a la limitació dels efectes dels incendis forestals, especialment els situats en carenes, collades, fons i nusos de barrancs
 - els espais delimitats hauran de ser sensiblement plans amb superfícies superiors a 1 hectàrea.
 - es fomentaran els usos del sol agrícoles i forestals amb baixa combustibilitat, és a dir usos forestals amb poc o gens combustible de superfície (fins a 1,80 metres) i amb l'arbrat força aclarit i els usos del sol agrícoles que impliquin una baixa càrrega de combustible en l'època de màxim risc d'incendi forestal.
- f) es localitzaran i delimitaran de forma secundaria altres paratges no prioritaris en unitats de gestió amb la forma i superfície que es consideri adequada d'acord els usos del sol actuals i amb la finalitat de gestionar la coberta vegetal i la previsió del comportament del foc en incendi forestal.
- g) es definiran els tractaments mes adequats per a gestionar de la vegetació de cada unitat de treball.
- h) es seguiran les directrius d'abast de projecte, ambientals i de tramitació ambiental que s'indiquin a les instruccions sobre el contingut dels projectes d'infraestructures estratègiques.

El projectes d'infraestructures estratègiques de prevenció i extinció d'incendis en un perímetre de protecció prioritària una vegada redactat prèvia aprovació serà sotmès a informació pública amb l'objecte de coordinar la participació dels Ajuntaments i Ens Locals, Agrupacions de Defensa Forestal i en general persones o entitats del territori.

Els projectes d'infraestructures estratègiques de prevenció i extinció d'incendis forestals en perímetres de protecció prioritària seran aprovats pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

En referència a les accions i treballs forestals de prevenció d'incendis en zones estratègiques, en tant afectin a forests privades amb IOF, s'hauran de supervisar i autoritzar des del Centre de la Propietat Forestal (CPF) en l'àmbit de les seves competències i serà el CPF qui realitzi també la tramitació i resolució de les noves línies d'ajuts per a actuacions en boscos de titularitat privada de prevenció d'incendi forestals.

4.1.1.1. PLANIFICACIÓ DELS PUNTS ESTRATÈGICS DE GESTIÓ I EIXOS DE CONTENCIÓ ESTRATÈGICS

Definició Punts Estratègics de Gestió

Els punts estratègics de gestió (PEG) són infraestructures d'extinció planificada, associada a una estratègia davant un incendi de disseny. Estan associats a maniobres coneudes, segures, acordades i dimensionades davant d'un incendi amb un patró de propagació conegut i associat a unes situacions sinòptiques coneudes i recurrents. Enfoquen en les oportunitats, finestres i punts crítics davant d'una lògica d'extinció coneguda, i defensen un potencial o conjunt de potencials. La seva identificació implica un compromís, ja que és una eina per integrar el risc de GIF en la planificació territorial.

La viabilitat dels PEG van associat a uns límits de càrrega de foc, a un tipus de patró de propagació i a una lògica d'extinció. Pot incloure o no un conjunt d'actuacions de preparació prèvia que poden ampliar aquesta viabilitat, en modificar l'estructura de combustible del lloc i del voltant, l'accessibilitat, la distància a altres infraestructures d'extinció com punts d'aigua, punts d'helitransport o corriols, ...

La recomanació d'actuacions per a punts estratègics de gestió associats a punts d'emplaçaments de bombers és:

- Punt d'emplaçament de vehicles amb espai per fer maniobres
- Àrea de seguretat adjacent de radi 4 cops la longitud de flama esperada
- Àrea estratègica amb vulnerabilitat baixa al foc de capçades i comportament de foc de superfície de baixa o mitja intensitat
- Àrea complementària amb vulnerabilitat moderada al foc de capçades i foc de superfície de mitja o alta intensitat.
- Hidrant al propi PEG; si no és possible hidrant o punt d'aigua de la xarxa bàsica a menys de 1,50 km del PEG.
- Accessibilitat suficient per garantir el pas de vehicles pesats (BRP, BFP...). Vials primaris o secundaris (seguint el criteri de la COE, GUIA). Si no és possible, terciaris amb creuaments a menys de 250 m, amb vials d'entrada i sortida.

- Punts d'aigua per a MAER a menys de 5 km.

Integració amb la Política Forestal

El pla de política forestal vincula aquests PEG en els terrenys forestals de caràcter estratègic per la prevenció dels riscos relacionats amb els incendis forestals, i hi vincula els PPP, i regula l'elaboració de Plans d'Infraestructures Estratègiques per aquests PEG.

Eixos de contenció estratègics

L'estratègia d'extinció davant grans incendis forestals que superen la capacitat d'extinció del cos de bombers tendeix cada cop més cap al confinament dels incendis, posant altres valors per sobre de la superfície cremada:

- Prioritzar els escenaris que proporcionen major certesa i seguretat,
- Prioritzar els escenaris que reduïxen la probabilitat de col·lapse del sistema d'emergències,
- Prioritzar el bé comú.

Per tant es planifiquen de cara a l'estratègia d'extinció una sèrie d'eixos de contenció estratègics contenint polígons d'unes 5.000 ha. Per a contenir el foc s'aprofiten grans discontinuïtats agrícoles o naturals, i grans eixos on el foc perd alineació a gran escala (amb diagonal positiva de l'eix respecte a l'eix de propagació). Es basen en infraestructures tipus carreteres, pistes primàries, camps de cultiu, rius, grans roquerres, grans infraestructures urbanes, etc. L'escala de planificació és Catalunya. Si els PEG estan associats a maniobres, els eixos de contenció estan associats a tàctica. Contenir no vol dir aturar el foc, sinó reduir el pas de foc massiu en les zones d'oportunitat, obligant-lo a saltar en punts, línies de front discontinues.

Com els PEG, la seva viabilitat davant incendis van associat a uns límits de càrrega de foc, al tipus de patró de propagació i a una lògica d'extinció. Pot incloure o no un conjunt d'actuacions de preparació prèvia que poden ampliar aquesta viabilitat a un rang major d'intensitats i velocitats de foc, en modificar l'estructura de combustible del lloc i del voltant, l'accessibilitat, la distància a altres infraestructures d'extinció com punts d'aigua, punts d'helitransport o pistes.

Figura 2: Eixos de contenció estratègics

4.1.2. PLANS MUNICIPALS DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Els municipis considerats d'alt risc d'incendi forestal segons el Decret 64/1995 de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, disposaran d'un pla municipal de prevenció d'incendis forestals, que ha de contenir les mesures operatives i administratives a prendre i els equips i les infraestructures a crear per a defensar-se dels incendis forestals i disminuir-ne el risc.

És a dir, el Pla de Prevenció d'Incendis és un document tècnic que ha de planificar un conjunt d'actuacions necessàries per disminuir el perill d'incendi forestal, limitar la seva propagació o disminuir la seva severitat en cas que és donés. Aquestes actuacions es classifiquen principalment en:

- **Actuacions a la xarxa viària**
 - Construcció de camins
 - Arranjament de camins
 - Obertura i/o manteniment de Franges Auxiliars de Trànsit
- **Actuacions en punts d'aigua**
- **Actuacions sobre la vegetació**
 - Obertura i/o manteniment d'Àrees Estratègiques
 - Obertura i/o manteniment de Franges Auxiliars Estratègiques
 - Obertura i/o manteniment d'Àrees Complementàries

- Obertura i/o manteniment d'Àrees de Seguretat

Per tal d'homogeneïtzar el contingut dels plans municipals de prevenció d'incendis forestals el departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals podrà donar instruccions sobre el contingut dels Plans Municipals de Prevenció d'Incendis Forestals.

Els plans municipals de prevenció d'incendis forestals tindran una vigència d'entre 4 i 8 anys i seran revisats i aprovats pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

Els municipis no relacionats a l'annex 1 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, i per tant no d'alt risc d'incendi forestal, podran igualment elaborar i trametre els seus plans municipals de prevenció d'incendis forestals, que podran ser aprovats, si s'escau, pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

4.2. PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INCENDIS FORESTALS DE CATALUNYA (INFOCAT)

El Pla Especial d'Emergències per Incendis Forestals de Catalunya (Pla INFOCAT), aprovat per Acord GOV/71/2024, de 26 de març, pel qual s'aprova la revisió del Pla especial d'emergències per incendis forestals a Catalunya.

El Pla INFOCAT és el document que defineix el marc jurídic i funcional per fer front a les emergències greus per incendis forestals en el territori de Catalunya en el marc de les competències de protecció civil, és a dir, en cas que calgui aplicar mesures per reduir els riscos de situacions catastròfiques per a persones, bens i medi ambient². El Pla INFOCAT estableix els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, d'altres administracions públiques i de les entitats privades que puguin ser rellevants en la gestió d'emergències derivades d'incendis forestals, incloent els recursos extraordinaris que pugui ser necessaris. Així mateix, el Pla INFOCAT estableix les mesures d'emergència, incloses algunes de caràcter preventiu, que el seu director pot establir en tant que màxima autoritat de protecció civil de Catalunya i per a la protecció de la població potencialment afectada per la situació d'emergència o risc greu per incendi forestal.

² Reial decret 893/2013, de 15 de novembre, pel que s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil d'emergència per incendis forestals

El contingut del Pla INFOCAT s'adequa al present Pla en tot allò que fa referència a la prevenció, vigilància i extinció d'incendis. Concretament, l'estructura operativa del Pla INFOCAT té en compte les funcions de prevenció, vigilància i extinció dels diferents organismes descrites en el present Pla i en especial pel que fa a la composició del Grup d'Intervenció. Així mateix, l'operativitat del Pla INFOCAT té en compte els criteris i nivells de prevenció i vigilància indicats en aquest Pla així com els nivells de resposta d'extinció, activant-se en funció del valor d'un o diversos d'aquests criteris i paràmetres.

La interfase amb el Pla INFOCAT es realitza a través de la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat de Catalunya, responsable de l'elaboració del pla i de la seva execució a través del Centre de Coordinació Operativa de Catalunya, CECAT.

La planificació de protecció civil per fer front a emergències greus per incendis forestals també preveu els plans d'actuació municipal per risc d'incendi forestal i els plans d'autoprotecció d'activitats afectades per risc d'incendi forestal, que s'integren en el pla INFOCAT i s'adeqüen al previst a la normativa de protecció civil.

El Pla Especial d'Emergències per Incendis Forestals de Catalunya (Pla INFOCAT) s'organitza segons l'esquema que es presenta a la figura 3.

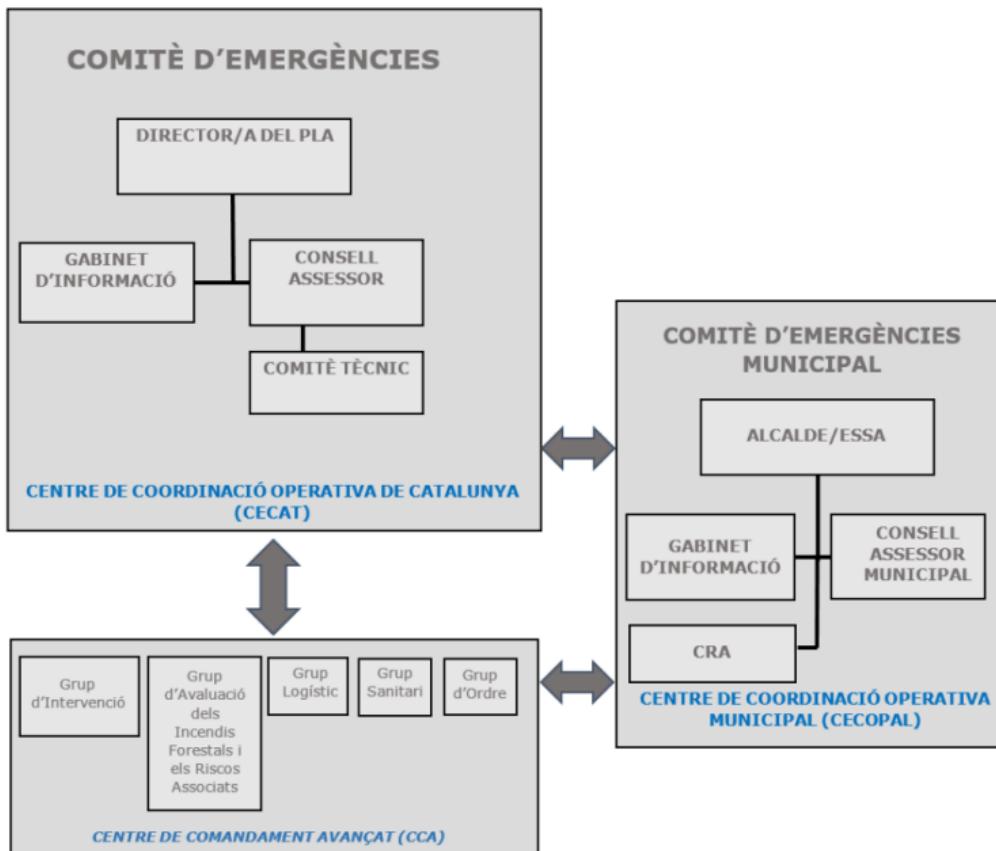

Figura 3: Esquema de l'organització del Pla INFOCAT.

5. ANÀLISIS TERRITORIAL I ZONIFICACIÓ

5.1. ANÀLISIS D'INCENDIS FORESTALS

5.1.1. ANTECEDENTS

Els incendis forestals suposen avui en dia l'amenaça més gran pel medi natural de Catalunya. La gravetat de la situació està relacionada amb factors intrínsecs al territori, com l'orografia i el clima, però també amb l'intens ús del territori que hem fet des de fa milers d'anys i que ha utilitzat el foc com una eina molt important en el modelatge del paisatge que gaudim avui.

El medi rural no és aliè als canvis socials i econòmics esdevinguts des de finals del segle XIX: s'han intensificat els usos, s'ha mecanitzat el territori, han canviat conreus, s'han abandonat i recuperat terres en funció de seva rendibilitat. Aquests fets han augmentat la vulnerabilitat de les masses forestals i en un context de canvi climàtic, aquesta vulnerabilitat previsiblement augmentarà les properes dècades.

Els incendis forestals, si son molt virulents, cremen les cobertes vegetals que quan son vulnerables queden greument afectades, la seva recuperació és difícil i de vegades impossible.

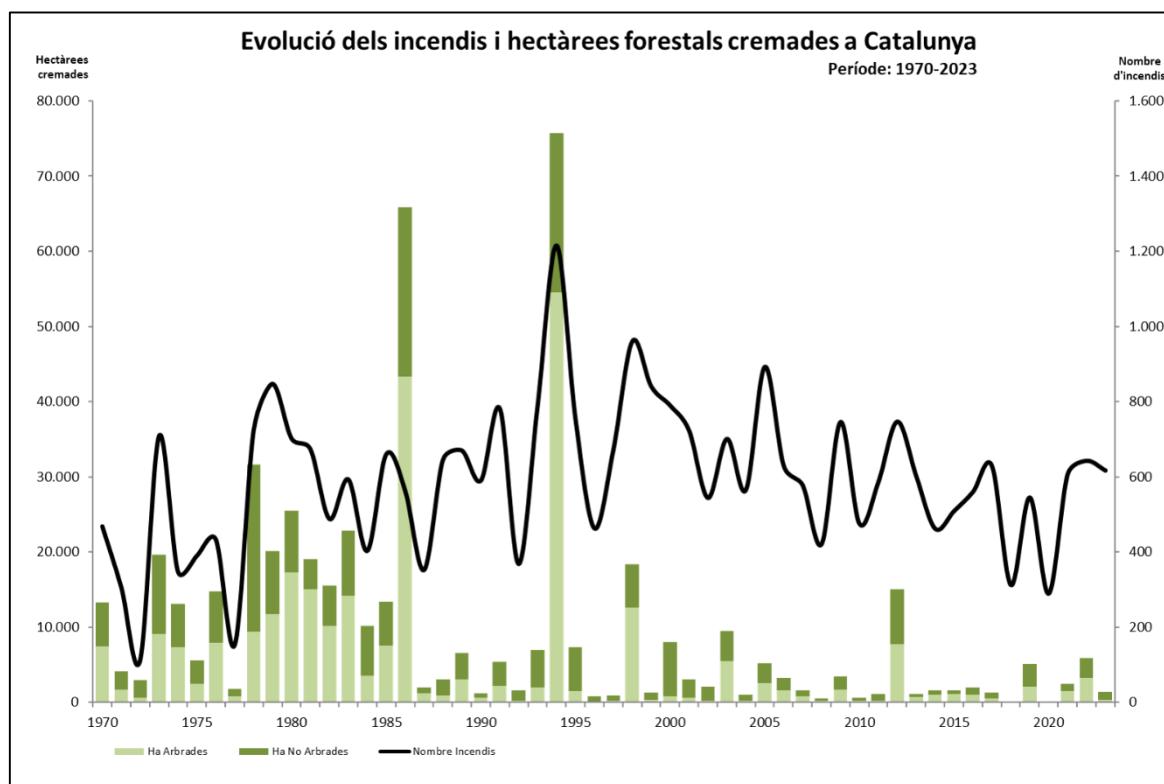

Figura 4: Evolució dels incendis i hectàrees forestals cremades a Catalunya (1970-2023)

Aquesta consciència que cal fer una prevenció d'incendis forestals enfront aquests virulents incendis neix aproximadament a la meitat del segle vint (entre 1960 i 1970) i va augmentant paulatinament fins als nostres dies.

La prevenció enfront el foc s'entén en dues línies:

- La primera, que el foc no comenci.
- La segona, preparar el territori per tal que si s'inicia aquest tingui les menors afectacions possibles.

El detall de l'evolució dels incendis forestals permet valorar que el número d'incendis es raonablement estable (o descendent) des de l'any 1994 moment des del qual els registres estadístics son homogenis. De la mateixa forma es pot valorar que la superfície cremada d'un any a un altre pot variar molt.

La variació anual en la superfície cremada s'explica per la importància dels grans incendis forestals. Els grans incendis forestals son aquells que cremen més de 500 hectàrees. Un número petit d'incendis (entre 1 i 10 focs en un any) son els que cremen el 90% de la superfície anual. Actualment uns pocs incendis son els responsables de les xifres anuals de superfícies cremades i, a més, aquests que es fan tant grans cremen en condicions de molta intensitat i son els que mes danys produeixen en el medi.

Es per això que cal identificar correctament "l'element a prevenir" no només com el foc forestal si no mes be el "gran incendi forestal".

Les claus de les polítiques de prevenció:

En primer lloc, el coneixement de les causes que provoquen els incendis, la investigació de la qual correspon al Cos d'Agents Rural, ens ha permès aplicar mesures concretes a causes específiques. Hem millorat amb la prevenció perquè coneixem les causes que provoquen els incendis i, per tant, podem incidir en aquestes.

En segon lloc, el sistema de predicció del risc d'incendi a Catalunya. En base al coneixement tècnic i científic, i l'experiència acumulada. Alguns exemples són: l'emissió diària del mapa de perill, així com altres derivades seves, com el mapa d'ignició de cereal en l'època de la sega.

En tercer lloc, arran dels grans incendis del 1994, Catalunya va instaurar una política de control de les activitats de risc d'incendis durant les campanyes, que després s'ha traslladat parcialment a tot l'any. Aquest control va permetre reduir de forma significativa el número de incendis, i en conseqüència la superfície cremada.

5.1.1.1. DISTRIBUCIÓ DELS INCENDIS FORESTALS

Al llarg dels anys demostren que els incendis forestals es distribueixen en les zones més poblades i a prop de les grans infraestructures de comunicació. En la figura 5, podem observar el mapa de la distribució dels incendis forestals del 2024³ sobre un mapa de la distribució dels incendis de la sèrie dels últims 10 anys (2014-2023). Aquest mapa inclou els principals incendis de vegetació no forestal.

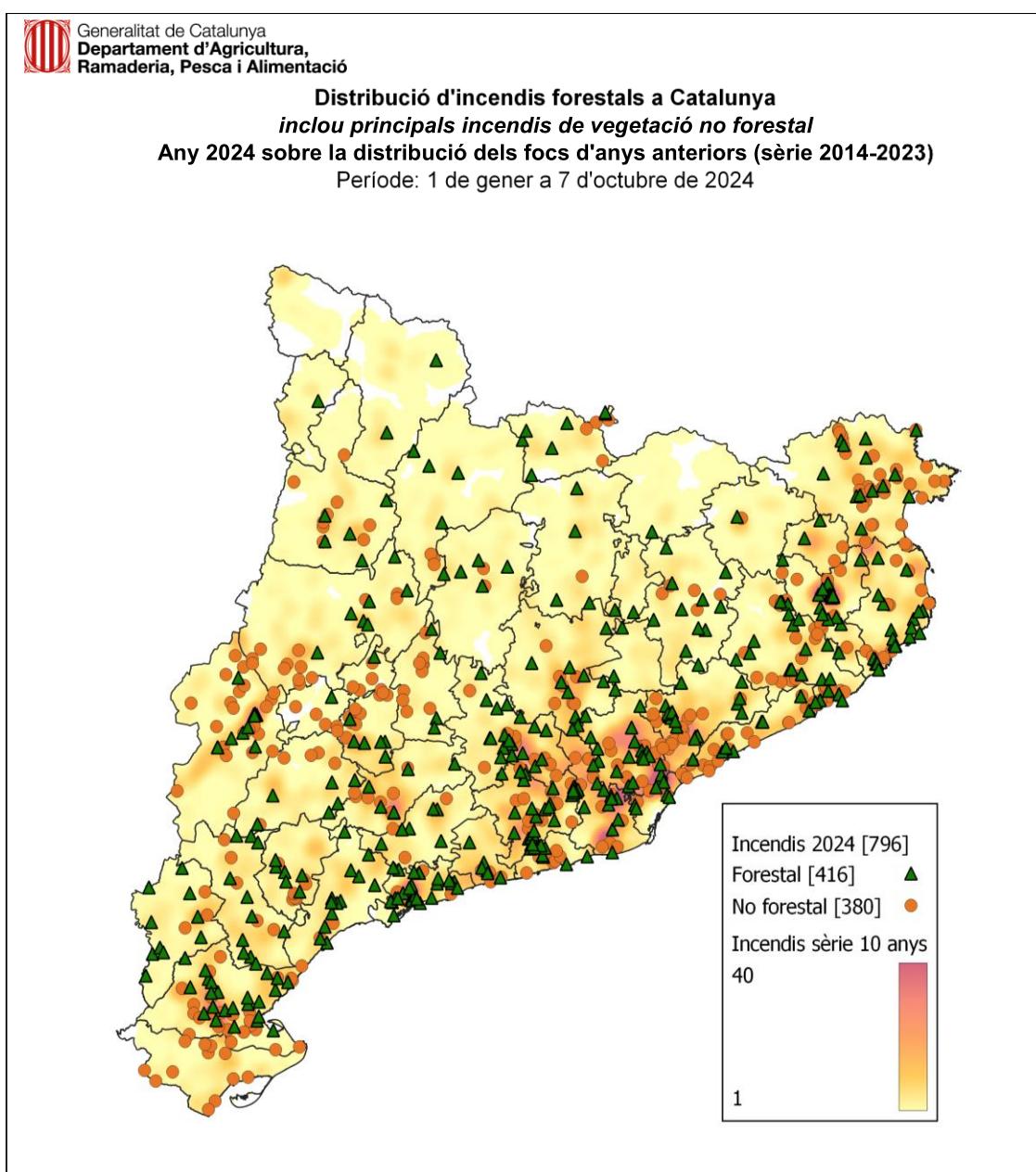

Figura 5: Distribució dels incendis forestals a Catalunya.

³ Període de l'1 de gener al 7 d'octubre de 2024.

5.1.1.2. LES GENERACIONS D'INCENDI FORESTAL

Els incendis forestals viuen actualment un moment de canvi dins el context de crisis global on es sumen els canvis socioeconòmics que estan impactant sobre el paisatge i el canvi climàtic, cap a paisatges més continus i homogenis, i amb elements vulnerables dintre aquesta trama forestal contínua. Ens trobem amb un escenari de continuïtat de boscos estressats que poden cremar amb alta intensitat degut a una meteorologia més extrema sobre un paisatge més carregat de combustible amb molta més continuïtat que les dècades passades.

Sumem aquests efectes al de la paradoxa de l'extinció, amb la selecció negativa dels incendis, que fa que només els incendis més intensos s'escapin i dominen els paisatges, i que fan que l'aposta sigui cada cop més per resposta a aquests incendis extrems, en comptes de gestió del paisatge i prevenció.

El concepte de generacions d'incendis recull els factors que permeten als nous grans incendis escapar de les condicions normals de control fins aquell moment, i que han governat l'evolució temporal i territorial dels esforços del sistemes de prevenció i extinció.

Taula 2: Generacions d'incendis forestals.

GENERACIONS D'INCENDI FORESTAL		
Generació	Descripció	Exemple
1ª Continuïtat	El paisatge perd el mosaic agrícola forestal que limita els incendis. Ara hi ha continuïtat per propagar. Apareixen els sistemes extinció professionals, i es treballa en l'accessibilitat i els ancoratges lineals.	Catalunya els anys 70
2ª Velocitat	Aquesta continuïtat suma velocitat ja que el paisatge no gestionat va acumulant combustible. Es busca una arribada ràpida d'un atac contundent, amb guaites, una xarxa de parcs, i sales de despatx de recursos. Es busca mitigar les causes de noves ignicions. S'integren els sistemes extinció en un cos únic de bombers, amb vehicles aigua a alta pressió i mitjans aeris. Es treballarà també en una xarxa de punts d'aigua per extinció d'incendis.	Incendis del 81 al 83
3ª Intensitat	La càrrega de combustible en un bosc abandonat i no madur fa que la intensitat	Incendis del 1986 al 2000

	<p>sigui extrema i el foc generi ambient de foc i focus secundaris massius superant el sistema extinció.</p> <p>Inicialment es reforça la ràpida arribada, i l'ús de l'aigua, però finalment es busca anticipar i aprofitar les poques oportunitats que el foc ofereixi. Apareixen unitats d'anàlisis i unitats especialitzades i s'amplia la caixa d'eines d'extinció. Els esforços de prevenció s'enfocaran també a aquestes oportunitats, a través dels Punts Estratègics de Gestió. El mapa de perill de grans incendis s'utilitza per distribuir recursos diàriament.</p>	
4ª Interfase Urbana-forestal	<p>La interfase urbana enmig de vegetació es un nou combustible. Cal defensar, es divideixen els esforços de extinció i la simultaneïtat d'alarms amenaça col·lapsar el sistema de presa de decisions. Els incendis esdevenen una potencial emergència de protecció civil.</p> <p>Es treballa en equips de direcció de l'emergència que gestionen les decisions tàctiques preses a baix. Es separen els sectors funcionals de gestió de la interfície urbana, sectors funcionals tàctics per desaccelerar el foc i sectors geogràfics d'atac al foc. Es reforcen les polítiques d'autoprotecció de la població.</p>	Incendis 2003 a Maçanet
5ª Simultaneïtat de 3^a i 4ta	<p>La simultaneïtat d'incendis de 3^a i 4ta generació duu al col-lapse dels sistemes d'extinció. Cal fer el salt estratègic per damunt dels sistemes focalitzats en maniobra i tàctica.</p>	Episodi 2006 a Galícia o 2007 a Grècia o Juny 2012 litoral Mediterrani
6ª Canvi climàtic	<p>Les tempestes de foc mostren com mai incendis superant de molt la capacitat d'extinció. Globalment apareixen els Tera-incendis. Cal anar a estratègies de contenció però especialment a polítiques de gestió de paisatge.</p>	Xile 2017, Portugal 2017

Globalment però, des el 2016 hem assistit a l'aparició de la 6ª generació d'incendis, des de Fort McMurray 2016, passant per Xile i Portugal el 2017, Califòrnia, Canadà i Sud-Àfrica el 2018, Bolívia - Paraguai i Austràlia el 2019, Califòrnia el 2020-2021, el Mediterrani Europeu el 2021, Espanya al 2022 i Xile de nou al 2023.

Catalunya no està exempta d'aquesta evolució, i des dels anys 90, però especialment des del 2012 amb la Jonquera, el 2019 amb el foc de la Torre de l'Espanyol o el 2021 amb el foc de Santa Coloma de Queralt o Martorell hem vist aquests comportaments extrems, al igual que els nostres veïns.

Tots els indicadors apunten que el canvi global que s'està veient en els incendis està també a Catalunya i que cal adaptar-nos a ell per garantir tenir capacitat de resposta, defensa de persones i bens i preservació de la biodiversitat. Cal combinar, però, la planificació de la resposta amb reduir la càrrega de vegetació continua disponible per cremar. A igualtat de situacions meteorològiques extremes, si no tenim càrrega no tindrem un incendi que ens superi. Però la focalització en apagar les flames ens ha fet globalment oblidar aquest principi.

5.1.2. ANÀLISIS PER CAUSALITAT

El coneixement de les causes d'ignició que esdevenen incendi forestal és fonamental per establir les polítiques de prevenció d'incendis forestals, a la taula 3 es mostra el percentatge de causes d'ignició del període comprés entre (l'1 de gener i el 7 d'octubre del 2024) i la comparativa amb l'històric dels últims 10 anys.

Taula 3: Causes d'incendis forestals a Catalunya.

Incendis forestals per causa			
Grup	Detall	% 2024⁴	% 2013/2022
Causes naturals	Llamp	8.9	10.8
Accidents	Ferrocarril	0.0	0.5
	Línies elèctriques	5.8	6.3
	Motors i màquines	5.0	6.0
	Maniobres militars	0.2	0.1
	Altres	0.2	0.0
Negligències	Crema agrícola	9.4	11.2
	Crema de pastures	0.2	0.5
	Treballs forestals	3.4	3.4

⁴ Període d'1 de gener a 7 d'octubre de 2024.

	Fogueres i pirotècnia	6.3	7.5
	Fumadors	3.8	5.2
	Crema de deixalles	2.9	1.6
	Abocadors	0.0	0.1
	Altres	11.5	7.1
Intencionats	Intencionats	28.4	25.4
Revifats	Revifats	2.9	0.9
Altres	Causa desconeguda/ en investigació	11.1	13.3

5.1.3. ANÀLISIS PER TIPUS D'INCENDI FORESTAL

L'estudi dels incendis a Catalunya des del 1970 fins el 2011 es mostra a les figures 6 i 7, on podem veure la distribució dels incendis segons tipus de patró de comportament a la vegada que en el mapa adjunt es mostra la recurrència de cada zona i el tipus de patró de propagació a que correspon la recurrència.

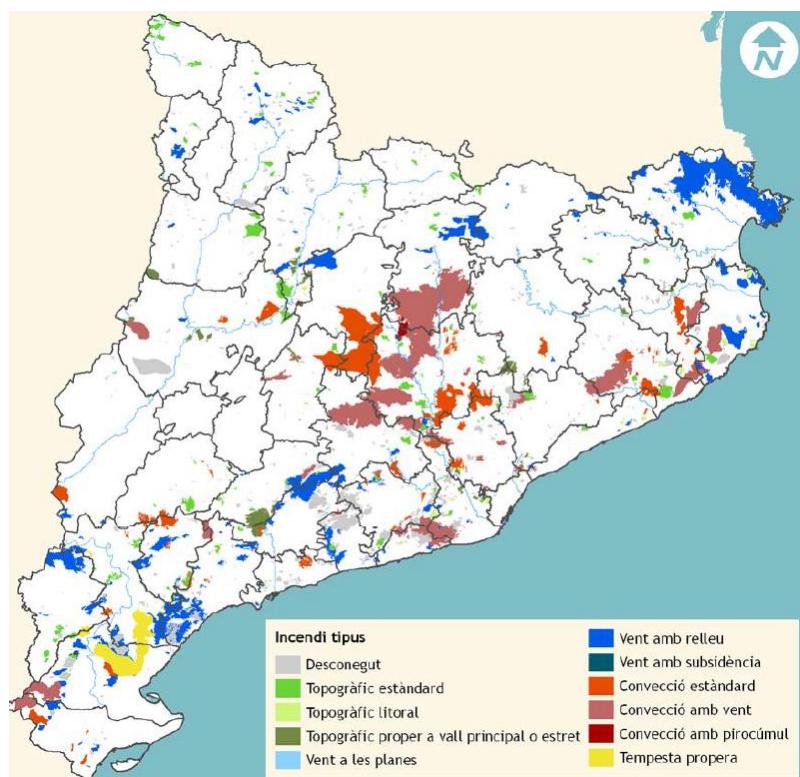

Figura 6: Mapa de perímetres d'incendi a Catalunya classificats per incendis tipus. Font: PIQUÉ, M., VALOR, T., CASTELLNOU, M., PAGÉS, J., LARRAÑAGA, A., MIRALLES, M. y CERVERA, T. (2011). Integració del risc de GIF en la gestió forestal: incendis tipus i vulnerabilitat de les estructures forestals al foc de capçades. Barcelona: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

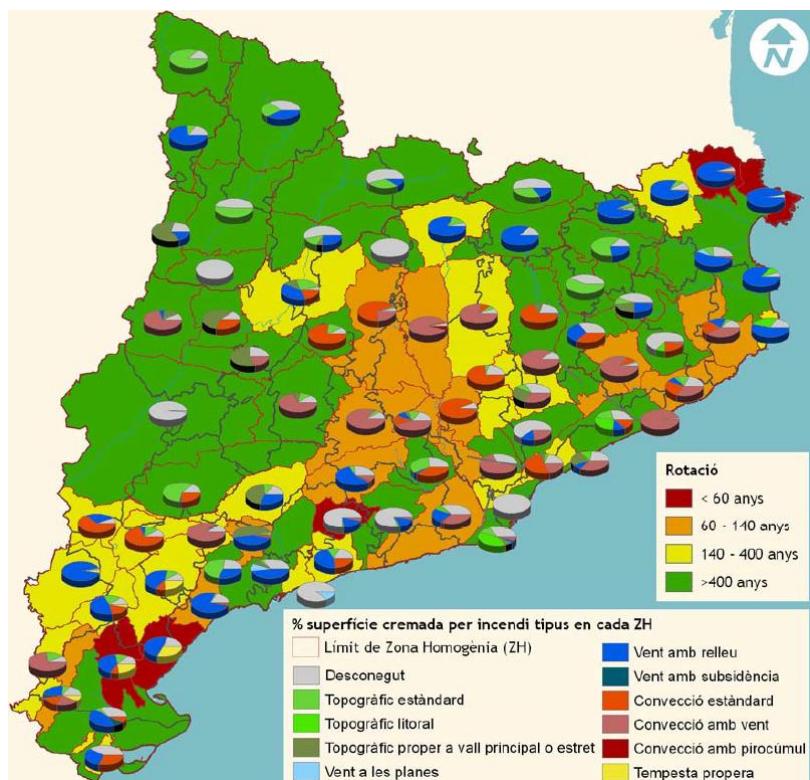

Figura 7: Mapa del règim de foc a Catalunya. Distribució dels incendis segons patró de propagació. Font: PIQUÉ, M., VALOR, T., CASTELLNOU, M., PAGÉS, J., LARRAÑAGA, A., MIRALLES, M. y CERVERA, T. (2011). Integració del risc de GIF en la gestió forestal

Dependent del vent, el relleu i les condicions convectives tenim diferents patrons de propagació que es sintetitzen en uns incendis de disseny⁵. Aquesta distribució per zona i patró ens permet parlar de zones homogènies de regim on focalitzar una estratègia diferenciada d'extinció d'incendis. Per exemple

- La Tramunta i el Mestral, focs de vent als extrems del país
- Les ones de sud, focs convectius al centre del país
- Els ponents, focs al canal del Llobregat i Vallesos.

Si analitzem aquesta distribució veurem que hi ha zones molt més recurrents a nivell de condicions i ocurrència de grans incendis que corresponen als extrems ventats i a les entrades de les ones de sud amb condicions convectives.

⁵Costa, P. Castellnou, M. Larrañaga, A. Miralles, M. Kraus, D. 2011. La prevenció dels grans incendis forestals adaptada a l'incendio tipus. Unitat Técnica del GRAF, Divisió de Grups Operatius Especials, Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments. Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.

Precisament aquestes zones convectives amb recurrència mitja son les zones on cal esperar els grans incendis de 6ª generació , i com podem veure, Catalunya és sensible a aquestes situacions a la prelitoral Sud, la Vall del Llobregat i Catalunya Central fins Prepirineu i a la costa Nord.

5.2. ANÀLISIS DEL RISC D'INCENDI FORESTAL

El Servei de Prevenció d'Incendis Forestals té, entre d'altres competències, les de delimitar les zones de risc d'incendis forestals i elaborar l'índex de perill d'incendis forestal. I entre aquestes delimitacions hi ha la funció concreta d'elaborar i actualitzar els mapes de perill estàtic i dinàmic de Catalunya.

5.2.1. ANÀLISIS DEL PERILL D'INCENDI FORESTAL

No existeix una única i universal manera d'avaluar el perill d'incendi forestal. Per aquest motiu no existeix una mètrica que quantifiqui el perill d'incendi de manera equivalent als mil·límetres en la precipitació o als graus en la temperatura. El que sí que hi ha són diverses aproximacions, sent les més comunes les obtingudes a partir d'índexs meteorològics de perill. En la figura 8 es mostra un recompte de dies amb major perill d'incendi obtinguts a partir d'un índex sinòptic de perill elaborat pel personal tècnic de l'SPIF. Aquesta índex, malgrat tenir l'inconvenient de no reflectir adequadament la sequera, és suficient per a detectar una tendència creixent del perill d'incendi forestal a nivell meteorològic (variable en roig) el qual coincideix amb una disminució del nombre d'incendis (variable en negre). Aquest escenari, tot i que semblaria que permet parlar de l'èxit de la prevenció i extinció, sobretot de la primera perquè estem parlant de nombre d'incendis, no deix de posar de manifest que l'escenari s'anirà fent insostenible si els dies d'elevat perill d'incendi forestal continuen creixent. Alhora aquests dies es poden anar fent més severs, fenomen que aquest gràfic no reflecteix. Altres aproximacions fetes en aquest mateix àmbit o en d'altres indrets del planeta van en el mateix sentit. Quasi arreu el risc d'incendi forestal s'està incrementant i, en el nostre cas, l'èxit relatiu dels darrers anys en cap cas pot ser considerat una garantia que podran seguir contenint. Tot el contrari, tot indica que no estem preparats per a fer front a l'escenari de perill que es preveu per als anys que van venint.

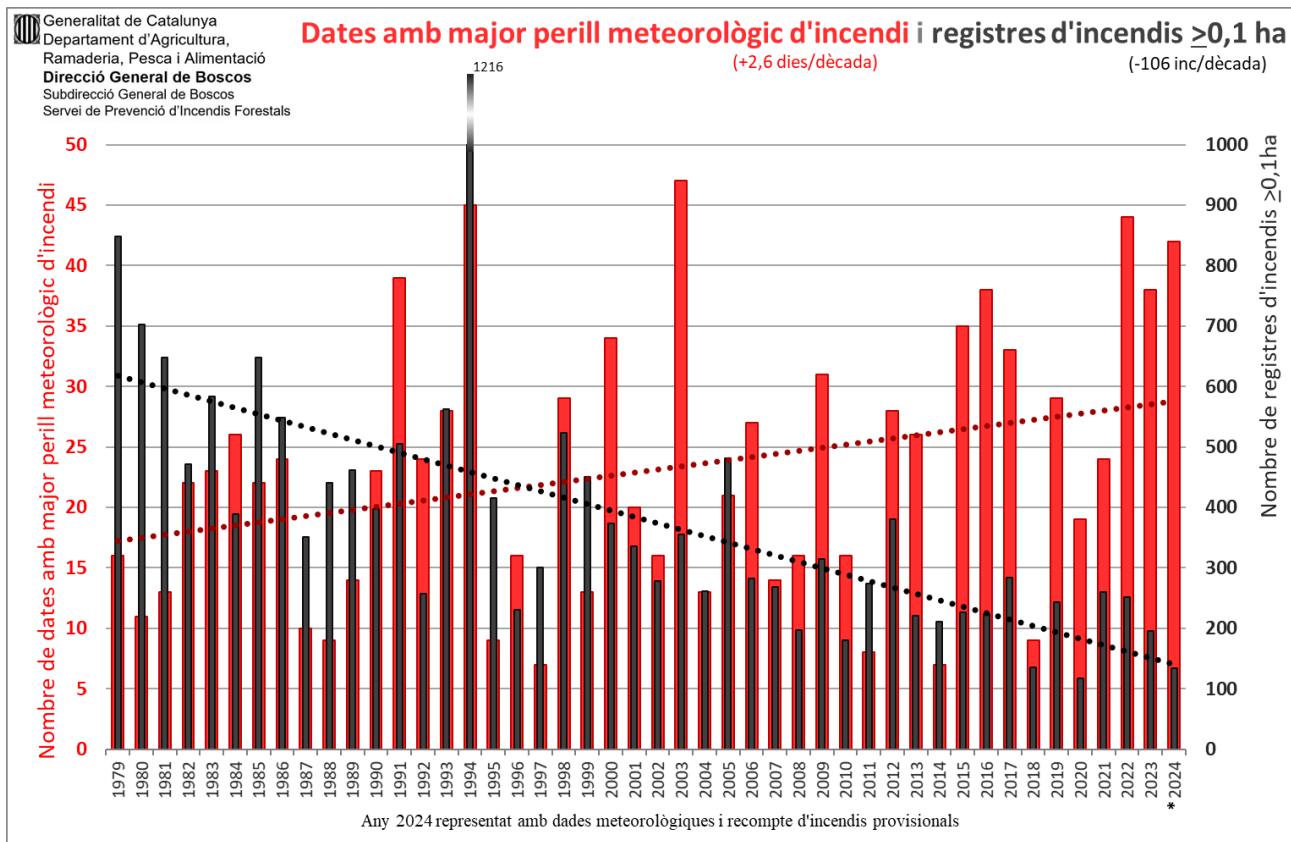

Figura 8: Dates amb major perill meteorològic d'incendi i registres d'incendis ≥0.1ha. (Dades provisionals de 1 de gener a 1 d'octubre).

5.2.1.1. MAPA DE PERILL D'INCENDI FORESTAL

El Mapa Bàsic de perill d'incendi forestal acaba de ser actualitzat pel Servei de Prevenció d'Incendis Forestals. L'objectiu principal d'aquest mapa és ordenar tots els municipis de Catalunya en funció del seu nivell de perill. No obstant, com el seu precedent, s'utilitzarà per a la planificació territorial i sectorial, i també serà una de les capes d'informació que intervenen en el càlcul del mapa de perill diari. El mapa inclou dues sortides. El primer és de tipus ràster amb un píxel de 100 metres de costat que evalua el nivell de perill de cada cel·la forestal entre 1 i 10. El segon és de tipus vectorial i correspon al perill obtingut per a cada municipi com a conseqüència dels creuament d'alguns estadístics del ràster citat amb la capa municipal de Catalunya.

Sense entrar en detalls, cal assenyalar que en el càlcul final del ràster de perill d'incendi forestal han intervingut 5 ràsters previs: una capa de vegetació on el factor més determinant és la càrrega vegetal; una capa de sequera obtinguda a partir d'una projecció futura de l'anomenat Drought Code (índex de sequera del Fire Weather Index canadenc); una capa de meteorologia mitjana obtinguda combinant humitat relativa, vent i temperatura; una capa de continuïtat forestal obtinguda combinant la coberta

forestal, procedent del mapa de cobertes, i la rugositat, procedent del model digital d'elevacions; i, per última, una capa d'ignicions a partir dels registres del període 2000-2023. Les variables de caràcter meteorològic que han intervenit en l'elaboració de diverses capes del mapa procedeixen del Servei Meteorològic de Catalunya.

Per últim cal dir que la classificació del perill d'incendi forestal municipal ha deixat de ser dicotòmica i ara inclou tots els municipis. Cadascun d'ells té assignat el seu nivell de perill particular i que pot ser objecte d'actualitzacions sempre que hi hagi l'actualització d'alguna capa, la necessitat d'incloure-la alguna de nova o qualsevol altra circumstància que faci necessària la modificació dels criteris d'avaluació. El nou mapa bàsic doncs, es pretén que sigui dotat del dinamisme absolutament necessari en el context actual.

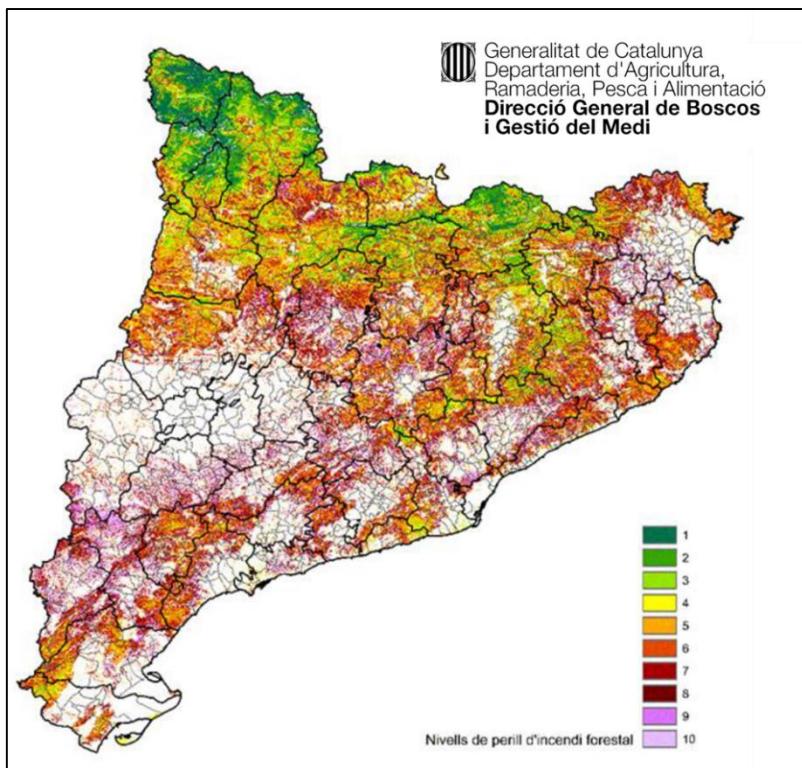

Figura 9: Mapa bàsic de perill d'incendi forestal.

Mesura executada amb mitjans propis de la Generalitat de Catalunya i publicitat a la web pròpia.

5.2.1.2. MAPA DIARI DE PERILL D'INCENDI FORESTAL

El mapa diari de perill d'incendi forestal és l'eina fonamental d'avaluació del perill. Mostra el perill previst en cinc categories relacionades amb la mida potencial dels incendis que es puguin iniciar. Actualment hi ha operatives dues versions del mapa. La primera és una avançament del mapa per a l'endemà que es publica al migdia del dia previ i la segona és una revisió del mapa anterior que es publica durant el matí del propi dia en curs. Tot i que les variables que intervenen en el mapa són múltiples, les de caràcter meteorològic (humitat relativa, vent, temperatura i precipitació acumulada) són les més determinants alhora d'explicar la variabilitat del mapa entre dies consecutius. Com en el cas del mapa bàsic de perill, les variables meteorològiques que intervenen en el càlcul de perill s'obtenen de models meteorològics proporcionats pel Servei Meteorològic de Catalunya.

Els mapes diaris de perill d'incendi forestal tenen una derivada en forma de perill municipal diari que s'utilitzarà per a gestionar els permisos d'activitat amb perill d'incendi forestal. Aquesta circumstància fa dels mapes diaris una eina clau per a la prevenció d'incendis forestals, especialment el del dia previ pel que suposa comunicar l'activació de mesures amb una dia d'antelació.

Els mapes diaris de perill d'incendi forestal es poden consultar al web <http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/incendis-forestals/mapes/mapa-perill-incendi/> on també estan disponibles els corresponents mapes de perill municipal i aquest mateix perill municipal en format de llista.

Cal assenyalar que els mapes de perill no són l'única eina d'avaluació del perill d'incendi forestal. Actualment el Servei de Prevenció d'Incendis Forestals elabora tots els dilluns, o el primer dia laboral de la setmana, un informe de perill setmanal on es comenta l'escenari de perill vigent i els possibles episodis de perill per als propers 7 dies. Aquest informe té una actualització els dijous durant el període d'alt risc. També s'elaboren, amb la màxima antelació possible, informes d'episodis de perill davant l'aproximació de dates on es preveu un increment significatiu del perill i/o la presència destacada de perill molt alt o extrem. Aquests informes s'envien als diferents òrgans competents en matèria de prevenció i extinció d'incendis forestals.

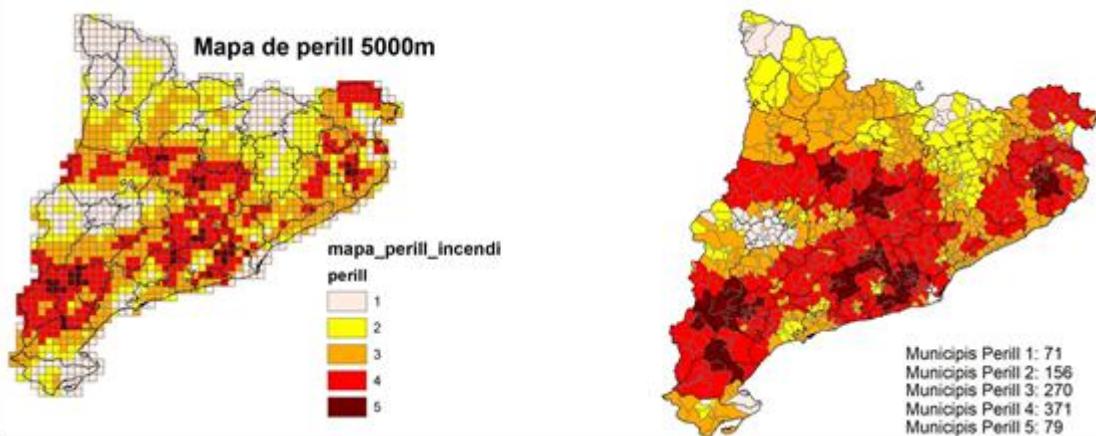

Figura 10: Exemple de mapa diari de perill d'incendi forestal a 5 km de resolució i de la seva generalització municipal, incloent el recompte del nombre de municipis que queden inclosos en cadascuna de les 5 categories de perill (DGBGM)

Mesura executiva amb mitjans propis de la Generalitat de Catalunya i publicitat a la web pròpia.

5.2.2. ANÀLISIS DE LA VULNERABILITAT EN FRONT ELS INCENDIS FORESTALS

El Pla Especial d'Emergències per Incendis Forestals de Catalunya (Pla INFOCAT), es defineix la anàlisis de la vulnerabilitat com aquells elements que poden patir els efectes d'un incendi forestal s'anomenen elements vulnerables. Estrictament parlant, en l'anàlisi de la vulnerabilitat es tracta de determinar quins poden ser els danys que poden patir aquests elements en funció de les característiques dels possibles incendis forestals.

Resultat de la anàlisis realitzada en el Pla INFOCAT, en surt el mapa de vulnerabilitat per municipis, que es presenta en la figura 11.

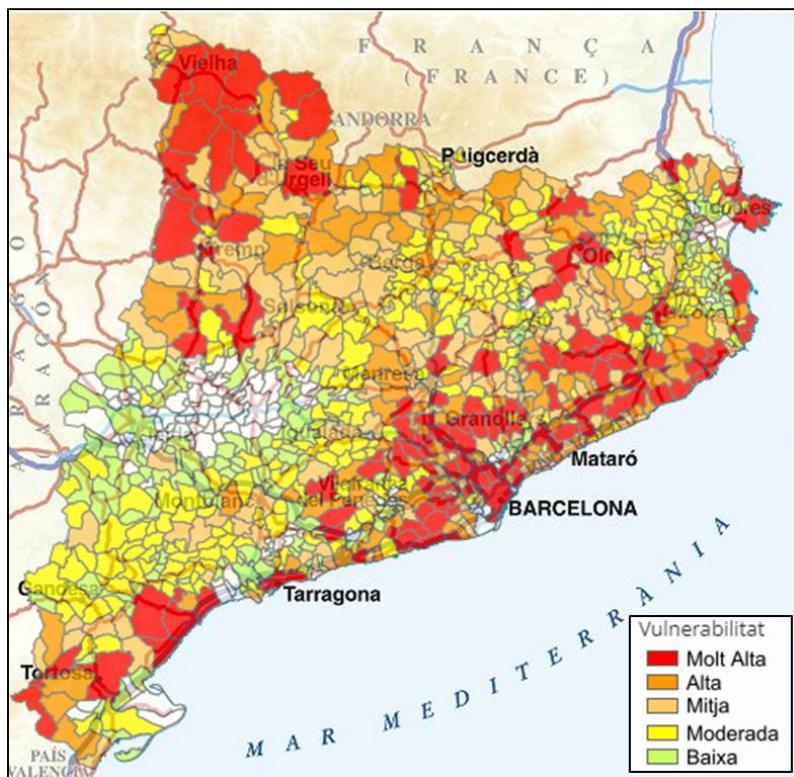

Figura 11: Mapa de vulnerabilitat en front els incendis forestals.

5.2.3. MUNICIPIS D'ALT RISC D'INCENDI FORESTAL

L'Annex del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, estableix els 639 municipis de Catalunya que es consideraven municipis d'alt risc d'incendi forestal.

En el context actual, i amb les dades presentades anteriorment, aquesta zonificació de municipis d'alt risc d'incendi forestal s'amplia a 757 segons l'Annex 1 del Pla INFOCAT, aprovat per l'ACORD GOV/71/2024, de 26 de març, pel qual s'aprova la revisió del Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya.

6. ÈPOQUES DE PERILL

L'article 17.1 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, estableix el període d'alt risc d'incendi entre el 15 de juny i el 15 de setembre.

Aquest període d'alt risc d'incendi, comprèn l'època de perill amb major freqüència d'incendis forestals en els darrers anys, però com estem observant els incendis forestals i en concret els grans incendis forestals, degut a la climatologia actual, amb l'increment de les temperatures i la reducció de la precipitació, s'estan desestacionalitzant i poden ocórrer en qualsevol moment de l'any.

7. REGULACIÓ DELS USOS QUE PUGUIN DONAR LLOC A RISC D'INCENDI FORESTAL

7.1. RESTRICCIONS A CAUSA DEL PERILL D'INCENDI FORESTAL

En els terrenys forestals siguin o no poblats d'espècies arbòries i a la franja de 500 metres que els envolta s'estableixen les restriccions a les activitats amb risc d'incendi forestal en el nivell de perill i període indicats a continuació:

a) En el període comprès entre el 15 de març i el 15 d'octubre i en qualsevol nivell de perill d'incendi, les activitats de l'article 15 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals ja esmentades en el punt *7.1.1.2 Activitats durant el període amb risc d'incendi forestal.*

b) En qualsevol època de l'any, sempre que hi hagi un nivell de perill d'incendi **molt alt o extrem**, les activitats següents, d'acord amb l'article 48.6 de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests):

- Encendre foc en tot tipus d'espais oberts.
- La suspensió temporal, mentre es mantingui aquest risc, de totes les autoritzacions concedides de crema de rostolls, de pastures permanents, de restes de poda i de restes silvícoles.
- Encendre foc a les àrees de descans de la xarxa de carreteres, així com en zones recreatives i d'acampada, incloses les zones habilitades per a això.
- La utilització de maquinària i equips a les forests i a les àrees rurals el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques, llevat que l'òrgan competent de l'Administració autonòmica n'hagi autoritzat expressament l'ús o siguin necessaris per a l'extinció d'incendis.
- La introducció i l'ús de material pirotècnic.
- Llançar o abandonar objectes en combustió o qualsevol classe de material susceptible d'originar un incendi.

c) En qualsevol època de l'any sempre que hi hagi un nivell de perill d'incendi **extrem**, es podran prohibir les activitats següents:

- Encendre cap tipus de foc, inclosa la utilització de fogons de gas, barbacoes de qualsevol mena o similars i fumar.
- Realitzar qualsevol tipus d'aprofitament forestal.

- La circulació de persones i vehicles que no estiguin vinculats a la zona.
- L'acampada lliure.
- Exercici de la caça

Així mateix, també es podran aplicar les restriccions previstes en matèria de protecció civil a l'apartat 4.5.4 *Mesures preventives* quan el Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya (INFOCAT) estigui activitat en fase d'alerta o emergència d'acord amb el procediment establert a l'apartat 4.2 del mateix Pla.

Correspon al Cos d'Agents Rurals i altres agents de l'autoritat vetllar pel control i inspecció de les activitats que generen risc d'incendis forestals, i vetllar pel compliment de les autoritzacions o comunicacions que se'n puguin derivar.

7.2. CONTROL DE LES IGNICIONS QUE PODEN ESDEVENIR INCENDIS FORESTALS

7.2.1. REGULACIÓ D'ACTIVITATS AMB RISC D'INCENDI FORESTAL

Per regular les activitats amb risc de provocar incendis forestals es declaren tres períodes:

- Període de baix risc d'incendi forestal: entre el 16 d'octubre i el 14 de març (article 14 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals).
- Període amb risc d'incendi forestal: entre el 15 de març i el 15 d'octubre (article 15 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals), ambdós inclosos.
- Període d'alt risc d'incendi forestal: entre l'15 de juny i el 15 de setembre (article 17.1 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals), ambdós inclosos.

7.2.1.1. ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE DE BAIX RISC D'INCENDI FORESTAL (16 d'octubre a 14 de març).

Segons l'ordre MAB/62/2003 per fer un foc o crema en el període comprès entre el 16 d'octubre i el 14 de març s'ha de comunicar prèviament a l'administració competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

Com a mínim, per encendre foc i utilitzar bufadors s'hauran de complir, durant aquest període en els terrenys forestals siguin o no poblats d'espècies arbòries i a la franja de 500 metres que els envolta, les mesures preventives següents (article 14 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals):

- a) Netejar la zona en què s'efectuï la crema i/o aquella en què s'utilitzi un bufador en un radi de 3,5 m fins a descobrir el sòl. La crema s'efectuarà com a mínim a 10 metres de distància respecte d'aquells arbres que tinguin més de 60 cm de circumferència, mesurats a 1,20 metres del terra.
- b) La flama generada per la crema no superarà en cap cas els 3 metres d'alçada.
- c) La crema començarà i acabarà amb llum de dia, excepció feta dels focs d'esbarjo.

En cap cas no s'abandonarà el lloc fins a la seva total extinció.

7.2.1.2. ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE AMB RISC D'INCENDI FORESTAL (15 de març a 15 d'octubre).

En els terrenys forestals siguin o no poblats d'espècies arbòries i a la franja de 500 metres que els envolta, en el període comprès entre el 15 de març i el 15 d'octubre, resta prohibit (article 11 i 15 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals).:

- a) Encendre foc per a qualsevol tipus d'activitat sigui quina sigui la seva finalitat.

Especialment no es podrà:

- Cremar rostolls, marges i restes d'aprofitaments forestals, agrícoles o de jardineria.
- Fer focs d'esbarjo.

- Queda exclosa de la prohibició dintre de les àrees recreatives i d'acampada i en parcel·les de les urbanitzacions la utilització dels fogons de gas i de barbacoes d'obra amb mataguspries.
 - Fer foc per a activitats relacionades amb l'apicultura.
- b) Llençar objectes encesos.
- c) Abocar escombraries i restes vegetals i industrials de qualsevol mena que puguin ser causa de l'inici d'un foc.
- d) Llençar coets, globus, focs d'artifici o altres artefactes que continguin foc. e) La utilització de bufadors o similars en obres realitzades en vies de comunicació que travessin terrenys forestals.
- e) Els treballs de neteja i manteniment de les zones de seguretat i protecció no es podran realitzar durant el període comprès entre el 15 de març i el 15 d'octubre.

No obstant, el Departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals podrà concedir autoritzacions per realitzar activitats de les relacionades al punts anteriors.

7.2.1.3. ACTIVITATS DURANT EL PERÍODE D'ALT RISC D'INCENDI FORESTAL (15 de juny a 15 de setembre)

D'acord amb l'article 17 del Decret 64/1995, de 7 de març, durant aquest En els terrenys forestals siguin o no poblats d'espècies arbòries i a la franja de 500 metres que els envolta, excepte autorització expressa i excepcional de la direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis, no es podran realitzar les activitats esmentades a l'apartat 7.1.1.2, i no s'autoritzaran treballs forestals que generin restes vegetals.

7.3. RESTES GENERADES EN TREBALLS FORESTALS

La regulació d'aquest apartat emana de l'article 12, del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Amb la finalitat d'evitar inicis de foc just a la vora de la xarxa viària i afavorir la seva propagació per la presència de restes d'aprofitaments forestals.

Les capçades dels aprofitaments forestals que no siguin retirades s'hauran de trossejar o triturar i ser esteses a ran del sòl. En cap cas no es podrà deixar dins d'una franja de 20 metres d'amplada a banda i banda dels camins.

7.4. DIPÒSITS TEMPORALS DE RESTES VEGETALS EN L'APROFITAMENT DE LA BIOMASSA

Amb l'objecte de fer compatible l'aprofitament de la biomassa i la prevenció d'incendis, des de la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi, es van establir les condicions tècniques en la gestió de piles de biomassa, a incloure en els aprofitaments forestals, al maig 2016.

Cal regular els dipòsits i acumulacions temporals de mes de 30 metres cúbics aparents de biomassa forestal que es situïn en terrenys forestals i la franja de 500 metres que els envolta:

- Les piles i dipòsits temporals de biomassa forestal es situaran preferentment en terrenys no forestals.
- Les piles i dipòsits temporals de biomassa situades sobre terrenys forestals disposaran d'una franja de protecció no inferior a 50 metres.
- Les piles i dipòsits temporals de biomassa forestal hauran de disposar d'una zona de seguretat que envolti completament la pila, d'amplada no inferior a 3 vegades l'alçada de la pila amb un mínim de 5 metres.
- Les piles i dipòsits temporals de biomassa no podran romandre mes de 12 mesos.

No tindrà la consideració de dipòsit temporal de biomassa forestal l'acumulació o concentració de canons –sense branques- de fusta de mes de 7 centímetres de diàmetre normal.

S'inclou dins d'aquesta mesura les piles temporals de fems i gallinassa.

7.5. CREMES PRESCRITES DE VEGETACIÓ

L'execució de cremes prescrites de vegetació que no ha estat prèviament tallada i apilada podrà fer-se d'acord un Pla de crema prèviament autoritzat per l'administració competent en prevenció d'incendis forestals (Actualment Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació) que donarà viabilitat tècnica i ambiental a l'actuació.

L'autorització del Pla de Crema implica l'autorització d'ús del foc i serà responsabilitat del director del Pla la seva execució d'acord les condicions ambientals i tècniques indicades.

Els plans de cremes inclouran els següents continguts:

- Identificació de la parcel·la objecte de la crema prescrita
 - Localització

- Propietari, promotor i sol·licitant de la crema
- Tipus de forests i si està inclosa dins del Catàleg d'Utilitat Pública
- Instruments d'ordenació forestal
- Afectació per un Espai Natural Protegit o Xarxa Natura 2000.
- Objectius de la crema
- Descripció de la vegetació.
- Condicionants
- Treballs de condicionament previs de la parcel·la de crema
- Proposta d'execució de la crema i els mitjans propis pel seu control.
- Comunicacions de la crema
- Annexes
 - Cartografia
 - Fotografies

La vigència d'autorització de crema prescrita de vegetació serà la que indiqui, la resolució de la direcció general de Boscos i Gestió del Medi, en funció de les condicions tècniques i/o ambientals, en cas que aquestes no limitin temporalment la crema prescrita, aquesta durada serà de 4 anys.

Els plans de crema que executi la Generalitat de Catalunya seran dirigits per facultatius forestals. El personal aliè a la Generalitat de Catalunya que executi plans de crema degudament autoritzats haurà d'acreditar capacitat i experiència en la direcció i execució de cremes prescrites de vegetació.

La direcció general competent en matèria d'extinció d'incendis desenvolupa un programa de cremes prescrites, a on es recullen totes les accions amb foc que es planifiquen des de la UT GRAF i que s'agrupen en funció de l'objectiu principal en:

- Cremes en PEG; creació o manteniment d'estructures forestals amb baixa càrrega de combustible per facilitar tasques d'extinció segures i eficaces.
- Cremes per protegir nuclis urbans; manteniment d'espais perimetrals de nuclis urbans amb baixa càrrega de combustible vegetal per reduir l'impacte d'un eventual incendi.
- Cremes de gestió forestal; creació o manteniment d'estructures forestals poc vulnerables a cremar en alta intensitat, buscant dosificar la càrrega de biomassa disponible i reduir el risc de foc de capçades.
- Cremes de pastura; pel manteniment o recuperació d'espais oberts amb baixa càrrega de combustible i pel foment de la ramaderia extensiva.

- Cremes per la conservació i millora d'hàbitats; es busca mantenir o restaurar les característiques naturals de certs hàbitats per assegurar la seva resiliència aplicant foc prescrit.
- Cremes de formació; ús de foc real com eina d'entrenament del dispositiu d'extinció tant en l'àmbit de la maniobra com del comandament.

Des de la direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis forestals, mitjançant els Grups Especials de Prevenció d'Incendis Forestals i sota la direcció dels tècnics del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals, es realitzen cremes prescrites de vegetació de suport a la ramaderia, amb les cremes de pastures d'alta muntanya. També es realitzen altres cremes amb els objectius de conservació i millora d'hàbitats i prevenció d'incendis forestals, entre d'altres.

7.6. CAMPANYA DEL BORRISOL

La floració de la llavor del pollancré durant el mes de maig es deposita a la superfície del molts boscos de ribera en trams de riu que soLEN tenir una alta freqüènciació de persones, creant una capa altament inflamable que de forma recurrent ocasiona incendis amb una elevada velocitat de propagació. I és que els anys amb primaveres amb poca precipitació poden ocasionar un nombre d'incendis important.

Taula 4: Dades dels incendis de borrisol dels darrers 5 anys.

Incendis de borrisol				
Any	Nº incendis	Hectàrees forestals	Hectàrees no forestals	Hectàrees totals
2019	32	12.84	1.17	14.02
2020	14	0.21	0.15	0.36
2021	82	10.84	2.80	13.64
2022	59	76.04	3.58	79.62
2023	20	30.53	9.65	40.18
2024	38	16.59	1.94	18.54

Per reduir el risc d'ignició s'aplica aigua sobre el borrisol, per reduir la relació superfície volum i conseqüentment la seva inflamabilitat.

Aquesta campanya es realitza de forma coordinada entre el cos d'Agents Rurals, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació mitjançant els efectius del GEPIF i les ADF col·laboradores.

7.7. CAMPANYA DE LA SEGA

L'Ordre ARP/77/2020, de 8 de juny, per la qual es despleguen les mesures preventives per a la lluita contra els incendis forestals relatives a l'activitat agrícola estableix mesures de prevenció d'incendis forestals derivats d'activitats agrícoles desenvolupades en el període de major risc d'incendi que s'hauran d'adoptar per les tasques agrícoles en cultius de seca que s'utilitzi maquinària recol·lectora, embaladores o picadores de palla durant el període comprès entre l'1 de juny al 31 d'agost, ambdós inclosos.

La campanya tindrà una doble vessant, operativa i informativa.

- En la vessant operativa, el Cos d'Agents Rurals s'encarregarà de controlar el compliment de les obligacions establertes en l'Ordre ARP/77/2020, amb inspeccions dels treballs de la sega de cereals per comprovar que es disposen dels mitjans d'extinció que la normativa preveu i s'utilitza la maquinària que la mateixa també preveu en funció del nivell de risc del Pla Alfa de cada moment. Així mateix, en aquest marc operatiu, en funció dels treballs de sega, s'establirà un desplegament diari d'unitats de vigilància i de primera intervenció d'Agents Rurals, GEPIF i ADF a fi i efecte de facilitar una intervenció immediata en cas de necessitat.
- La vessant informativa estarà destinada a conscienciar i prevenir incendis relacionats amb aquests treballs de la sega, a través de xerrades formatives i informatives amb professionals de l'agricultura a les comarques cerealístiques amb la voluntat de reduir encara més el nombre d'incendis forestals per a aquesta causa.

Aquesta campanya es va iniciar l'any 2012 i ha reduït el nombre d'incendis ocasionats per aquesta activitat, gràcies a aquesta estratègia consensuada amb el sector, el qual s'ha implicat molt en tot moment en la seva implantació.

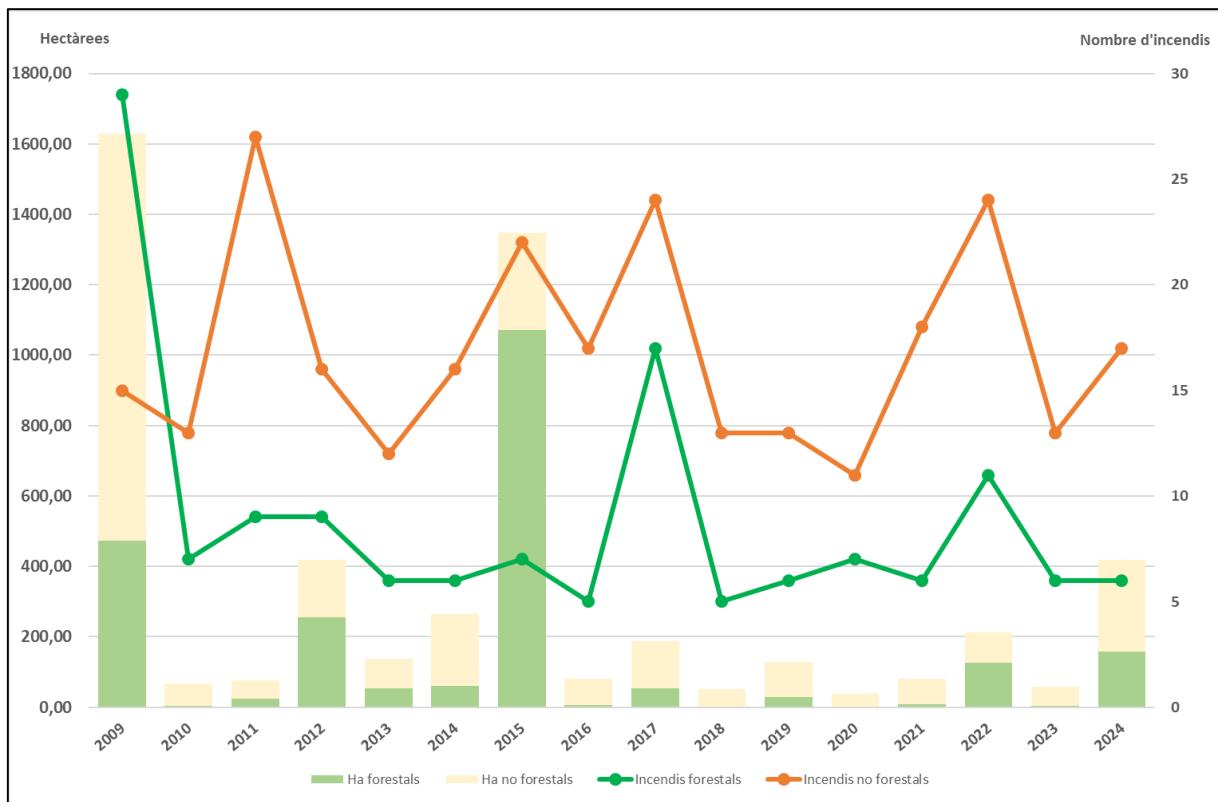

Figura 12: Evolució del número d'incendis provocats per la maquinaria agrícola. (Les dades del 2024 són provisionals).

8. MESURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

8.1. MESURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS EN LA INTERFASE

Els subjectes obligats per executar les obligacions previstes en aquests apartat, d'acord amb la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals, són:

- La comunitat de propietaris de la urbanització o per l'entitat urbanística col·laboradora corresponent.
- Els propietaris de les finques de la urbanització, si no s'han constituït cap de les entitats anteriors.
- Els propietaris de les edificacions i instal·lacions aïllades.

8.1.1. NUCLIS DE POBLACIÓ I LES URBANITZACIONS LIMÍTROF AMB TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA

La regulació del present apartat emana de la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.

Els ajuntaments elaboraran i aprovaran un plànom de delimitació que determinarà les urbanitzacions i nuclis urbans que hauran de disposar de mesures de prevenció i protecció enfront incendis forestals.

Es fomenta l'establiment i manteniment de franges de protecció perimetral en les urbanitzacions i nuclis urbans que limitin directament amb terrenys forestals. La zona o franja exterior de protecció es mantindran lliures de vegetació seca, tindran la vegetació arbòria aclarida i podada i el matoll restringit a espècies menys inflamables i una amplada mínima de 25 metres.

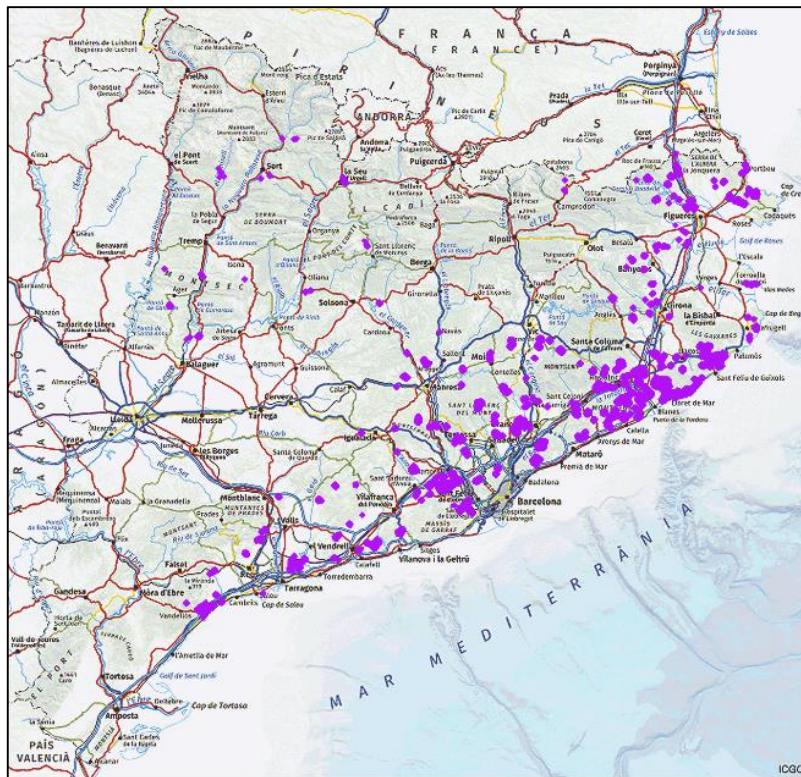

Figura 13: Franges d'urbanitzacions i nuclis de població certificades els anys 2020-2023.

La franja exterior de protecció es mesura des del límit exterior de les parcel·les situades al perímetre de les urbanitzacions, les edificacions i les instal·lacions incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei 5/2003. Les zones verdes o vials perimetrals existents a partir del límit esmentat es poden computar com a part de la franja exterior de protecció.

En el cas que els terrenys inclosos a la franja exterior de protecció no pertanyin a la urbanització i s'hi estableixi una servitud forçosa per efectuar els treballs de neteja necessaris en una amplada de 25 metres. Les persones propietàries dels terrenys inclosos a la franja tindran dret a una indemnització per part dels subjectes obligats d'acord amb la normativa vigent.

Figura 14: Franja de protecció executada en zona d'interfase urbana-forestal

Les parcel·les interiors i zones verdes no edificades d'urbanitzacions i nuclis urbans situats a menys de 500 metres de terrenys forestals es mantindran lliures de vegetació seca, tindran la vegetació arbòria aclarida i podada i el matoll restringit a espècies menys inflamables, mateixes condicions que les franges de protecció.

Figura 15: Franja de protecció en zona d'interfase urbana-forestal

Els arbres adults (de més de 15 cm de diàmetre normal) la copa dels quals sobrepassi el límit de les parcel·les on es situen hauran de ser tallats.

La xarxa d'hidrants homologats per a extinció d'incendis ha de complir els requeriments establerts a la normes vigents. En les zones en què existeixen problemes de subministrament d'aigua s'han de prendre les mesures oportunes per esmenar aquesta

deficiència, d'acord amb l'informe tècnic que elabori l'òrgan competent de l'ajuntament, o si s'escau, de l'administració hidràulica que s'haurà de traslladar al departament competent en matèria de prevenció i extinció d'incendis que pot fer observacions al respecte.

Els vials de les urbanitzacions, tant els interns com els d'accés, i les cunetes s'han de mantenir nets de vegetació seca per tal de permetre l'entrada de manera segura, la sortida i la circulació de qualsevol tipus de vehicles en qualsevol situació. Els vials esmentats han de tenir una zona d'1 metre, comptada a partir del seu extrem exterior, lliure de vegetació arbustiva, herbàcia seca i de restos vegetals morts. Pel que fa a la vegetació arbòria no podrà suposar la continuïtat entre les capçades d'ambdues bandes de la via, com tampoc la de la massa forestal que confina a cada banda.

Les urbanitzacions àmbit d'aplicació de la Llei 5/2003 han de disposar de planificació d'emergències per incendis forestals integrat en el corresponent pla de protecció civil municipal per incendis forestals.

8.1.2. EDIFICACIONS I INSTAL·LACIONS AGRÍCOLES I RAMADERES SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA

La regulació d'aquest apartat emana de la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.

Els ajuntaments elaboraran i aprovaran un plànol de delimitació que determinarà les edificacions i les instal·lacions destinades a explotacions agrícoles i ramaderes i els habitatges que hi són vinculats que hauran de disposar de mesures de prevenció i protecció enfront incendis forestals.

Les edificacions i les instal·lacions destinades a explotacions agrícoles i ramaderes i els habitatges que hi són vinculats situades en la franja d'influència de 500 metres que envolta els terrenys forestals hauran de disposar de les mesures de prevenció d'incendis forestals que s'indiquen a continuació:

- Una franja de seguretat de 3 metres al voltant d'edificacions i instal·lacions sense vegetació combustible.
- Una franja de protecció mínima de 25 metres d'amplada, l'amplada de la qual s'afegirà a la franja de seguretat al voltant d'edificacions i instal·lacions, lliure de

vegetació seca i amb l'arbrat aclarit i podat i el matoll restringit a espècies menys inflamables.

- Un hidrant cada 400 metres de perímetre de l'activitat, una reserva d'aigua equivalent, o capacitat extintora equivalent quan l'ús de l'aigua no sigui adequat pel tipus d'activitat industrial

Aquestes mesures de prevenció d'incendis forestals podran ser majorades al seu procés d'avaluació ambiental de forma proporcional al seu perill d'incendi forestal.

8.1.3. EDIFICACIONS I INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE ELS ENVOLTA

La regulació del present apartat emana de la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.

Els ajuntaments elaboraran i aprovaran un plànor de delimitació que determinarà les edificacions i les instal·lacions industrials que hauran de disposar de mesures de prevenció i protecció enfront incendis forestals.

Les edificacions i les instal·lacions destinades a explotacions industrials situades en la franja d'influència de 500 metres que envolta els terrenys forestals hauran de disposar de les mesures de prevenció d'incendis forestals que s'indiquen a continuació:

- Una franja de seguretat entre 3 i 10 metres al voltant d'edificacions i instal·lacions sense vegetació combustible.
- Una franja de protecció mínima de 25 metres d'amplada, l'amplada de la qual s'afegirà a la franja de seguretat al voltant d'edificacions i instal·lacions, lliure de vegetació seca i amb l'arbrat aclarit i podat i el matoll restringit a espècies menys inflamables.
- Un hidrant cada 200 metres de perímetre de l'activitat, una reserva d'aigua equivalent, o capacitat extintora equivalent quan l'ús de l'aigua no sigui adequat pel tipus d'activitat industrial.

Aquestes mesures de prevenció d'incendis forestals podran ser majorades al seu procés d'avaluació ambiental de forma proporcional al seu perill d'incendi forestal.

Els solars industrials sense edificar han de complir les mateixes condicions de les zones de protecció, lliures de vegetació seca amb l'arbrat aclarit i podat i el matoll restringit a les espècies menys inflamables.

8.2. MESURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS EN INFRAESTRUCTURES

8.2.1. LÍNIES AÈRIES DE CONDUCCIÓ ELÈCTRICA I LES SEVES INSTAL·LACIONS ASSOCIADES

La regulació d'aquest apartat emana del Decret 268/1996, de 23 de juliol, pel qual s'estableixen mesures de tallada periòdica i selectiva de vegetació en la zona d'influència de les línies aèries de conducció elèctrica per a la prevenció d'incendis forestals i la seguretat de les instal·lacions.

Amb l'objectiu d'evitar els inicis de foc en línies elèctriques, els titulars de les línies aèries de conducció elèctrica que travessin o limitin amb terrenys forestals, siguin o no poblats d'espècies arbòries, estaran obligats a fer treballs de tallada i poda selectiva de vegetació per tal de:

- Eliminar la vegetació arbòria i arbustiva situada en un radi de seguretat als voltants dels conductors de les línies aèries de conducció elèctrica.
- Mantenir una zona de seguretat al voltant de la base dels suports de les línies de conducció elèctrica de mitja i baixa tensió, transformadors, quadres elèctrics i instal·lacions anàlogues situades que limitin directament amb terreny forestal.
- Tallar preventivament els arbres malalts, morts o inclinats que en cas de caiguda pugui afectar els conductors

La posició dels conductors –cables- de les línies de conducció elèctrica ha d'entendre's en les hipòtesis de desviació horitzontal d'aquests per l'acció d'un vent perpendicular a la línia de 120 km/h. i de desviació vertical en absència de vent a una temperatura de 50°C.

Els treballs de manteniment de la vegetació indicats s'han de recollir en un Pla Triennal d'actuació que serà elaborat pel titular de la línia aèria de conducció elèctrica afectada i aprovat, si s'escau, pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals.

L'aprovació del Pla Triennal d'actuació implica l'autorització dels treballs relacionats, sense perjudici d'altres permisos i llicències que s'escaiguin, en les èpoques i llocs assenyalats. Les modificacions del pla triennial seran notificades al departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals per a la seva aprovació, si s'escau.

Els treballs relacionats al Pla Triennal d'actuació s'executaran quan el titular de les línies de conducció aèria ho consideri oportú, sense perjudici de restriccions particulars que es pugui indicar. Es comunicarà al departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals el inici dels treballs relacionats al Pla Triennal amb un mínim de 10 dies d'antelació i pels mitjans que es prevegin a l'efecte a l'aprovació del Pla.

La dimensió dels radis de seguretat als conductors de les línies aèries de conducció elèctrica seran proporcionals a la tensió de la línia i si el cable és trenat o convencional.

Tindrà en compte el creixement màxim de la vegetació durant 3 anys

- a) les línies aèries d'alta tensió (més de 66 kV) mantindran nets de vegetació arbòria i arbustiva un cercle imaginari de radi de 8 metres als voltants dels conductors, amidats des de la seva posició de màxima desviació horitzontal per l'accio d'un vent perpendicular a la línia de 120 km/h. i de màxima desviació vertical en absència de vent a 50°C.
- b) les línies aèries de mitjana tensió (igual o menys de 66 kV i mes de 1kV) mantindran nets de vegetació arbòria i arbustiva una el·ipse amb el radi major perpendicular a la superfície del terreny de 6 metres amidats des de la seva posició de màxima desviació vertical en absència de vent a 50°C i amb el radi menor de 4 metres amidats des de la màxima desviació horitzontal per l'accio d'un vent perpendicular a la línia de 120 km/h.
- c) les línies aèries de baixa tensió (igual o menys de 1kV) mantindran nets de vegetació arbòria i arbustiva una el·ipse amb el radi major perpendicular a la superfície del terreny de 3 metres amidats des de la seva posició de màxima desviació vertical en absència de vent a 50°C i amb el radi menor de 2 metres amidats des de la màxima desviació horitzontal per l'accio d'un vent perpendicular a la línia de 120 km/h.

Totes aquestes distàncies seran 1 metre superiors a les indicades quan les línies aèries de conducció elèctrica travessin espais forestals on vegetin xops, plàtans, eucaliptus o qualsevol altra arbre amb la consideració d'espècie de creixement ràpid.

Els titulars de les línies aèries de baixa tensió amb cable trenat són responsables de mantenir un control sobre la vegetació, de tal manera que es garanteixin en tot moment les condicions de seguretat mecàniques del cable.

La base dels suports de les línies de conducció elèctrica de mitja i baixa tensió, transformadors, quadres elèctrics i instal·lacions anàlogues situades en terreny forestal haurà de mantenir-se una zona de seguretat amb l'amplada que es consideri adequada per tal d'evitar la una ignició si cau material incandescent. Es proposa una amplada de 1,50 metres de franja de seguretat.

Les restes vegetals generades en els treballs de tala i poda i no reclamades d'aprofitar pel seu propietari de la finca, així com les restes de vegetació morta i seca, es tractaran d'acord amb les opcions següents:

- a) Triturat de la vegetació preexistent i repartiment uniforme sobre el terreny. En cap cas romandran restes en la zona de seguretat establerta a la base dels suports.
- b) Transport de les restes a cremadors controlats, centrals tèrmiques i plantes de compostatge central d'aprofitament de biomassa o similar on se'ls aplicarà un tractament adequat.

En circumstàncies excepcionals i de justificada urgència, degudes a qualsevol tipus d'incidència o avaria en la línia elèctrica que impliqui una situació de risc i amb la finalitat d'aconseguir una ràpida normalització del servei, es podran realitzar els treballs de neteja i poda necessaris encara que no estiguin establerts en el Pla Triennal d'actuació autoritzat expressament. Posteriorment, en un termini màxim de 72 hores, es comunicarà al departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals, incloent-hi un informe tècnic descriptiu i justificatiu de l'actuació i la urgència en la seva reparació.

En la construcció de les línies elèctriques de nou traçat es reduirà la tallada de la vegetació al mínim necessari per efectuar l'estesa dels cables i en compliment de la normativa vigent. A la resta de la vegetació es tractarà d'acord amb les normes establertes.

8.2.2. XARXA VIÀRIA

La regulació d'aquest apartat emana del Decret 130/1998, de 12 de maig, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals en les àrees d'influència de carreteres.

Les entitats propietàries o concessionàries de carreteres i altres vies de comunicació públiques hauran de mantenir zones de seguretat i protecció des del límit exterior de la calçada, en els terrenys que siguin de domini públic o propietat de l'Administració.

S'ha de mantenir una zona de seguretat d'1 metre a partir de l'extrem exterior de la calçada de les carreteres. En el cas d'existir vorals, la zona de seguretat d'1 metre serà considerada a partir de l'aresta del paviment.

L'amplada de la zona de seguretat podrà ser ampliada, excepcionalment, en aquells trams de màxim risc d'incendis forestals, cosa que haurà de ser especificada i justificada pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals, amb l'informe previ de l'organisme responsable de la via. Aquesta amplada s'haurà de definir abans

del 31 de desembre de cada any per tal de poder-la incorporar a les previsions de conservació.

Dins la zona de seguretat de carreteres caldrà segar la vegetació herbàcia, estassar tota la vegetació arbustiva i aclarir els arbres per tal d'evitar la continuïtat horitzontal entre les seves capçades. En queden exceptuades les formacions lineals d'arbrat separades de nuclis boscosos.

Les restes procedents d'aquests treballs, juntament amb les restes vegetals mortes no podran restar a la zona de seguretat, excepte quan siguin triturades in situ amb mides inferiors a 5 centímetres de dimensió màxima i esteses homogèniament sobre la franja. Les restes amb mides superiors a 5 cm podran romandre esteses a la zona durant tres dies dels del tractament fins a procedir-ne a l'eliminació.

En les autovies i les autopistes es mantindrà una zona de protecció que tindrà una amplada mínima de 3 metres i en la resta de carreteres, aquesta amplada mínima serà de 2 metres. En ambdós casos aquesta distància es comptarà a partir de la línia externa de la zona de seguretat, mesurant aquesta amplada en direcció paral·lela al talús natural.

Dins la zona de protecció s'estassarà la vegetació arbustiva per tal d'evitar la continuïtat horitzontal entre els matolls i aclariran els arbres per tal d'evitar la continuïtat horitzontal entre les capçades. En queden exceptuades les formacions lineals d'arbrat separades dels nuclis boscosos.

L'amplada de la zona de protecció podrà ser ampliada excepcionalment en aquells trams de màxim risc d'incendis forestals, cosa que haurà de ser especificada i justificada pel departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals amb informe previ de l'organisme responsable de la via.

Els organismes responsables de les xarxes de comunicacions viàries i ferroviàries presentaran al departament competent en prevenció d'incendis forestals un pla de treballs, elaborat d'acord amb les directrius que s'estableixin, amb vigència anual, biennal o triennal per a la prevenció dels incendis. Recolliran les actuacions previstes per trams de carretera fent referència al punt quilomètric, desglossades per comarques, èpoques i anys d'actuació.

L'aprovació dels plans per part del departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals implicarà l'autorització dels treballs fixats en l'esmentat pla, en les

èpoques i els llocs assenyalats. Transcorreguts dos mesos des de la presentació del pla sense una resolució expressa, el pla s'entendrà aprovat.

En les carreteres que travessin espais naturals protegits s'aplicaran les mateixes mesures sempre que no contravinguin la normativa específica de protecció de cada espai i les determinacions dels plans especials de protecció corresponents. Per això els òrgans gestors dels espais de protecció especial afectats per les actuacions hauran d'informar preceptivament els plans de treball. Al cas de proposar les mesures addicionals aplicables a l'espai corresponent seran incloses a la resolució d'aprovació dels plans de treballs.

La direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis forestals elaborarà una relació dels incendis originats a les zones de seguretat i de protecció de les carreteres, de manera que es pugui tenir un coneixement precís dels trams de carretera on s'han produït aquests incendis i de les seves causes.

Per a la vegetació artificial de talussos cal seleccionar espècies de baixa inflamabilitat que dificultin l'inici i la propagació del foc. Alguns criteris per a la selecció d'aquestes espècies són els següents:

- a) Evitar les espècies que continguin olis essencials i altres compostos orgànics volàtils i altament inflamables.
- b) Prioritzar les espècies que mantenen les fulles verdes i un alt contingut hídric en els teixits durant l'estiu, les que presenten una menor relació superfície/volum (plantes d'estructura compacta) i les que generen poques restes fines.
- c) Afavorir les espècies les fulles i restes de les quals es descomponen amb més rapidesa.
- d) Afavorir les espècies de fusta densa i alta capacitat calòrica, que necessiten absorbir una gran quantitat de calor abans d'encendre's.

8.2.3. XARXA FERROVIÀRIA

La regulació d'aquest apartat emana de l'article 6, del Decret 64/1995, de 7 març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Els titulars i responsables d'instal·lacions ferroviàries tenen l'obligació de mantenir una amplada mínima de dos metres des dels rails com a zona de seguretat.

La direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis forestals elaborarà una relació dels incendis originats a les zones de seguretat de les xarxes de comunicació ferroviària.

8.2.4. ABOCADORS SITUATS A MENYS DE 500 METRES DE TERRENYS FORESTALS

La regulació d'aquest apartat emana de l'article 7, del Decret 64/1995, de 7 març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Les condicions relatives a la ubicació i funcionament d'abocadors seran les relacionades a la seva evaluació ambiental. Les noves instal·lacions requeriran, a més de les autoritzacions pertinents, l'informe previ vinculant de la direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis forestals en relació a les mesures de prevenció d'incendis.

Tots els abocadors han de tenir una zona de seguretat de 10 metres a comptar des de la protecció perimetral, i a continuació una zona de protecció de 25 metres.

Els abocadors han de disposar d'un mínim de dos hidrants per minvar el risc d'incendi per combustió espontània amb una distància màxima de 400 metres entre elles. En aquells abocadors que per les seves característiques pugui ser contraindicat l'ús d'aigua, s'adoptaran les mesures pertinents.

8.2.5. ÀREES RECREATIVES SITUADES EN TERRENYS FORESTALS I LA FRANJA DE 500 METRES QUE LES ENVOLTA A ON ES PERMET L'ÚS DEL FOC

La regulació d'aquest apartat emana de l'article 8, del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Tindran la consideració d'àrees recreatives els espais situats en terrenys forestals i la banda de 500 metres als voltants equipats amb barbacoes d'obra per a fer focs d'esbarjo i recreatius en qualsevol època de l'any. No tindran la consideració d'àrees recreatives els espais no equipats amb barbacoes d'obra i per tant queda prohibit fer ús del foc en aquests espais.

Les barbacoes de les àrees recreatives seran d'obra, tancades a 3 parets i amb la sortida de fum protegida amb mataguspaires. La base sobre la qual es realitzarà el foc serà a una alçada entre 50 i 150 centímetres des del terra. El perímetre de les barbacoes tindrà una zona de seguretat perimetral de 2 metres d'amplada lliure de qualsevol tipus de vegetació combustible i una zona de protecció de 25 metres.

Els titulars de les àrees recreatives seran responsables del seu manteniment d'acord amb les instruccions dels agents de l'autoritat i la direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis.

D'acord el perill d'incendi forestal, l'estat de manteniment de les barbacoes i la vegetació, la disponibilitat o no d'aigua entre d'altres factors els agents de l'autoritat podran prohibir l'ús del foc dins l'àrea recreativa. Aquesta prohibició es materialitzarà amb el precinte de les barbacoes per part dels agents de l'autoritat, la senyalització temporal de prohibició de fer foc i la comunicació al titular de l'àrea dels motius de la prohibició.

Les àrees recreatives on ha estat prohibit l'ús del foc podran ser obertes de nou quan canviïn les condicions que motivaren la prohibició i es materialitzarà amb el aixecament del precinte de les barbacoes per part dels agents de l'autoritat, la retirada de la senyalització temporal de prohibició de fer foc i la comunicació al titular de l'àrea de la nova situació.

L'ús de fogons de gas en àrees recreatives es farà en llocs completament nets de vegetació en un radi no inferior a 10 metres i en cap cas si les barbacoes han estat clausurades.

Les àrees recreatives que puguen reunir mes de 100 persones simultàniament hauran de disposar d'una xarxa d'hidrants (1 cada 200 metres de perímetre) o una reserva d'aigua equivalent.

9. INFRAESTRUCTURES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

La planificació, execució i manteniment d'infraestructures preventives enfront incendis forestals correspon a la disposició d'elements que permetin una intervenció efectiva i segura per tal de limitar i contenir un incendi forestal. De forma general, les infraestructures de prevenció d'incendis forestals s'agrupen en tres famílies: xarxa viària (accessibilitat), punts d'aigua (reserva d'aigua com element extintor) i àrees estratègiques (polígons amb restriccions sobre la vegetació).

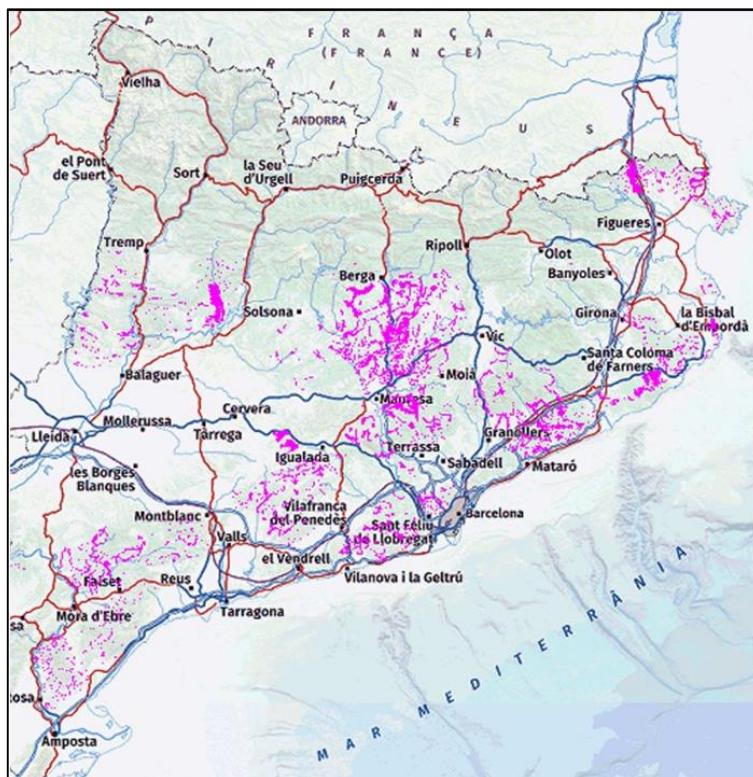

Figura 16: Infraestructures de prevenció d'incendis forestals.

L'any 2024 s'han executat mitjançant subvenció els següents ajuts⁶:

- 300.000 euros a pastors, per la gestió de combustible mitjançant pastura.
- 86 ajuts a Ajuntaments, per a la realització de franges de protecció i tractament de parcel·les interiors i zones verdes en interfase urbano-forestal, per un import de 1.053.772,85 euros.

⁶ Imports en procés de certificació.

Entre el que resta de 2024 i l'any 2025, està previst dedicar els següents imports:

- 450.000 euros a actuacions de prevenció d'incendis forestals.
- 100.000 euros a actuacions de restauració.
- 210.000 euros a pastors, per la gestió de combustible mitjançant pastura.
- 1.500.000 euros als Ajuntaments, per a la realització de franges de protecció i tractament de parcel·les interiors i zones verdes en interfase urbano-forestal.

9.1. XARXA VIÀRIA

La xarxa viària de prevenció d'incendis forestals correspon al conjunt de vials aptes per a la aproximació i intervenció en cas d'incendi forestal. S'inclou tant la xarxa de carreteres classificada com el conjunt de camins que, per les seves característiques i localització, així es determinin. La xarxa viària de prevenció d'incendis forestals pot incloure tant vials de titularitat pública com privada. La xarxa viària de prevenció d'incendis forestals actualment es classifica segons la seva capacitat d'accés a BRP (Bomba Rural Pesant -vehicle d'extinció dels Bombers de la Generalitat) de la següent forma:

- Vials Accessibles a BRP:
 - Vial Primari: vial que permet la circulació de dos BRP de forma simultània i en sentits oposats. Correspon a una amplada de 6 metres o superior.
 - Vial Secundari: vial que no permet la circulació de dos BRP de forma simultània i en sentits oposats però disposa de sobreamples cada 150-200 metres per tal de permetre el creuament de vehicles. Correspon a una amplada d'entre 3-6 metres.
 - Vial Terciari: vial que no permet la circulació de dos BRP de forma simultània i en sentits oposats i no disposa de sobreamples cada 150-200 metres per tal de permetre el creuament de vehicles. Correspon a una amplada d'entre 3-6 metres.
- Vials No Accessibles a BRP: vials amb amplades inferiors a 3 metres. Cal incloure en aquesta categoria tots els vials de major amplada que no permetin la circulació de BRP per obstacles puntuals, estat del ferm o altres deficiències.

9.2. XARXA DE PUNTS D'AIGUA

L'ús generalitzat de l'aigua com agent extintor d'incendis forestals obliga a preveure una reserva d'aigua suficient i segura prop de zones forestals. Aquest conjunt de punts d'aigua es classifica de la següent forma:

- Xarxa bàsica de punts d'aigua: el conjunt de reserves d'aigua amb ús preferent o exclusiu per a la prevenció i extinció d'incendis forestals i que compleixin les característiques que indiquin els Bombers de la Generalitat. Actualment correspon a reserves amb capacitat superior als 200 metres cúbics i accessibles a mitjans d'extinció aeris i terrestres.
- Xarxa complementària de punts d'aigua: el conjunt de reserves d'aqua que per les seves característiques de titularitat, localització i capacitat és útil en la prevenció i extinció d'incendis forestals.

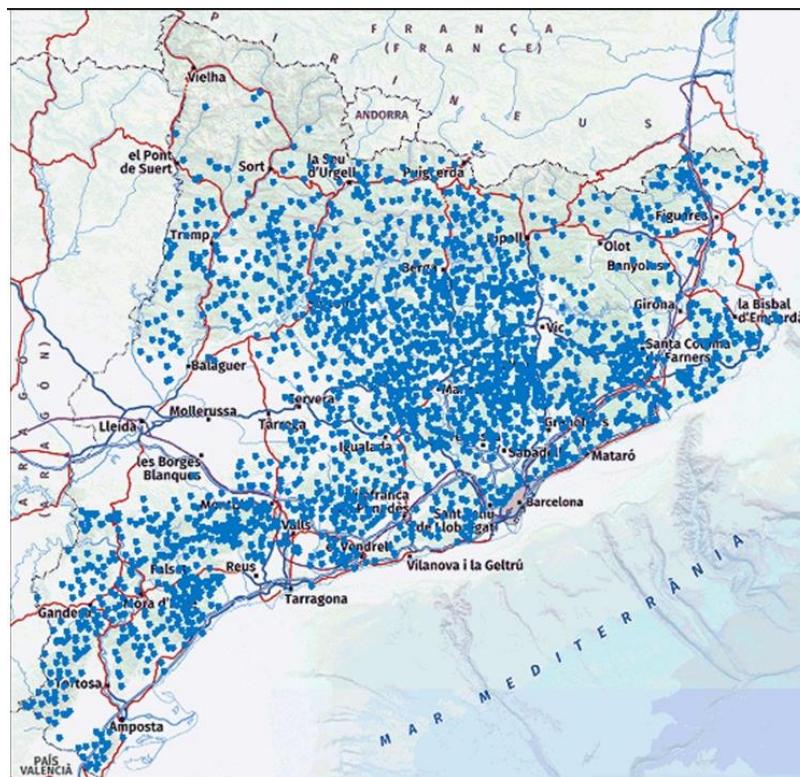

Figura 17: Xarxa bàsica i xarxa de punts d'aigua d'extinció d'incendis forestals.

9.3. ÀREES DE BAIXA CÀRREGA DE COMBUSTIBLE

La planificació preventiva d'incendis forestals necessita dotar el territori d'espais amb la vegetació restringida per tal de permetre un comportament de l'incendi compatible amb les operacions eficaces i segures dels mitjans d'extinció. La seva localització i dimensió és fa d'acord els incendis històrics esdevingut i les situacions meteorològiques adverses que afecten aquella zona. Es poden classificar en:

- Àrees estratègiques: Espais forestals amb la vegetació restringida a una estructura concreta, habitualment amb un estrat de vegetació herbàcia, matoll sense continuïtat horizontal ni vertical amb altres matolls i un estrat arbòri esporgat i amb mínima continuïtat horizontal. La presència de restes silvícoles ha de ser mínima, puntual o continua amb alçades inferiors als 20 centímetres.
- Àrees complementaries: Altres espais del territori amb estructures de la vegetació favorables a la intervenció dels recursos d'extinció en condicions d'eficàcia i seguretat. Es poden classificar en:
 - o Espais agrícoles: zones en producció agrícola activa.
 - o Àrees de Foment de la Gestió: espais forestals amb una gestió forestal activa i dirigida a la reducció de la vulnerabilitat de la massa forestal enfront incendi forestal.

9.4. EXECUCIÓ I MANTENIMENT DE PROJECTES DE PREVENCIÓ D'INCENDIS PLANIFICATS EN EL TRIENI 2023- 2025

En el marc del programa de la lluita contra els macro-incendis forestals s'han realitzat els següents lots:

Taula 5: Lot 1.

Tipus:	Projecte d'infraestructures bàsiques
Descripció:	Execució del projecte d'infraestructures bàsiques del PPP de Collserola. PEG 18, 19 i 22
Import (€):	486.652,31

Taula 6: Lot 2.

Tipus:	Projecte d'infraestructures bàsiques
Descripció:	Execució del projecte d'infraestructures bàsiques del PPP de Collserola. PEG 1, 3, 4 i 15.
Import (€):	356.724,96

Taula 7: Lot 3.

Tipus:	Punts d'aigua de prevenció d'incendis
Descripció:	Ampliació, adaptació i millora de 7 punts d'aigua de prevenció d'incendis al PPP de Collserola.
Import (€):	203.754,47

Taula 8: Lot 4.

Tipus:	Prevenció d'incendis forests de Colera i Portbou
Descripció:	Establiment d'infraestructures de prevenció d'incendis a les forests Muntanya de Colera (CUP G-73) i Muntanya de Portbou (CUP G-72).
Import (€):	419.877,14

Taula 9: Lot 5.

Tipus:	Prevenció d'incendis Salines, Fucimanya i Balló
Descripció:	Millora infraestructures de prevenció d'incendis a la forest Muntanya de les Salines, Fucimanya i Balló (CUP G-1). Fase I.
Import (€):	464.300,00

Taula 10: Lot 7.

Tipus:	Millora i manteniment de vials
Descripció:	Millora i manteniment de vials als Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) T3-Muntanyes de Prades i BT2-Ancosa-Motagut.
Import (€):	101.347,36

Taula 11: Lot 8.

Tipus:	Millora i manteniment de vials
Descripció:	Millora i manteniment de vials als Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) T3-Muntanyes de Prades.
Import (€):	45.880,97

Taula 12: Lot 9.

Tipus:	Millora i manteniment de punts d'aigua
Descripció:	Millora i manteniment de punts d'aigua als Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) T3-Muntanyes de Prades i ET1-Priorat-Serra de Montsant.
Import (€):	287.121,82

Taula 13: Lot 10.

Tipus:	Millora i manteniment de punts d'aigua
Descripció:	Millora i manteniment de punts d'aigua als Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) BT1-Montmell i BT2-Ancosa- Montagut.
Import (€):	249.462,68

Taula 14: Lot 11.

Tipus:	Millora i manteniment de punts d'aigua
Descripció:	Millora i manteniment de punts d'aigua als Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) ET1-Priorat-Serra de Montsant i ET2-Tivissa-Vandellòs-Llaberia-Pradell.
Import (€):	53.994,41

Taula 15: Lot 12.

Tipus:	Reducció de càrrega de combustible
Descripció:	Reducció de càrrega de combustible a les forests Frides i Fontit, Núm. 52 del CUP i Manou; núm. 64 del CUP, al TM de Tivissa.
Import (€):	438.707,11

Taula 16: Lot 15.

Tipus:	Millora de la xarxa viària
Descripció:	Millora de la xarxa viària per a la prevenció d'incendis a la Serra de Boumort.
Import (€):	313.418,63

Taula 17: Lot 16.

Tipus:	Millora de la xarxa viària
Descripció:	Millora de la xarxa viària per a la prevenció d'incendis al PPP L-3.
Import (€):	284.723,94

Taula 18: Lot 17.

Tipus:	Millora de la xarxa viària
Descripció:	Millora de la xarxa viària per a la prevenció d'incendis al PPP L-1.
Import (€):	211.820,00

Taula 19: Lot 18.

Tipus:	Reducció de càrregues de combustibles
Descripció:	Reducció de càrregues de combustibles en el PPP L1.
Import (€):	178.797,49

Taula 20: Lot 20.

Tipus:	Arranjament de punts d'aigua
Descripció:	Arranjament de punts d'aigua de prevenció d'incendis al Pirineu.
Import (€):	97.386,02

Taula 21: Lot 21.

Tipus:	Extinció d'incendis forestals a Argençola
Descripció:	Treballs de prevenció d'incendis, reduccions de càrrega de combustible i millora d'infraestructures per a l'extinció d'incendis forestals a Argençola.
Import (€):	363.483,44

Taula 22: Lot 22.

Tipus:	Extinció d'incendis forestals
Descripció:	Treballs de prevenció d'incendis, reduccions de càrrega de combustible i millora d'infraestructures per a l'extinció d'incendis forestals a Bages, Berguedà i Solsonès.
Import (€):	339.435,37

Taula 23: Lot 23.

Tipus:	Extinció d'incendis forestals
Descripció:	Treballs de prevenció d'incendis, reduccions de càrrega de combustible i millora d'infraestructures per a l'extinció d'incendis forestals al Moianès i Osona.
Import (€):	763.789,46

Taula 24: Lot 24.

Tipus:	Disminució de la càrrega de combustible
Descripció:	Actuacions de disminució de la càrrega de combustible mitjançant l'extracció de material vegetal en zones on no és possible el trànsit rodat.
Import (€):	105.120,94

10. VIGILÀNCIA, EXTINGIÓ DELS INCENDIS FORESTALS

10.1. DEPARTAMENT D'INTERIOR I SEGURETAT PÚBLICA

10.1.1. DIRECCIÓ GENERAL DE PREVENCIÓ, EXTINGIÓ D'INCENDIS I SALVAMENTS (DGPEIS)

10.1.1.1. ORGANITZACIÓ

La DGPEIS forma part del Departament d'Interior i Seguretat Pública, amb competències en la prevenció i l'extinció d'incendis forestals. La seva estructura es componen de les següent Sub-direccions Generals, Àrees i Serveis:

- Sub-direcció General d'Administració i Recursos Humans
- Sub-direcció General Tècnica
- Sub-direcció General Operativa
- Àrea d'Auditoria de Serveis
- Àrea d'Informació i Comunicació
- Servei d'Assessorament Jurídic

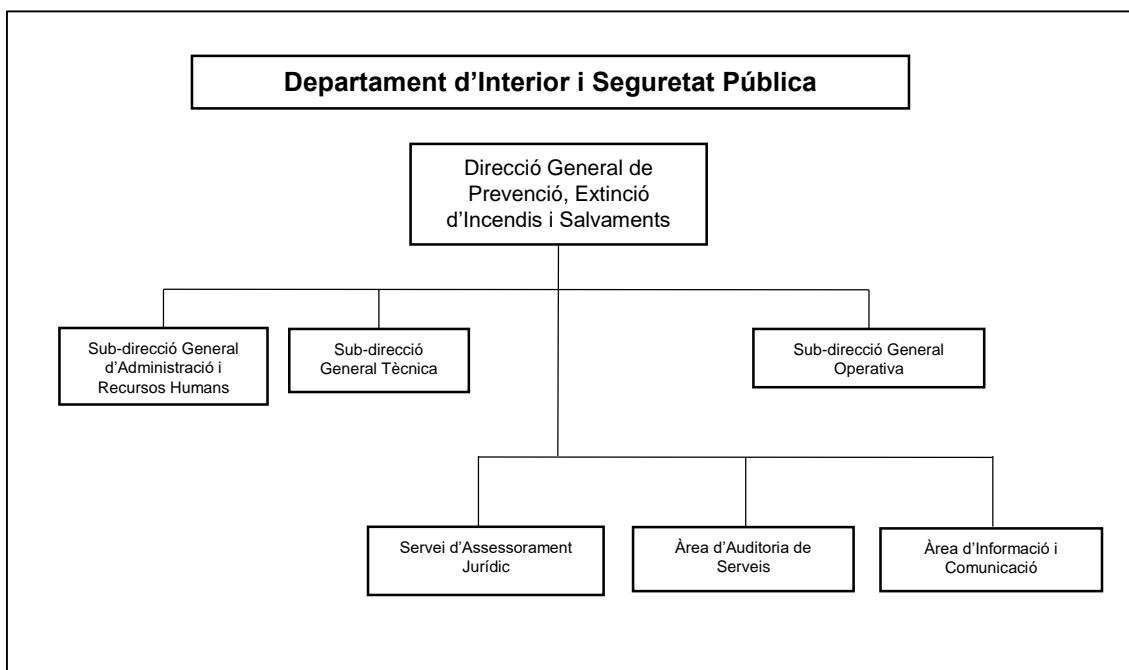

Figura 18: Estructura de la DGPEIS

La Subdirecció General Operativa integra l'estrucció de resposta a les emergències i s'organitza en Divisions i Regions d'Emergències.

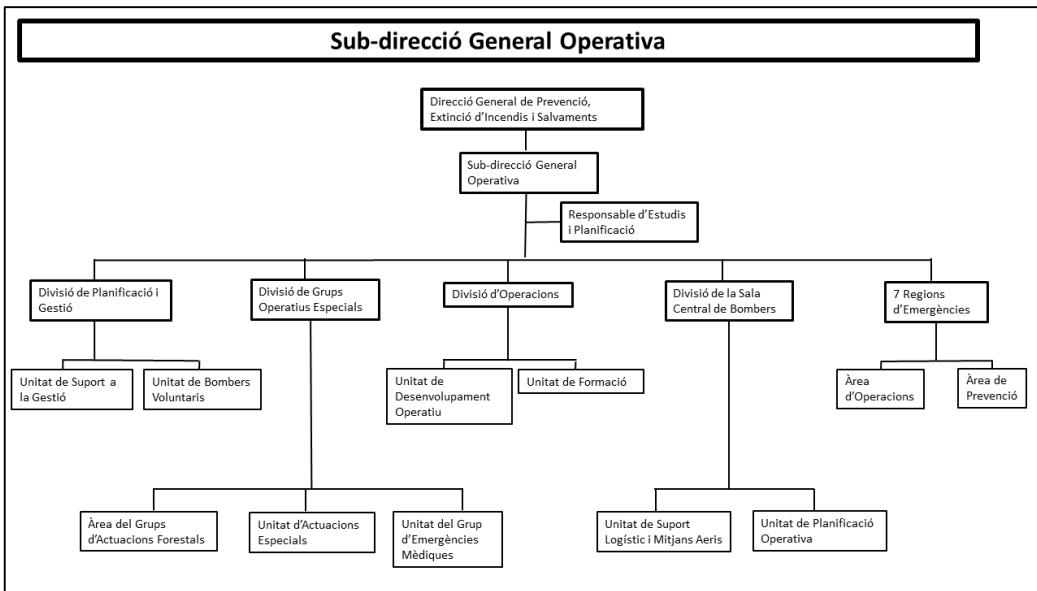

Figura 19: estructura de la Sub-direcció general Operativa

10.1.1.2. RECURSOS HUMANS

Els recursos humans i tècnics de la SGO estan distribuïts en 3 divisions, 7 regions d'emergències, 71 parcs de bombers funcionaris, 74 parcs bombers voluntaris, 6 Sales de Control Territorial i 1 Sala Central de Bombers.

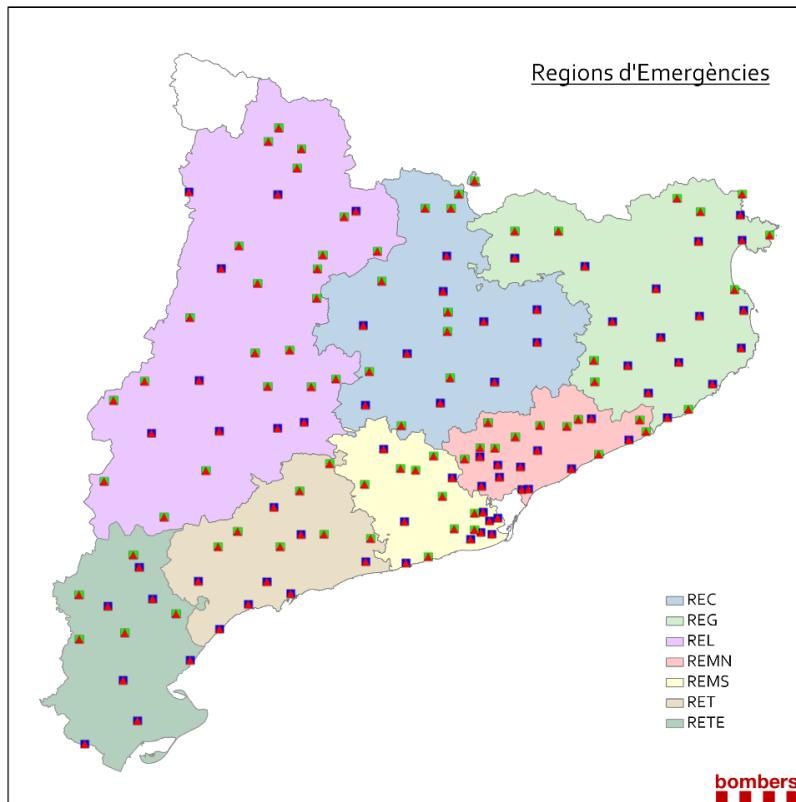

Figura 20: Localització dels Parcs de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

10.1.1.3. RECURSOS MATERIALES

El Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, disposa dels següents mitjans terrestres per fer front als incendis forestals:

Taula 25: Mitjans terrestres del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

Tipologia	Nombre	Descripció	Presència	Localització
Autobomba Rural Pesant (BRP)	205	Vehicle autobomba amb bomba d'alta pressió i 3500 l de capacitat	permanent	Parcs de Bombers
Autobomba Forestal Pesant (BFP)	24	Vehicle autobomba amb bomba d'alta pressió i 3500 l de capacitat	permanent	Parcs de Bombers
Unitats de comandament lleuger (UCL)	17	Vehicle tot terreny	permanent	Parcs de Bombers
Unitats de comandament mitjana (UCM)	7	Vehicle tipus furgoneta amb modulació per comandament	permanent	1 per regió d'emergències
Unitats de comandament pesant (UCP)	1	Vehicle pesant amb modulació per CCA	permanent	1 Sala Central

Els mitjans aeris a disposició del cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, per a l'extinció dels incendis forestals són:

Taula 26: Mitjans aeris del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

Tipologia	Nombre	Descripció	Presència	Localització
Helicòpter bombarder (HTL)	10	Helicòpters tipus AS 350 B3 dotats de bamby bucket o depòsit ventral de >1100 litres de capacitat	1 permanent 9 període risc	Aeròdrom Sabadell i bases habilitades
Avions Amfibis de Vigilància i Atac (AAV)	2	Avions tipus AT-802F Fire Boss de >3000 litres de capacitat	periode risc	Aeròdrom de Sabadell
Avions de Vigilància i Atac (AVA)	3	Avions tipus AT-802F de >3000 litres de capacitat	2 permanent 1 període risc	Aeròdrom Òdena i Alguaire
Helicòpters de comandament	6	Helicòpters tipus AS 350 B3	periode de risc	1 per regió d'emergències
Helicòpter de coordinació	1	Helicòpters tipus H 135	periode de risc	Aeròdrom de Sabadell

10.1.1.4. VIGILÀNCIA

Dins d'aquesta vigilància, s'emmarca la xarxa Sentinella, del Departament d'Interior i Seguretat Pública, que gestiona una xarxa de 57 càmeres de vigilància en 42 emplaçaments per a la prevenció d'incendis forestals que cobreix els principals massissos forestals de Catalunya.

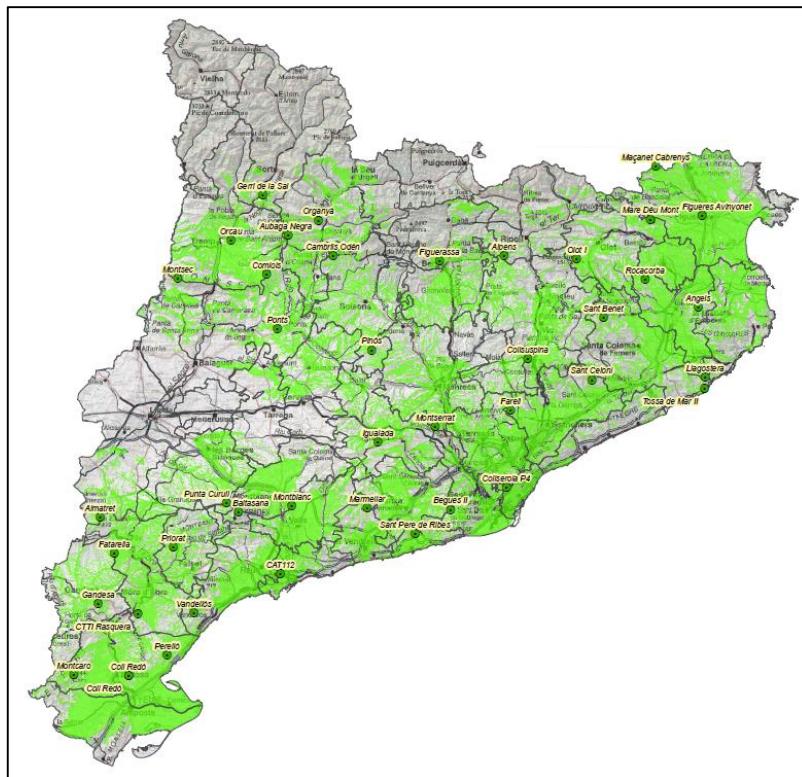

Figura 21: Distribució de la xarxa de càmeres de vigilància i els camps de visió per incendis forestals del Departament d'Interior i Seguretat Pública.

10.1.1.5. ORGANITZACIÓ DEL DISPOSITIU EN FUNCIÓ DEL RISC

La resposta a qualsevol emergència, inclòs l'incendi forestal, s'organitza en l'estructura de guàrdia que engloba 3 àmbits:

- Operatiu. Assumeix el comandament al lloc de l'incendi. Garanteix la cadena de comandament en la intervenció, així com els diferents nivells de resposta operativa planificada, amb els mitjans humans i materials adequats a la situació de risc.
- Coordinació. Assumeix la planificació i gestió dels recursos humans i materials desplegats a tot el territori a fi de garantir l'assistència i resolució dels incendis forestals, d'acord amb una planificació dels recursos basada en una anàlisi del risc potencial de tots els elements del territori.
- Suport. Assumeix l'anàlisi i els suport tècnic i logístic, formant part del dispositiu d'assessorament i suport al comandament en els àmbits de coordinació i operatiu.

- *Operatiu*

Per la resposta a incendi forestal l'operatiu d'intervenció es compona principalment dels recursos humans i materials dels parcs de bombers funcionaris i voluntaris, el personal AOF, EPAF i el bombers especialistes GRAF.

Es complementa el dispositiu de resposta a incendis forestals amb les dotacions de mitjans aeris específiques per l'extinció d'incendis i la maquinària pesant.

La SGO està dotada pel 2023 de 2447 bombers funcionaris distribuïts en 71 parcs en règim de torns que asseguren presència de personal les 24 hores del dia els 365 dies de l'any. Disposa de 1443 bombers voluntaris distribuïts en 74 parcs en règim de localització o presència (depenent del nivell de risc) per la seva activació en cas d'emergència en qualsevol moment.

El personal de caràcter específic per la prevenció i extinció d'incendis forestals es compona de 78 bombers funcionaris GRAF en règim de torns distribuïts en 7 parcs amb presència de personal les 24 hores del dia els 365 dies de l'any, 90 oficials de primera dels Equips de Prevenció Activa Forestal (EPAF) amb presència tot l'any en horari laboral adaptat al risc d'incendi i 366 Auxiliars d'Ofici Forestal amb presència en el període de campanya forestal d'estiu en horari adaptat al risc d'incendi forestal.

Complementàriament al previst en el present Pla de prevenció, vigilància i extinció, el Pla especial per a incendis forestals a Catalunya (INFOCAT) estableix els mecanismes per incorporar els recursos materials i humans procedent d'altres dispositius d'extinció d'incendis externs a Catalunya, que puguin assistir de reforç i ajuda, i que correspon sol·licitar al director del Pla en el marc de les competències de protecció civil i d'acord als mecanismes previstos per l'Administració General de l'Estat.

El Pla d'Actuació del Grup d'Intervenció (PAGI) emmarcat en el Pla INFOCAT planteja l'actuació operativa i els mecanismes de coordinació dels components del Grup d'Intervenció i és d'aplicació en el cas d'activació del pla INFOCAT per una emergència per incendi forestal que succeeixi a Catalunya. Fora de l'activació del Pla INFOCAT l'organització de l'extinció respon al que es preveu en aquest pla.

L'organització de la intervenció per a la resolució de qualsevol incendi forestal es basa en la doctrina operativa del cos de Bombers i del seu Sistema de Comandament (Siscom), i es fonamenta en els principis bàsics de:

- Comandament únic
- Estructura modular
- Tram de control
- Cadena i línia de comandament
- Planificació per objectius

El SISCOM de Bombers estableix 5 nivells de comandament en base a la magnitud i complexitat de l'emergència.

Figura 22: Esquema d'organització dels nivells de comandament del Siscom.

L'estructura de comandament fins a Siscom 3 (Cap de sortida, Sotscap territorial i Cap territorial) es cobreix amb personal de guàrdia per torns amb presència les 24 hores i els 365 dies de l'any. El Siscom 4 (Cap Operatiu) i Siscom 5 (Subdirector General) es cobreix amb personal per torns amb guàrdia de localització les 24 hores i els 365 dies de l'any.

Actuació en simultaneïtat de grans incendis forestals

En una situació en què es produeixin diferents grans incendis forestals de manera simultània a Catalunya, caldrà plantejar una resposta basada en estratègies de

contenció per tal d'evitar el col·lapse del Grup d'intervenció. Les accions que portarà a terme el cos de Bombers en aquesta situació són:

- Establir el Centre de Comandament Central amb el cap del Cos com a màxim comandament dels tres àmbits de la guàrdia (coordinació, operatiu i suport) i des d'on es durà a terme:
 - Fer una valoració diària de la situació.
 - Definir la resposta global i les prioritats del Grup d'intervenció.
 - Definir els diferents plans d'acció per a cada incendi actiu i cada període operacional.
 - Ser el punt de referència del Grup d'intervenció per a les ajudes que arribin de fora de Catalunya, (UME, altres comunitats...)
- Activar recursos extraordinaris:
 - Activar el reforç de personal M2 o ME
 - Proposar l'activació de mecanismes de protecció civil per demanar recursos extraordinaris a l'Estat, ja siguin d'altres comunitats autònomes o d'altres estats de la Unió.
 - De forma excepcional, el cap del grup d'intervenció podrà autoritzar que les ADF, o altres unitats d'intervenció duguin a terme funcions diferents a les previstes en aquest pla, dins d'una estratègia global orientada a evitar el col·lapse del grup d'intervenció.
 - Desplegar un Siscom 4 a cada incendi forestal per dirigir i coordinar les accions sobre el terreny, a través del Centre de Comandament Avançat (CCA) en cas d'activació del pla INFOCAT.

• ***Coordinació***

L'àmbit de Coordinació s'estructura en 1 Sala Central (SCB) i 6 Sales de Control Territorial (SCTE) que presten servei de forma permanent les 24 hores del dia i 365 dies a l'any. Els recursos humans que componen les sales de control és de 156 tècnics operadors de control (TEOC) en règim de torns amb guàrdies presencials, i un Cap de Coordinació Territorial per cada Sala Territorial i 1 Cap de Sala Central amb guàrdia presencial també en règim de torns i guàrdies presencials, que es compona de 69 membres de Bombers de categoria sotsinspector i/o inspector.

Pel període de risc d'estiu les Sales de Coordinació es reforçen amb la contractació de 28 TEOCS més.

Sales de coordinació:

- 1 Sala Central de Bombers (SCB)
- 6 Sales de Control Territorial (SCTE)

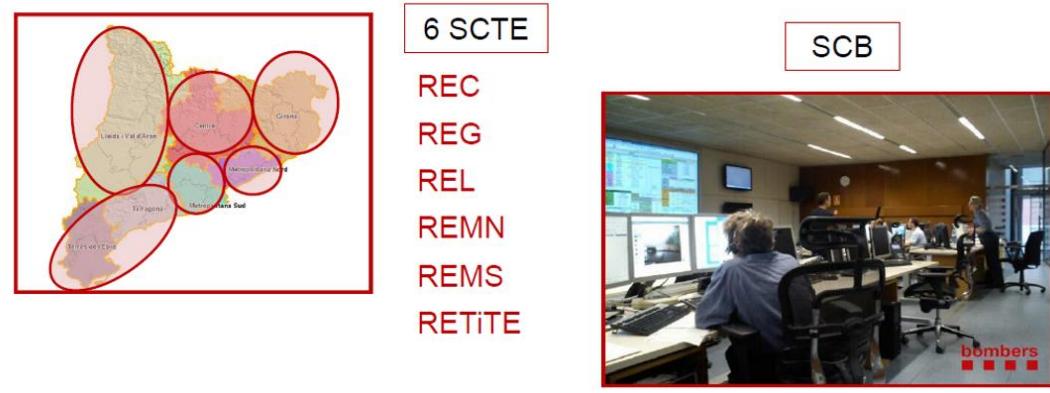

Figura 23: Organització territorial de sales de coordinació

- **Suport**

La guàrdia de suport es desplega en diferents subàmbits relacionats amb l'especificitat de l'emergència. En el cas dels incendis forestals l'estructura de la guàrdia de suport es conforma de diferents grups en funció de la seva missió:

- Coordinació altres agències i direcció del Centre Comanament Avançat (CCA) en cas d'activació del pla INFOCAT; B00. Realitza els reforços necessaris per tal d'adequar la guàrdia en funció del risc definit.
- Anàlisi d'incendi forestal; es compon del personal que configura la Unitat Tècnica del GRAF (1 inspector, 7 sotsinspectors, 2 sergents, 1 bomber i 4 auxiliars tècnics). En funció del nivell de risc s'estableixen diferents configuracions de guàrdia (presencial o localitzable) per les diferents posicions desplegades en l'àmbit del suport:
 - GRAF00 . Cap d'anàlisi per incendis forestals; màxim responsable de la guàrdia de suport en aquest subàmbit. Estableix la visió estratègica pels incendis actius i fa les propostes de cobertura de risc .
 - GRAF01 . Suport a la SCB en matèria d'incendis forestals; responsable de donar suport i anàlisi a la SCB en aquest subàmbit. Realitza el seguiment dels incendis actius per donar suport al Cap de Guàrdia de la

SCB en la presa de decisions, i realitza el seguiment de l'evolució del risc d'incendi i prepara els avisos de risc.

- GRAF02 . Suport tàctic al Centre de Comandament Avançat (CCA); dona suport i anàlisi al CCA.
- GRAF03 . Cap de sector funcional Graf; responsable del sector funcional propi de l'especialitat en matèria d'anàlisi i operacions amb foc tècnic, sota la direcció de la part operativa de la intervenció.
- Coordinació mitjans aeris; es compon per un col·lectiu de comandaments (sots-inspectors, oficials i sergents) seleccionats, formats i habilitats per a la direcció de les maniobres dels mitjans aeris en incendis forestals. L'àmbit de coordinació de mitjans aeris es defineix com aquell que assumeix l'anàlisi i el suport tècnic o logístic referent a les maniobres i operacions dels mitjans aeris, tot formant part del dispositiu d'assessorament i suport al comandament en els àmbits de coordinació i operatiu. Pel que fa a la guàrdia de suport per a la coordinació de les operacions aèries, aquesta s'estructura en base al suport per a l'anàlisi de les intervencions amb mitjans aeris implicats, i el seguiment i la coordinació d'aquestes.

La funció de la guàrdia HOTEL es basa en donar suport als àmbits de coordinació i intervenció, a través de les figures Hotel 01 en suport a l'àmbit de Coordinació a la Sala Central de Bombers, Hotel 02 en suport a l'àmbit de Coordinació en un centre de comandament avançat i Hotel 03 en suport a l'àmbit d'Intervenció com a Cap de Sector Funcional de Operacions Aèries.

- HOTEL00: Cap de la Unitat de Mitjans Aeris i màxim responsable de la guàrdia de suport de coordinació de mitjans aeris, i del bon funcionament del dispositiu de mitjans aeris desplegat durant la campanya forestal.
- HOTEL01: Suport tàctic la Sala Central de Bombers: guàrdia de suport a la SCB per tal de facilitar i optimitzar l'activació de recursos MAER, la seva gestió, a nivell logístics, de descansos, de control de temps de vol i relleus.
- HOTEL02: Suport tàctic al Centre de Comandament: Comandament desplaçat sobre el terreny, amb lloc de treball al CCA, per tal d'ajudar al comandament, en la distribució i gestió dels MAER.
- HOTEL03: Comandament del sector funcional d'operacions aèries: Gestor directe dels MAER que actuen en una intervenció, en coordinació directa amb

el Cap d'Intervenció, per tal de garantir que els maniobres MAER executades van en consonància amb els objectius establerts pel comandament, hi ha suficients recursos i són els adequats, i vetlla per la seguretat de totes les aeronaus que sobrevolen l'actuació.

- Suport Logístic i Tàctic, és la tasca que realitza el Grup de Suport Operatiu (GROS). Aquest grup es basa en el parc GROS de Cerdanyola del Vallès, i els comandaments associats al parc i a la Unitat Tècnica que depèn de la Divisió de la Sala Central de Bombers (DSCB). Dins de les seves atribucions, hi ha el desplegament dels centres de comandament de Bombers en grans emergències, el suport tàctic al comandament i el suport logístic a la intervenció, incloent l'assistència sanitària a zona calenta amb la dotació GROS-INDIA, composta per bomber/a i infermer/a, i finalment, també és la unitat responsable dels drons de bombers, que ajuden a recollir informació de la intervenció, per tal de facilitar la presa de decisions dels comandaments i la seguretat de tot el dispositiu.
 - GROS00: Cap de la Unitat tècnica i màxim responsable de la guàrdia de suport logístic i tàctic, i del bon funcionament d'aquest dispositiu desplegat durant la campanya forestal.
 - GROS01: Suport tàctic la Sala Central de Bombers: Encarregat de donar el primer suport tàctic i logístic des de la SCB.
 - GROS02: Suport tàctic al Centre de Comandament: Comandament desplaçat al CCA, per tal de gestionar tota la informació tàctica de la intervenció i donar suport directe al comandament amb el control dels recursos i maniobres desplegades.
 - GROS03: Comandament del sector funcional logístic. Comandament encarregat de la gestió de tota la logística relacionada amb la intervenció. És la figura que gestiona l'avituallament de tot el personal desplegat, la gestió dels vehicles i de les necessitats de materials.
- Seguretat (ROMEO02); Aquesta és també una posició de suport tàctic en CCA centrada seguretat dels actuants. Aquest col·lectiu està integrat per 5 sotsinspectors, 3 oficials, 3 sergents i 1 caporal, tots ells amb una àmplia experiència en incendis forestals. Les seves funcions es concreten en tres accions bàsiques:

- Asessorar al Cap d'Intervenció, a través del Cap de Suport, en la identificació de Riscos Laborals i l'establiment de les mesures preventives en el PAI. Així per exemple es fa una escolta activa de les principals comunicacions i un seguiment en temps reals del SIG amb tota la informació associada per detectar situacions de risc potencial o imminent, així com desviacions significatives de les condicions de seguretat establertes tan al Pla d'Actuació en la Intervenció (PAI) com els diferents procediments operatius d'aplicació.
- Ajudar al Cap d'Intervenció, a través del Cap de Suport, en organitzar la resposta d'atenció i evacuació de personal que es pugui accidentar durant les operacions. Concretat en el Pla d'Emergència i Evacuació.
- Ajudar al Cap de Suport a registrar i fer seguiment i control dels incidents i accidents Laborals ocorreguts durant l'emergència. Concertat en el Registre d'Accidents i Incidents de l'Actuació (CIA).
- GEM, el grup d'emergències mèdiques. Aquest grup està format per metges e infermers i tenen la seva seu a Cerdanyola del Vallès. Dins de les seves atribucions, hi ha el seguiment sanitari del personal de guàrdia així com l'enllaç amb els diferents centres de salut, incloent l'assistència psicològica als intervinguts, i finalment, també és la unitat responsable de marcar les pautes i mesures sanitàries.
 - GEM00: Cap de la Unitat i màxim responsable sanitari.
 - GEM01: Suport tàctic la Sala Central de Bombers: Encarregat de fer seguiment de les actuacions des de el punt de vista sanitari, així com donar pautes i resoldre dubtes al comandament en temes sanitaris.
 - GEM02: Suport tàctic al Centre de Comandament: Comandament desplaçat al CCA, per tal de gestionar tota la coordinació amb el àmbit sanitari de les diferents unitats de bombers o externes presents a la intervenció.

bombers Gestió Op.	Annex SGO Doc. Referència.	Pautes per a la mobilització segons nivell de risc INT.REFÇ.001 Reforç de personal	FTX.REFÇ.00x V 01 2019	1/1
------------------------------	--------------------------------------	--	------------------------------	-----

Nivell de risc	Recursos activats / tipus activació													
	Operatiu				Coordinació		Suport							
	Parcs		Comandament		GRUPS * Espec.	TEOC		Comandament *				Recursos		
	VOL	PRO	Echo	Delta		SCRE	SCB	00	01	02	03	GROS	UCM	UCP
1	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
2	Parcial	Parcial +1	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
3	Parcial	Parcial +2	Si	---	Parcial +1	+1	+1	---	---	---	---	+1	---	---
4	Total	Parcial +3	Si	Si	Parcial +1	+1	+1	---	Si	---	Si	+1	Si	Si
5	Total	Parcial/ Total +3	Si	Si	Total +2	+2 *	+2	Si	Si	Si	Si	+2	Si	Si
6	Total	Total +3 /+6	Si	Si	Total +2	+2 *	+2	Si	Si	Si	Si	+2	Si	Si

Figura 24: Mobilització segons el nivell de risc.

10.1.2. DIRECCIÓ GENERAL AGENTS RURALS

10.1.2.1. ORGANITZACIÓ

Corresponen a la Direcció General dels Agents Rurals, sota la direcció i supervisió de les autoritats superiors, l'execució i compliment de les missions i competències del Departament d'Interior i Seguretat Pública en matèria de vigilància, control i col·laboració en la gestió del medi natural, i la protecció i prevenció integrals del medi ambient.

El Cos d'Agents Rurals és un cos de vigilància, control i col·laboració en la gestió del medi natural, de protecció i prevenció integrals del medi ambient i de policia administrativa especial, sens perjudici de les funcions investigadores que li puguin corresponder, d'acord amb la legislació vigent.

Dins de l'àmbit material d'incendis, el Cos d'Agents Rurals desenvolupa les funcions bàsiques següents:

- La detecció dels incendis forestals i la vigilància, el control i la inspecció de les activitats i les infraestructures que en generen risc, i també de qualsevol activitat que en pugui ser la causa immediata.
- La col·laboració en la gestió dels indicadors de risc, la predicció i la previsió del risc d'incendi forestal.
- La col·laboració en la realització, l'aplicació i el seguiment dels plans de prevenció i en la definició de perímetres de protecció prioritària.

- d. La vigilància, el control i la inspecció de les activitats i les infraestructures gestionades pel departament competent en matèria de medi ambient que en coadijuven a la prevenció i a l'extinció, situades en el medi natural.
- e. La col·laboració en la realització i en l'aplicació dels plans de protecció civil per emergències degudes als incendis forestals, així com d'altres eines de gestió del risc.
- f. La intervenció immediata i el control de l'incendi forestal fins a l'arribada dels serveis d'extinció, i la seva perimetració.
- g. La investigació bàsica de causes, abast i presumpcions autors d'incendis forestals i de tots els incendis de vegetació en la franja de 500 metres que envolta els terrenys forestals.

I, també dins de l'àmbit material d'incendis forestals, amb els agents majors d'aquest àmbit el Cos d'Agents Rurals desenvolupa les funcions especialitzades següents:

- a. La investigació especialitzada de causes, abast i presumpcions autors d'incendis forestals i de tots els incendis de vegetació en la franja de 500 metres que envolta els terrenys forestals, i la redacció dels informes d'investigació i la pràctica de les diligències que escaiguin, d'acord amb el protocol corresponent.
- b. La participació en la valoració de danys d'incendis forestals, en col·laboració amb el personal tècnic del departament competent en matèria de medi ambient.
- c. Vigilar, inspeccionar, controlar, fer el seguiment, informar, dirigir i realitzar les actuacions de cromes controlades del departament competent en matèria de medi ambient.
- d. La confecció dels mapes i informes gràfics que els siguin requerits amb ocasió d'un incendi forestal.
- e. La col·laboració en campanyes de prevenció, divulgació i educació ambiental per a la prevenció dels incendis forestals.
- f. L'assessorament i el suport a les agrupacions de Defensa Forestal i a les unitats de Voluntaris Forestals pel que fa a l'aplicació de les polítiques del departament competent en matèria de medi ambient.
- g. L'assessorament i el suport en la recerca de mesures de prevenció d'incendis i/o conciliació d'interessos per minimitzar les causes d'incendis forestals.

El Cos d'Agents Rurals, d'acord amb la divisió territorial i administrativa de Catalunya, s'estructura territorialment, en ordre jeràrquic descentral, en les àrees operatives següents:

a) Àrea General.

L'Àrea General constitueix el nivell superior de l'estruatura territorial del Cos d'Agents Rurals i comprèn tot Catalunya. Correspon a l'Àrea General el comandament el Cos d'Agents Rurals, d'acord amb les ordres i instruccions rebudes dels òrgans de direcció superior del Departament d'Interior i Seguretat Pública, i també dirigir, coordinar, controlar i inspeccionar totes les àrees i grups en què s'estruatura el Cos d'Agents Rurals territorialment i per àrees d'especialització.

b) Àrees regionals

L'àrea regional constitueix el nivell mitjà de l'estruatura territorial del Cos d'Agents Rurals i comprèn la totalitat de les àrees bàsiques del seu àmbit territorial respectiu.

L'àmbit territorial de cada àrea regional es correspon amb el de cada un dels serveis territorials en què s'estruatura el Departament d'Interior. Correspon a les Àrees Regionals dirigir els i les agents rurals i coordinar les àrees bàsiques, d'acord amb les ordres i instruccions rebudes dels seus superior.

c) Àrees bàsiques

L'àrea bàsica constitueix el nivell bàsic de l'estruatura territorial del Cos d'Agents Rurals i comprèn el conjunt de mitjans personals i materials de l'àmbit territorial respectiu . El seu àmbit territorial es correspon al de cada una de les comarques geogràfiques de Catalunya. Per a realitzar aquestes funcions de vigilància i prevenció d'incendis forestals, el Cos d'Agents Rurals disposa actualment de 596 agents distribuïts territorialment a les diferents Àrees Operatives.

10.1.2.2. RECURSOS HUMANS

Per a realitzar aquestes funcions de vigilància i prevenció d'incendis forestals, el Cos d'Agents Rurals disposa actualment de 596 agents distribuïts territorialment a les

diferents	Àrees	Operatives	.
ÀREA GENERAL			
SEU			8
ÀREA REGIONAL DE BARCELONA			
SEU REGIONAL			9
ÀREA BÀSICA DE L'ALT PENEDÈS-GARRAF		19	
ÀREA BÀSICA DEL VALLÈS OCCIDENTAL		18	
ÀREA BÀSICA DEL VALLÈS ORIENTAL		17	
ÀREA BÀSICA DEL BAIX LLOBREGAT		14	
ÀREA BÀSICA DEL MARESME		14	
ÀREA BÀSICA DEL BARCELONÈS		12	
ÀREA REGIONAL DE CATALUNYA CENTRAL			
SEU REGIONAL			5
ÀREA BÀSICA DEL BERGUEDÀ		19	
ÀREA BÀSICA D'OSONA-LLUÇÀNÈS		16	
ÀREA BÀSICA DEL BAGES-MOIANÈS		15	
ÀREA BÀSICA DE L'ANQUA		15	
ÀREA BÀSICA DEL SOLSONÈS		14	
ÀREA REGIONAL DE GIRONA			
SEU REGIONAL			4
ÀREA BÀSICA DEL GIRONÈS-PLA DE L'ESTANY		24	
ÀREA BÀSICA DE L'ALT EMPORDÀ		24	
ÀREA BÀSICA DE LA SELVA		18	
ÀREA BÀSICA DEL BAIX EMPORDÀ		17	
ÀREA BÀSICA DE LA GARROTXA		15	
ÀREA BÀSICA DEL RIPOLLÈS		12	
ÀREA REGIONAL DE L'ALT PIRINEU			
SEU REGIONAL			2
ÀREA BÀSICA DEL PALLARS SOBIRÀ		21	
ÀREA BÀSICA DE LA CERDANYA		18	
ÀREA BÀSICA DEL PALLARS JUSSÀ		15	
ÀREA BÀSICA DE L'ALT URGELL		12	
ÀREA BÀSICA DE L'ALTA RIBAGORÇA		12	
ÀREA REGIONAL DE LLEIDA			
SEU REGIONAL			8
ÀREA BÀSICA DE LA NOGUERA		18	
ÀREA BÀSICA DEL SEGRIÀ-PLA D'URGELL		16	
ÀREA BÀSICA DE L'URGELL		11	
ÀREA BÀSICA DE LES GARRIGUES		11	
ÀREA BÀSICA DE LA SEGARRA		9	
ÀREA REGIONAL DE TARRAGONA			
SEU REGIONAL			7
ÀREA BÀSICA DEL PRIORAT		13	
ÀREA BÀSICA DEL BAIX PENEDÈS		13	
ÀREA BÀSICA DEL BAIX CAMP		12	
ÀREA BÀSICA DEL TARRAGONÈS		12	
ÀREA BÀSICA DE L'ALT CAMP		11	
ÀREA BÀSICA DE LA CONCA DE BARBERÀ		10	
ÀREA REGIONAL DE TERRES DE L'EBRE			
SEU REGIONAL			2
ÀREA BÀSICA DEL BAIX EBRE		19	
ÀREA BÀSICA DEL MONTSIÀ		13	
ÀREA BÀSICA DE LA TERRA ALTA		12	
ÀREA BÀSICA DE LA RIBERA D'EBRE		10	

Figura 25: Àrees operatives del Cos d'Agents Rurals.

D'altra banda, la distribució per categories professionals, amb especial atenció als Agents Majors de l'àrea d'especialització de Prevenció i Investigació d'Incendis Forestals és la següent :

Càrrec	
INSPECTOR/A EN CAP	1
CAP D'ÀREA REGIONAL	7
CAP D'ÀREA BÀSICA	39
SOTSINSPECTOR/A	32
AGENT MAJOR-ÀREA FAUNA P., CAÇA I PESCA	28
AGENT MAJOR-ÀREA DE RECURSOS FORESTALS	18
AGENT MAJOR-ÀREA P.I. INCENDIS FORESTALS	15
AGENT MAJOR-ÀREA ESPAIS NAT. PROT. I BIODIV.	7
AGENT RURAL	448
AGENT AUXILIAR	1
Total general	596

Figura 26: Categories professionals del Cos d'Agents Rurals.

A tots aquests efectius, caldrà sumar les 120 places d'agents rurals de la darrera promoció que estaran en període de pràctiques en les àrees bàsiques indicades, i que estaran operatius reforçant la campanya d'incendis de l'estiu 2025.

A la suma de tots els recursos humans que s'han fet constar anteriorment, durant l'any 2025 es preveu la incorporació del següent personal de reforç:

Taula 27: Reforç de personal del Cos d'Agents Rurals.

places	categoría	grup	plus R.T.	mesos	mesos totals
2	Periodista	A1	B	5	10
2	Tècnic/a especialista informàtic*	C1	*	5	10
2	Tècnic/a especialista de control	C1	A	6	12
2	Tècnic/a especialista de control	C1	A	3	6
2	Tècnic/a especialista de control	C1	B	6	12
1	Tècnic/a especialista de control	C1	B	3	3
4	Tècnic/a especialista de control	C1	B	3	12
15					65

Durant el període comprés entre l'1 de gener i el 14 de juny i entre el 16 de setembre i el 31 de desembre, s'estableix un sistema de guàrdies que garanteix la presència d'un mínim d'1 unitat (dos agents rurals) del cos d'agents rurals per àrea regional fins a les 20:00 hores, amb prioritat per incidències relacionades amb incendis forestals.

En el període comprés entre el 15 de juny i el 15 de setembre, aquesta prestació de serveis es realitza fins a les 21:00 hores.

De la mateixa manera, també es realitza un sistema de guàrdies entre els comandaments a nivell regional per tal sempre n'hi hagi un operatiu físicament en el període de 15 de juny a 15 de setembre, i localitzable en la resta dels períodes.

En cas de produir-se un incendi forestal o davant episodis de perill d'incendi molt alt o extrem, es realitza un perllongament de jornada laboral d'un mínim d'1 hora de tots els efectius que treballin en la comarca afectada.

10.1.2.3. RECURSOS MATERIALES

El Cos d'Agents Rurals disposarà el 2025 de 415 vehicles dotats de mitjans de primera intervenció, com ara batefocs, extintors amb base d'aigua i kits d'aigua, per si és necessària una primera actuació immediata en cas d'incendi forestal.

El Cos d'Agents Rurals disposa també d'un Grup de Suport Aeri, que compta amb un helicòpter disponible tot l'any, però que durant la campanya de major risc d'incendis, treballa exclusivament en la prevenció i detecció dels incendis forestals, realitzant serveis de vigilància aèria i perimetració d'incendis forestals. Durant episodis de risc extrem i en qualsevol època de l'any, es reforça la vigilància aèria amb la incorporació d'un segon helicòpter.

Finalment, que el Cos d'Agents Rurals ha reforçat darrerament la seva unitat de drons, disposant actualment de 18 aeronaus no tripulades, donats suport la tasca de vigilància, cartografia i investigació de les causes d'incendis forestals.

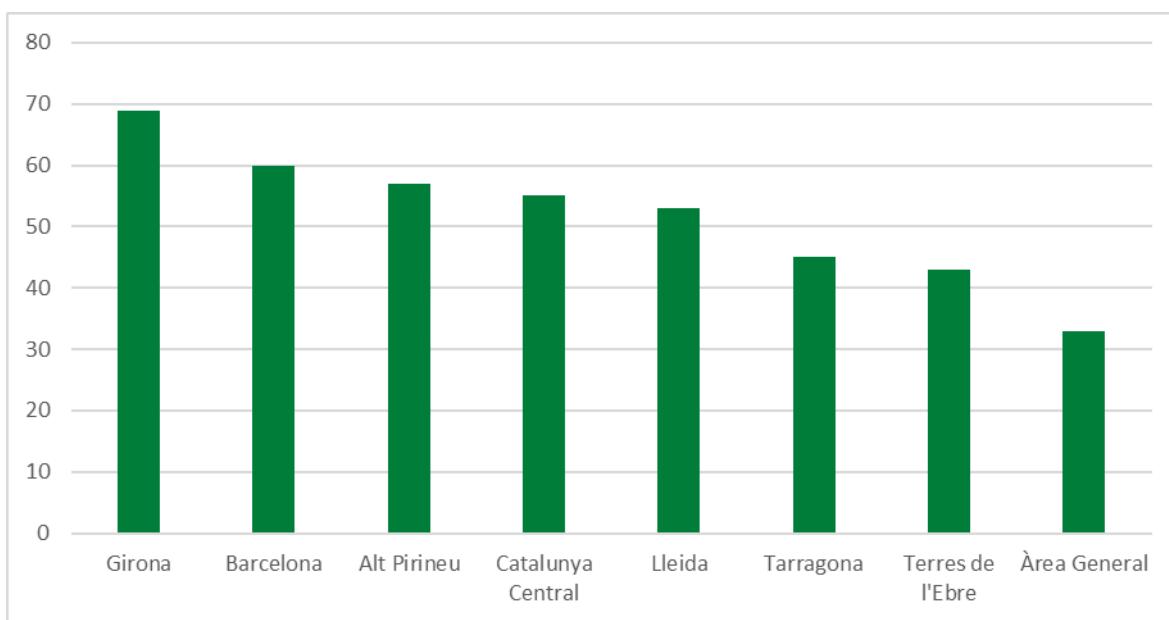

Figura 27: Parc mòbil del Cos d'Agents Rurals.

10.1.2.4. VIGILÀNCIA

Una de les funcions principals del Cos d'Agents Rurals és la prevenció, vigilància, detecció i investigació dels incendis forestals, segons la Llei 17/2003, del Cos d'Agents Rurals.

Aquesta tasca de prevenció d'incendis forestals no es realitzarà únicament durant l'estiu, quan el risc d'incendis forestals sigui molt més elevat, sinó durant tot l'any, realitzant moltes actuacions d'inspecció, control, reducció de risc, vigilància i sensibilització a la

primavera, tardor i hivern perquè quan precisament arribi l'estiu, les condicions puguin ser millors i el risc d'incendi forestal sigui menor.

Així hi ha un pla de vigilància i control de les mesures de prevenció d'incendis forestals establertes per la normativa vigent.

Per l'any 2025 la Direcció General dels Agents Rurals han donat indicacions a l'Àrea General per tal planificar inspeccions per la vigilància i control de les mesures preventives establertes per aquest marc normatiu amb les següents accions previstes:

- **VIGILÀNCIA LÍNIES AÈRIES DE CONDUCCIÓ ELÈCTRICA**

El Cos d'Agents Rurals inspecciona de forma sistemàtica el compliment d'aquestes mesures, en especial atenció a als perímetres de protecció prioritària, havent superat l'any 2024 les 900 inspeccions proposades i preveient per aquest any 2025 la realització de 1000 inspeccions de línies elèctriques.

Cal ressaltar que l'any 2023 es va signar un acord de col·laboració entre Endesa i el Departament d'Interior i Seguretat Pública que preveu que prèviament a l'inici de la campanya d'incendis aquesta companyia realitzi revisió termogràfica dels trams de línia elèctrica de mitja i alta tensió que discorren per les zones boscoses dels "Perímetres de Protecció Prioritària (PPP)" que identifica el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

El Cos dels Agents Rurals i Endesa també han establert un protocol d'actuació durant la campanya de prevenció d'incendis. Contempla d'una banda, un intercanvi d'informació entre la companyia elèctrica i el Cos operatiu sobre les activacions i desactivacions del Pla Alfa, d'altra banda que l'empresa retirarà el mecanisme de reconnexió automàtica de les línies de mitja i alta tensió afectades pels nivells 3 i 4 del Pla Alfa per evitar possibles ignicions.

En aquests casos, si es produeix una incidència, l'equip d'Endesa en coordinació amb Agents Rurals, revisarà físicament la línia elèctrica per comprovar que no hi hagi cap element de risc envers la pròpia xarxa elèctrica, el medi ambient o el personal dels cossos d'emergències que hi hagi a la zona. Un cop realitzada la revisió física, identificada i aïllada la potencial incidència, des del Centre de Control de Distribució es tornaria a connectar la línia de forma telemàtica.

- INSPECCIÓ MESURES PREVENCIÓ INCENDIS EN CARRETERES I VIES FÈRRIES

El Cos d'Agents Rurals te previst intensificar la vigilància del compliment de les mesures de prevenció d'incendis forestals en la xarxa viària durant el primer semestre del 2025 amb l'objectiu d'arribar a les 325 inspeccions de les principals vies de comunicació en municipis d'alt risc d'incendi.

- INSPECCIÓ MESURES PREVENCIÓ ÀREES RECREATIVES

El Cos d'Agents Rurals preveu la inspecció del compliment les mesures de prevenció d'incendis de la totalitat de les àrees recreatives i d'acampada abans durant el primer semestre de l'any 2025.

- INSPECCIÓ MESURES PREVENCIÓ EN URBANITZACIÓNS, NUCLIS DE POBLACIÓ I EDIFICACIONS AILLADES

El Cos d'Agents Rurals preveu la realització d'inspeccions de les mesures de prevenció d'incendis en urbanitzacions i edificacions aïllades dels municipis d'alt risc d'incendi forestal, prioritant aquelles que hagin presentat deficiències en anteriors inspeccions. Es focalitzaran les inspeccions en el correcte manteniment de les franges de protecció i la neteja de les parcel·les interiors no edificades.

- VIGILÀNCIA DEL COMPLIMENT DE LES CONDICIONS DE LES AUTORIZACIÓNS PER US DEL FOC, BUFADORS, I TREBALLS FORESTALS EN ZONES I PERIODS D'ALT RISC

Des del Cos d'Agents Rurals es fa la vigilància del compliment de les prohibicions i del compliment de les condicions i mesures preventives estableertes a les autoritzacions excepcionals per aquestes activitats, intensificant l'activitat inspectora en funció del perill d'incendi de cada moment tal com es preveu al Pla Alfa. L'any 2024 es van realitzar uns 2.872 informes de viabilitat.

10.1.2.5. ORGANIZACIÓ DEL DISPOSITIU EN FUNCIÓ DEL RISC

El Pla Alfa, és el procediment operatiu establert pel cos d'Agents Rurals de vigilància, prevenció i control d'activitats de risc, davant les situacions de perill d'incendi forestal, que es puguin produir. Aquestes situacions de perill es graduen en 5 nivells operatius, de 0 a 4. Cadascun correspon a un nivell de perill d'incendi forestal.

Abast i àmbit d'aplicació

S'adscriu al Pla a tot el personal operatiu del Cos d'Agents Rurals, en els termes que aquest determina.

L'abast territorial del Pla és tot el territori de Catalunya

L'àmbit d'activació geogràfic pot ser:

- Espais forestals amb elevada afluència de persones
- Un o varis municipis
- Una o vàries comarques
- Un o varis massissos forestals (EIN, PPP, Parcs, ...).
- Àrees Regionals.
- Tot Catalunya.

Temporalitat

En qualsevol moment o període de l'any en que les condicions de perill així ho aconsellin.

El Pla i els seus diferents nivells d'activació es podran mantenir activats sense limitació temporal, es mantindrà activat mentre no variïn les condicions d'avaluació de risc d'incendi forestal que han determinat la seva activació.

Avaluació de l'activació

L'activació del Pla es motiva en funció del mapa diari de perill d'incendi forestal.

La Direcció General d'Agents Rurals en determina l'activació i nivell definitiu. S'estableix una relació inicial dependent del grau d'afectació comarcal, entre els nivells del mapa de perill d'incendi forestal i els nivells del Pla Alfa: Alfa 0 Perill baix, Alfa 1 perill moderat, Alfa 2 perill alt, Alfa 3 molt alt i Alfa 4 perill extrem, adoptant-se el nivell de Pla Alfa definitiu condicionat per altres afectacions de caràcter antròpic presents en el territori i que puguin incrementar o modificar el perill.

Taula 28: Nivells del Pla Alfa

NIVELLS DEL PLA ALFA	
Nivell 0	Perill Baix
Nivell 1	Perill Moderat
Nivell 2	Perill Alt
Nivell 3	Perill Molt Alt
Nivell 4	Perill Extrem

En aquest context podem considerar el perill d'incendi forestal com la probabilitat de que es produueixin ignicions de vegetació (o d'altres elements) que puguin evolucionar cap a incendi forestal, aquesta consideració de perill ve determinada per la combinació del perill d'incendi forestal amb les activitats de caràcter antròpic desenvolupades.

El Cos d'Agents Rurals mitjançant l'anàlisi de causes dels incendis forestals determina les diferents tipologies d'ignicions i els seus orígens, de manera que permet avaluar la presència d'activitats antròpiques que actuen sobre el perill d'incendi modificant-lo.

Aquestes activitats humanes tenen el seu origen tant en activitats lúdiques, que comporten una massificació i freqüènciació superior del medi natural, com activitats de caràcter professional, ja sigui relacionades amb l'activitat agrícola i ramadera o industrial, com en la presència de les diferents infraestructures, de manera que son l'origen de més del 90% de les ignicions.

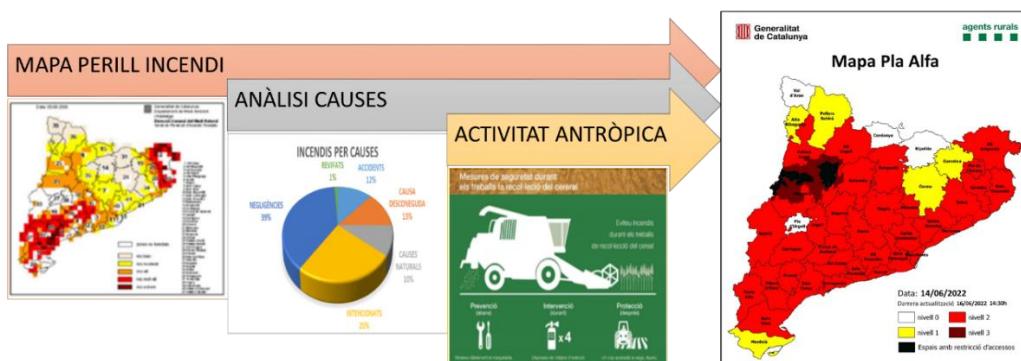

Figura 28: Procediment Mapa Pla Alfa.

Activació

La Unitat de Planificació i Coordinació Operativa, conjuntament amb la Unitat GIS de la Direcció General dels Agents Rurals, elaboren la seva proposta diària de Pla Alfa i la traslladen a l'Inspector en Cap, Cap de Guàrdia Nacional o Cap de la Unitat Operativa i de la Planificació segons s'escaigui, els quals valoraran l'activació o desactivació dels diferents nivells del Pla Alfa.

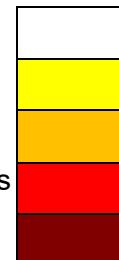
Nivells

L'activació del Pla Alfa per part dels Agents Rurals, d'acord amb les situacions de perill, es gradua en una escala de 5 nivells operatius, de 0 a 4.

Cada nivell determinarà les actuacions operatives i estratègiques a desenvolupar pels membres del Cos d'Agents Rurals i l'activació de les diferents mesures preventives.

Definició de nivells d'actuació

Nivell 0	Situació normal de treball
Nivell 1	Vigilància prioritària d'incendis forestals
Nivell 2	Vigilància exclusiva d'incendis forestals
Nivell 3	Vigilància exclusiva pel control de les suspensions d'autoritzacions
Nivell 4	Restricció d'accés a massissos forestals

Les activacions dels diferents nivells i àmbits territorials del Pla, es representen en un mapa anomenat Mapa del Pla Alfa.

Funcions

L'activació de cada nivell comporta un grau de mobilització dels efectius de la DGAR, la realització de determinades actuacions preventives, en els casos dels nivells 3 i 4, també l'activació de les fases de pre-alerta i alerta previstes, respectivament, en el Pla INFOCAT (Pla especial d'emergència per a incendis forestals a Catalunya).

Les accions a desenvolupar tant operatives com d'activació de mesures preventives s'articulen en tres grans àmbits:

- Desplegament operatiu del Cos d'Agents Rurals
- Control d'activitats amb risc d'incendi forestal. Activació de mesures preventives.
- Limitacions a la mobilitat (control d'accisos al medi natural). Activació de mesures preventives extraordinàries.

Desplegament operatiu:

Actuacions de les unitats del CAR

En funció de l'activació de cadascun dels nivells, els Caps d'Àrea Regional i els Caps d'Àrea Bàsica estableiran el desplegament i les actuacions corresponents del personal del Cos d'Agents Rurals, així com la resta de col·lectius dependents funcionalment de la Direcció General d'Agents Rurals adscrits a la Regió o a l'Àrea Bàsica respectivament.

Descripció d'actuacions a cada nivell:

Actuacions en nivell 0.

Es desenvoluparà el servei normal.

Actuacions prioritàries bàsiques en nivell 1.

- Les tasques que no tinguin relació amb la vigilància i detecció dels incendis, es realitzaran de forma genèrica abans de les 13 hores, a partir d'aquest horari els efectius del CAR, de forma genèrica, realitzaran la vigilància prioritària de prevenció d'incendis forestals.
- Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals.
- Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions.
- En cas de perill o manca d'autorització, suspendre l'activitat.
- Vigilància i inspecció de llocs predeterminats d'especial risc.

Actuacions exclusives bàsiques en nivell 2

- Els efectius del CAR de forma prioritària realitzaran les tasques no relacionades amb la prevenció d'incendis abans de les 13 hores. A partir d'aquest horari els efectius dels CAR, de forma genèrica, realitzaran vigilància exclusiva de prevenció d'incendis forestals.
- Fora del que és la vigilància i detecció dels incendis, només s'atendran urgències prèvia autorització del Cap d'Àrea Bàsica o Cap de Guàrdia del CAR.
- Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals.
- Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions.
- Vigilància i inspecció de circulació de vehicles per zones forestals predeterminades.
- Posada en servei de punts de guaita estratègics i predeterminats.

Actuacions exclusives bàsiques en nivell 3.

- De forma exclusiva, els efectius del CAR realitzaran les tasques relacionades amb la prevenció d'incendis forestals.
- Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals.
- Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions.
- Vigilància i inspecció de llocs predeterminats d'especial risc.

- Vigilància i inspecció de circulació de vehicles per zones forestals predeterminades.
- Vigilància i Control de les mesures extraordinàries establertes al Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests.

Actuacions exclusives bàsiques en nivell 4

- De forma exclusiva, els efectius del CAR realitzaran les tasques relacionades amb la prevenció d'incendis forestals.
- Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals
- Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions.
- Vigilància i inspecció de llocs predeterminats d'especial risc
- Vigilància i inspecció de circulació de vehicles per zones forestals predeterminades.
- Posada en servei de punts de guaita estratègics i predeterminats.
- Vigilància i inspecció d'accés a determinats massissos forestals.
- Establiment de centres de coordinació regionals d'efectius en les zones afectades (Mossos d'esquadra, Bombers, ADF, policies locals, etc..)
- Establiment d'un comitè de seguiment a la seu de la Unitat Operativa.
- Proposar al CECAT la convocatòria del comitè tècnic de seguiment, previst al pla INFOCAT.
- Control d'accés a determinats massissos forestals i zones d'alta freqüènciació
- Control d'altres mesures en aplicació de l'article 8 de la Llei 4/1997, de 20 de maig ,de protecció civil.

Control d'activitats amb risc d'incendi forestal

Com a conseqüència de l'activació dels diferents nivells del Pla Alfa, s'estableixen tot un conjunt de mesures preventives, encaminades a la disminució de les ignicions, aquestes mesures poden venir determinades per aplicació de diferents normatives concretes o per l'anàlisi de les diferents actuacions que duen a terme els membres del Cos d'Agents Rurals.

Taula 29: Actuacions bàsiques del Cos d'Agents Rurals en funció del nivell de risc.

Taula 30: Actuacions bàsiques en funció del nivells de vigilància.

NIVELLS	ACTUACIONS BÀSQUES
Nivell 1: vigilància prioritària d'incendis forestals	<ul style="list-style-type: none"> Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals. Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions. En cas de perill o manca d'autorització, suspendre l'activitat. Vigilància i inspecció de llocs predeterminats d'especial risc.
Nivell 2: vigilància exclusiva d'incendis forestals	<ul style="list-style-type: none"> Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions. Control de llocs predeterminats d'especial risc. Vigilància i inspecció de circulació de vehicles per zones forestals predeterminades.
Nivell 3: vigilància exclusiva d'incendis forestals i suspensió d'activitats	<ul style="list-style-type: none"> Vigilància i inspecció de columnes de fum en terrenys forestals i en terrenys no forestals a menys de 500 m de zones forestals Vigilància i inspecció d'activitats de risc, identificació de les persones que en realitzin i verificació d'autoritzacions. Vigilància i inspecció de llocs predeterminats d'especial risc Vigilància i inspecció de circulació de vehicles per zones forestals predeterminades. Vigilància i Control de les mesures extraordinàries establertes al Real Decreto Ley 15/2022

Limitacions a la mobilitat (control d'accisos al medi natural)

Actuacions en Nivell 4

- Vigilància i inspecció d'accés a determinats massissos forestals.
- Proposar al CECAT la convocatòria del Comitè Tècnic de Seguiment, previst al pla INFOCAT
- Proposar al Comitè Tècnic de Seguiment l'INFOCAT les limitacions d'accisos a espais naturals i altres mesures excepcionals en aplicació dels articles 8 i 9 de la Llei 4/1997 de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya
- Mesures de control de mobilitat extraordinàries dictades per l'activació del PROCICAT en municipis amb nivell 4 del Pla ALFA.
- Mesures preventives extraordinàries dictades per l'activació del PROCICAT en municipis amb nivell 4 del Pla ALFA
- Establiment d'un comitè de seguiment a la seu de l'Àrea General del Cos d'Agents Rurals
- Establiment de centres de coordinació territorials d'efectius en les zones afectades.

L'objectiu d'aquest centres és la coordinació operativa del desplegament d'efectius per la vigilància i control de les restriccions establertes en el medi natural en motiu del risc d'incendi forestal.

Tot seguit es relacionen els espais naturals que compten amb una limitació d'accisos,. Cadascun d'aquest espais compta amb el seu propi pla operatiu especial en que es defineixen de forma acurada les actuacions operatives i de comunicació a desenvolupar en cas d'activació de les restriccions d'accisos.

Espais amb limitacions d'accés en cas de nivell 4 de pla Alfa

Àrees Regionals Espai Natural

Alt Pirineu Aran

- Montsec d'Ares
- Montsec de Rúbies
- Baronia de Rialb

Barcelona

- El Montmell – Marmellar
- Montserrat
- Sant Llorenç de Munt
- Garraf-Foix

Catalunya Central

- Montserrat
- Sant Llorenç de Munt

Girona

- Cap de Creus
- el Montgrí
- les Gavarres
- Massís de l'Albera
- Massís de les Cadiretes

Lleida

- Montsec d'Ares
- Montsec de Rúbies
- Baronia de Rialb
- Mont-Roig

Tarragona

- El Montmell - Marmellar
- Muntanyes de Prades
- Muntanyes de Tivissa - Vandellòs
- Serra del Montsant

Terres de l'Ebre

- els Ports

Serra de Montsià
Serres de Cardó - el Boix

A banda dels espais naturals que consten a l'annex, es poden establir limitacions d'accisos i/ o mesures excepcionals a aquelles zones on s'hagi detectat episodis de massificació de visitants, altres elements vulnerables o activitats humanes que puguin generar un increment de risc d'incendi forestal.

Figura 29: Cartell exemple de restricció de circulació per Alt Risc d'Incendi Forestal.

Activació Pla INFOCAT

El Pla INFOCAT segueix les directrius de planificació actuals de la Direcció General de Protecció Civil i defineix tres fases possibles atenent a la gravetat de la situació d'emergència: fases possibles atenent a la gravetat de la situació d'emergència: Pre-Alerta, Alerta i Emergència.

S'activarà la fase de Pre-alerta quan s'activi el nivell 3 del Pla Alfa, valorat conjuntament amb d'altres indicadors com ara el nivell de SISCOM o la simultaneïtat d'incendis..

S'activarà la fase d'Alerta quan s'activi el nivell 4 del Pla Alfa, valorat conjuntament amb d'altres indicadors com ara el nivell de SISCOM o la simultaneïtat d'incendis.

Comitè d'Avaluació i Seguiment.

S'establirà un Comitè d'Avaluació i Seguiment a la seu de l'Àrea General del CAR, estarà format com a mínim per l'Inspector en Cap o Cap de Guardia/persona en qui delegui, el

Cap o Caps d'Àrea Regional afectats i per representants dels diferents serveis públics i del voluntariat que desenvolupin funcions de vigilància i control d'activitats en el medi natural en el marc de la prevenció d'incendis i estarà en contacte permanent amb el personal de la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi i de la Direcció General de Protecció Civil.

Les seves funcions son:

- La direcció estratègica del desplegament d'efectius, actuacions de vigilància i control de les activitats amb perill d'incendi forestal i limitacions de la mobilitat estableties segons el nivell activat del Pla Alfa.
- Coordinar les actuacions de vigilància i control de les activitats humanes que poden comportar perill d'incendi forestal amb les ADF i els dispositius de vigilància d'altres cossos o administracions.
- Definir per avançat dins de l'episodi de perill, l'estrategia a adoptar, preveient les activacions de Pla Alfa i les actuacions futures a prendre.
- Proposar, si escau, al CECAT, la convocatòria del comitè tècnic de seguiment previst al pla INFOCAT.
- Proposar, si escau, a la Direcció General de Protecció Civil l'adopció de mesures extraordinàries de restriccions, suspensió o regulació de determinades activitats.
- En cas d'activació del nivell 4 coordinarà en tot el territori de Catalunya la col·laboració dels diferents serveis públics i del voluntariat que participin el tancament i control de les zones afectades.
- Establir, si escau, modificacions horàries i territorials de les unitats del CAR operatives així com activar unitats de reforç.
- Proposar els continguts i els mitjans a emprar per la informació als ciutadans de l'activació dels diferents nivells del Pla Alfa i les mesures restrictives d'activitats humanes que s'estableixin.

Durant la campanya d'estiu (del 15 de juny al 15 de setembre) el comitè d'avaluació i seguiment es reunirà de forma ordinària un cop per setmana. Durant la resta de l'any únicament es convocaran reunions extraordinàries com a conseqüència d'episodis de perill d'incendi forestal que motivin l'activació dels nivells 3 o 4 del Pla Alfa.

En les reunions ordinàries el cos d'Agents Rurals aportarà informació sobre l'evolució de la campanya d'incendis fins al moment i sobre les previsions de perill d'incendi per la setmana següent.

El comitè podrà reunir-se tant presencialment com per mitjans telemàtics . En el cas d'activació del nivell 4 les reunions seran amb periodicitat diària fins la seva desactivació

Comitè regional de coordinació

Durant la campanya d'estiu (del 15 de juny al 15 de setembre) el comitè regional de coordinació es reunirà de forma ordinària un cop per setmana. Durant la resta de l'any únicament es convocaran reunions extraordinàries com a conseqüència d'episodis de perill d'incendi forestal que motivin l'activació dels nivells 3 o 4 del Pla Alfa.

Les seves funcions son:

- La direcció tàctica del desplegament d'efectius, actuacions de vigilància i control de les activitats amb perill d'incendi forestals i limitacions de la mobilitat establertes segons el nivell activat del Pla Alfa en l'àmbit territorial de cada regió operativa.
- Coordinar les actuacions de vigilància i control de les activitats humanes que poden comportar perill d'incendi forestal dels diferents serveis públics i del voluntariat que desenvolupin funcions de vigilància i control d'activitats en el medi natural en el marc de la prevenció d'incendis.
- Informar al comitè d'avaluació i seguiment del desplegament d'efectius previst i de qualsevol incidència en relació al mateix
- Informar al director del SITT del Departament d'Interior i Seguretat Pública del desplegament d'efectius previst i de qualsevol incidència en relació al mateix

El Cap d'Àrea Regional del CAR serà el responsable de convocar les reunions del Comitè de Coordinació Regional.

En les reunions ordinàries el cos d'agents rurals aportarà informació sobre l'evolució de la campanya d'incendis.

En cas d'activació del nivell 4 a la comissió regional de coordinació és determinaran les tasques a desenvolupar pels diferents efectius que participin en el tancament i control de les zones afectades, d'acord amb l'establert en el corresponen pal especial operatiu del tancament.

Les reunions de coordinació d'efectius es mantindran diàriament fins la desactivació del pla Alfa nivell 4. Aquestes reunions podran ser presencials o per mitjans telemàtics.

En els tancaments pluriterritorials, serà l'Inspector en Cap del CAR o persona en qui delegui qui, qui determini el comandament operatiu responsable de la coordinació d'efectius.

En cas d'activació múltiple de zones els caps d'Àrea Bàsica responsables de la coordinació d'efectius rebran les instruccions del Cap d'Àrea Regional del CAR, qui mantindrà puntualment informat a l'Inspector en Cap del CAR de qualsevol incidència.

10.2. DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

10.2.1. DIRECCIÓ GENERAL DE BOSCOS I GESTIÓ DEL MEDI

10.2.1.1. ORGANITZACIÓ

La Direcció General de Boscos i Gestió del Medi, és l'organisme de la Generalitat de Catalunya competent en matèria de prevenció d'incendis forestals. Dins de la direcció general i depenent de la Subdirecció General de Boscos, la unitat encarregada d'aquesta tasca és el Servei de Prevenció d'Incendis Forestals⁷.

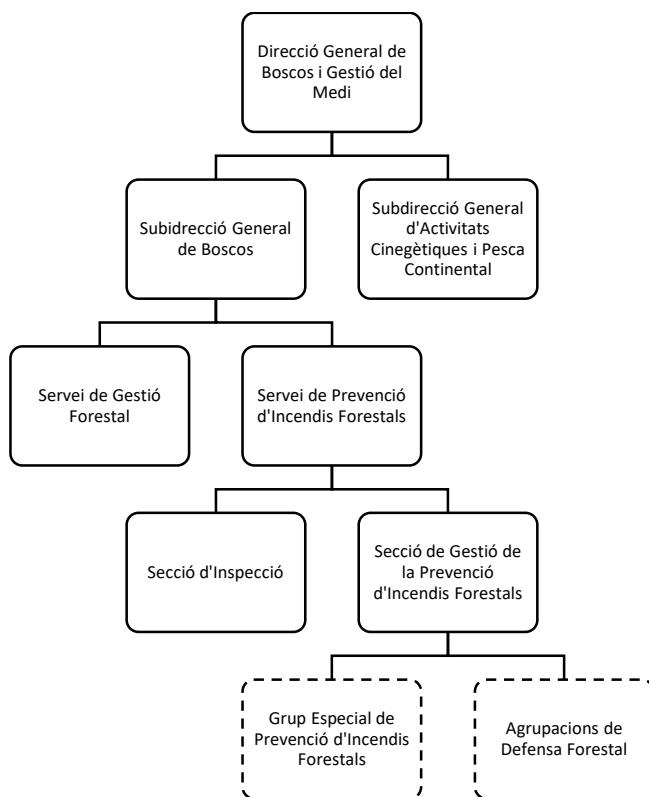

Figura 30: Esquema d'organització de la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi. Les unitats en línia discontinua, disposen d'entitat jurídica pròpia, però tenen dependència del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals.

El Servei de Prevenció d'Incendis Forestals, s'organitza en dos seccions, a continuació es detallen les funcions encarregades a cada secció:

⁷ Aquesta estructura és vigent fins que no es desplegui el Decret 14/2024, de 16 de gener, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

- **Secció d'inspecció:**

- Avaluació del risc d'incendi i elaboració dels productes derivats (Mapa de Perill d'Incendi Forestal, Informe Setmanal de Perill d'Incendi Forestal i Informes d'episodi).
- Control de les activitats de risc.
- Informació del risc d'incendis en les llicències d'activitats.

- **Secció de Gestió de la Prevenció d'Incendis Forestals:**

- Planificació de la prevenció d'incendis forestals.
- Aprovació dels plans de prevenció d'incendis forestals municipals.
- Autoprotecció d'urbanitzacions i infraestructures en terrenys forestals.
- Anàlisis de la vulnerabilitat de les infraestructures al risc d'incendi forestal.
- Estadístiques oficials d'incendis.
- Actuacions de prevenció d'incendis Forestals i manteniment de la xarxa bàsica de punts d'aigua. (Mitjançant GEPIF).
- ADF: Registre i Ajuts.

10.2.1.2. GRUP ESPECIAL DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

- **ORGANITZACIÓ**

Mitjançant el Grup Especial de Prevenció d'Incendis Forestals (GEPIF) s'executen directament accions de prevenció d'incendis forestals. Juntament l'execució i manteniment d'infraestructures de prevenció d'incendis forestals, en episodis d'alt perill d'incendi forestal d'acord el Mapa oficial de Perill d'Incendi Forestal es dedica a la vigilància mòbil i la primera intervenció.

El GEPIF s'organitza territorialment en 8 bases (centres de treball) i des d'allà es desplacen a les seves zones d'actuació d'acord les indicacions tècniques diàries del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals. Cada unitat disposa dels mitjans humans i materials per a executar les seves tasques de forma independent, tot i que puntualment es poden agrupar unitats i mitjans.

BASES DE SORTIDA GEPIF

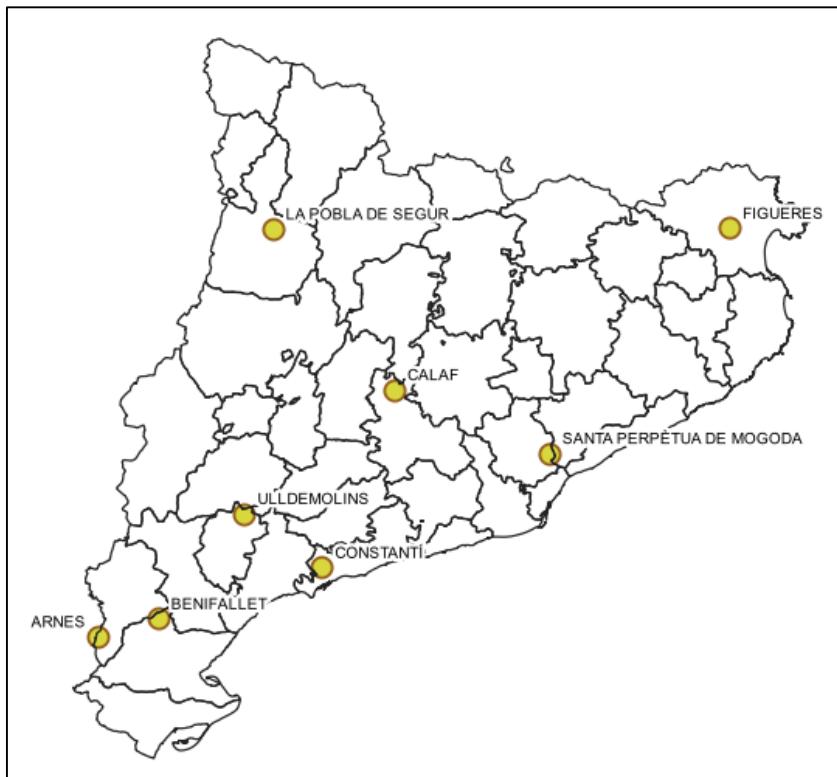

Figura 31: Mapa de localització de les bases del GEPIF.

- **RECURSOS HUMANS**

Taula 31: Personal del GEPIF.

Personal	Unitats
Tot l'any	30
Fixes discontinus (6 mesos)	30

- **RECURSOS MATERIAIS**

Taula 32: Recursos materials del GEPIF.

Recursos	Unitats
Vehicles lleugers	17
Camions	8
Tractor Fast-truck	1
Robots-desbrossadors	3
Braç desbrossador	1

- **ORGANITZACIÓ DEL DISPOSITIU EN FUNCIÓ DEL RISC**

D'acord el Mapa oficial de Perill d'Incendi Forestal que elabora diàriament la Generalitat de Catalunya es donen instruccions relatives als treballs forestals a realitzar o llocs i hores de vigilància preventiva preferent. En aquest sentit:

En cas de perill baix i moderat, es programen de forma preferent treballs forestals.

En cas de perill alt, molt alt o extrem es programen de forma preferent vigilància preventiva als àmbits indicats al mapa de perill (rutes mòbils).

En cas de disposar d'un informe extraordinària de situació per elevat perill d'incendi, en funció de cada situació es reforcen i desplacen unitats entre centres de treball.

10.2.1.3. AGRUPACIONS DE DEFENSA FORESTAL

- **ORGANITZACIÓ**

Les agrupacions de defensa forestal (ADF) són associacions formades per propietaris forestals i els ajuntaments dels municipis del seu àmbit territorial i tenen com a finalitat la prevenció i la lluita contra els incendis forestals.

Les agrupacions de defensa forestal es van regular a partir de l'any 1986 com a conseqüència del programa "Foc Verd", elaborat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya. Ara bé, l'origen cal cercar-lo en els antics grups d'extinció d'incendis i auxili immediat que es van començar a formar a principis dels anys seixanta a Catalunya.

Les ADF tenen per objectiu:

- Elaboració i execució col·lectiva de programes de vigilància i prevenció d'incendis forestals.
- Col·laboració activa en l'organització, el control i l'execució de mesures dictades o que es dictin per la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi en matèria de prevenció, o amb qualsevol altre organisme que tingui competència en la lluita contra els incendis forestals.
- Realització de campanyes de divulgació entre els titulars de terrenys forestals sobre les accions de prevenció i lluita contra els incendis forestals, perquè el sector tingui un coneixement més gran.
- Sensibilització sobre la població rural i urbana en el territori de l'ADF.

- Execució de plans de prevenció, creació i manteniment d'infraestructura, xarxa de camins i punts d'aigua.
- Suport a l'extinció d'incendis forestal

Actualment a Catalunya hi ha 308 Agrupacions de Defensa Forestal, que donen cobertura aproximadament al 90% del territori.

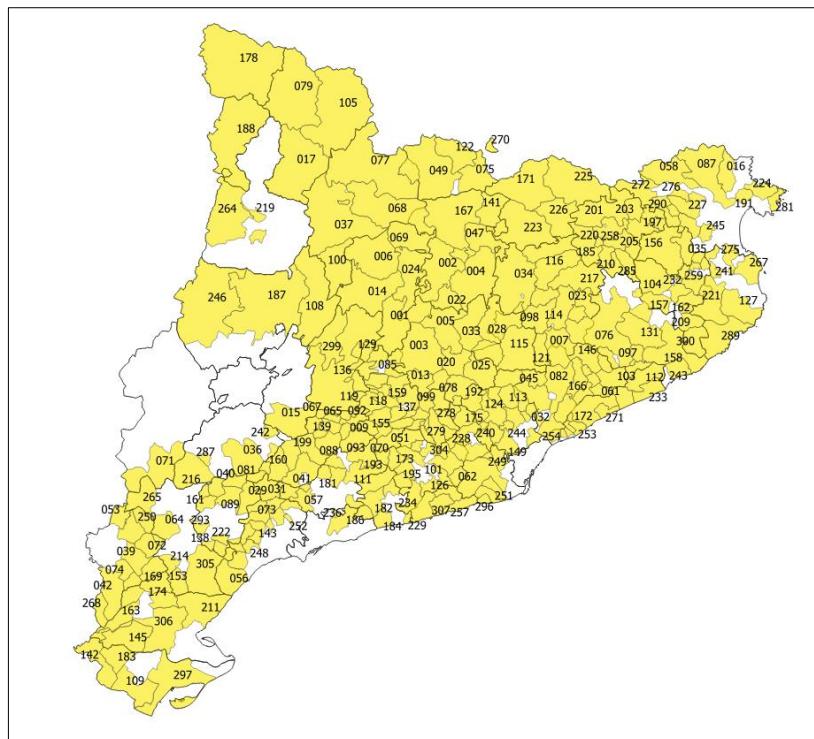

Figura 32: Mapa de localització de les ADF.

Funcionament de les ADFs en la campanya d'incendis i en les emergències.

Àmbit d'actuació

- D'acord amb els estatuts, la Junta Directiva de l'ADF és qui té la funció de dirigir i vigilar el compliment dels objectius, mitjançant el seu president, per tant tota actuació dels membres d'una ADF ha d'estar autoritzada pel seu president o qui aquest delegui.
- D'acord amb l'ordre de 6 d'octubre de 1986, sobre regulació de les Agrupacions de defensa Forestal (ADF) i els estatuts de les ADF, l'àmbit territorial de les ADF podrà ser municipal, supramunicipal i per veïnatge, en funció de les masses forestals que les integrin i els seus límits.
- Fora d'aquest àmbit, l'actuació ha d'estar coordinada pel DGBGM amb les Federacions o el SFADF, mitjançant els seus interlocutors, d'acord amb el procediment d'activació que es detalla en el següent punt.

El procediment, l'àmbit d'actuació i les tasques a realitzar, per les agrupacions de defensa forestal i les seves unions en cas d'incendi forestal són les que marca la Directriu 1/2012, signada pel Director general del Medi Natural i Biodiversitat i el President del Secretariat de Federacions i d'Agrupacions de Defensa Forestal de Catalunya, el 28 de febrer de 2012.

Procediment d'activació en cas d'incendi forestal o agrícola.

La activació de l'ADF en cas d'incendi, es pot fer per:

- La pròpia ADF del municipi afectat, o per una ADF veïna.
La pròpia ADF detecta l'incendi, avisa i actua.
- A petició del control del CAR-GEPIF-SFADF.

El Control comunica a l'ADF afectada que hi ha un incendi en el seu municipi a l'ADF veïna. El control comunica al GEPIF que hi ha un incendi en la seva zona de treball.

- A petició de la Federació.

Una Federació d'ADF mitjançant els seus coordinadors comarcals, pot sol·licitar la col·laboració de qualsevol ADF de les que agrupa per actuar dins el seu àmbit territorial.

- A petició del SFADF.

Fora de l'àmbit territorial de la federació, o en aquelles comarques que no n'hi hagi, només podran actuar, de forma coordinada amb la DGBGM, mitjançant els interlocutors del SFADF .

- **RECURSOS HUMANS**

Dins les Agrupacions de Defensa Forestal, hi ha dos tipus de voluntaris, voluntaris amb carnet verd i voluntaris amb carnet groc.

Els voluntaris amb carnet verd són pels voluntaris que formen part del grup d'actuacions de prevenció, que actualment disposa de 3.457 carnets en vigor, i els voluntaris amb carnet groc, que formen part del grup d'intervenció i que actualment es disposa de 4.012 carnets.

- RECURSOS MATERIALES

En el conjunt de Catalunya les ADF disposen dels següents vehicles: 407 vehicles 4x4, 59 camions, 63 tractors i 2 tractors de cadenes i 5 vehicles de coordinació, utilitzats en la vigilància mòbil, la prevenció d'incendis forestals o el suport en la primera intervenció.

També es disposa d'equips d'extinció i el següent material específic de prevenció:

Taula 33: Equips d'extinció de les ADF.

Equips d'extinció	Unitats
Equip d'extinció suspès en tractor	28
Kit amb dipòsit i motobomba	203
Remolc (cisterna)	479
Remolc autònom d'extinció	163

Taula 34: Material de prevenció d'incendis de les ADF.

Material prevenció	Unitats ⁸
Braç desbrossador	61
Buldòzers	49
Desbrossadora de tractor	175
Desbrossadora manual	601
Generador	177
Mitges canyes	131
Motobomba	336
Motoserra	889

- VIGILÀNCIA

Les ADF disposen de 77 càmeres fixes ubicades en punts estratègics del territori per a la vigilància d'incendis forestals, aquesta xarxa s'anomena vigilant.cat.

- ORGANITZACIÓ DEL DISPOSITIU EN FUNCIÓ DEL RISC

En funció del risc, les Agrupacions de Defensa Forestal, tenen la capacitat d'activar voluntaris per a la realització de tasques de vigilància amb vehicles amb capacitat d'aigua per a la primera intervenció i suport a l'extinció. Així mateix també donen suport

⁸ El nombre d'unitats pot variar a causa de les noves adquisicions o baixes del material.

en preventius per a la campanya de la sega del cereal, i en el tancament d'espais naturals quan el risc d'incendi ho requereix.

10.3. ÒRGANS DE COORDINACIÓ ENTRE EL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ I EL DEPARTAMENT D'INTERIOR I SEGURETAT PÚBLICA DURANT L'EXTINCIÓ

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) a conseqüència de la seves funcions disposa d'una gran quantitat d'informació de les activitats del territori i dels seus actors. Per tal de vehicular tot aquesta informació principalment de les oficines comarcals i les seccions de boscos i recursos forestals dels serveis territorials, a petició del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, s'incorporarà un enginyer forestal sobre el terreny, corresponent al Centre de Comandament Avançat de l'incendi en cas d'activació del pla INFOCAT.

Per tal d'assegurar la disponibilitat, hi haurà un enginyer forestal de guàrdia per servei territorial durant el període comprès entre el 15 de juny i el 15 de setembre de 2024.

Un enginyer forestal de la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi, vehicularà les peticions del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya i mitjançant la comunicació amb la Sala Central de Bombers.

Aquesta coordinació interdepartamental a nivell tècnic dels paràgrafs anteriors, és complementària als òrgans de coordinació que emana del Pla INFOCAT, que el mateix pla en regula, la composició i les funcions respectives.

11. DIVULGACIÓ

Amb l'objectiu de transmetre un missatge unitari respecte al número d'incendis i superfícies afectades, en base a les dades aportades pel Cos d'Agents Rurals, el departament competent en matèria de prevenció d'incendis forestals (actualment el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació) centralitzarà tota la informació relacionada amb l'estadística d'incendis forestals, les causes que les iniciaren i les superfícies afectades.

Tota la informació que es generi relativa als incendis per les diferents administracions que intervenen en la prevenció i extinció d'incendis hauran d'enviar la informació relativa a aquesta unitat administrativa que validarà i farà pública la informació.

<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/incendis-forestals/dades-incendis/>

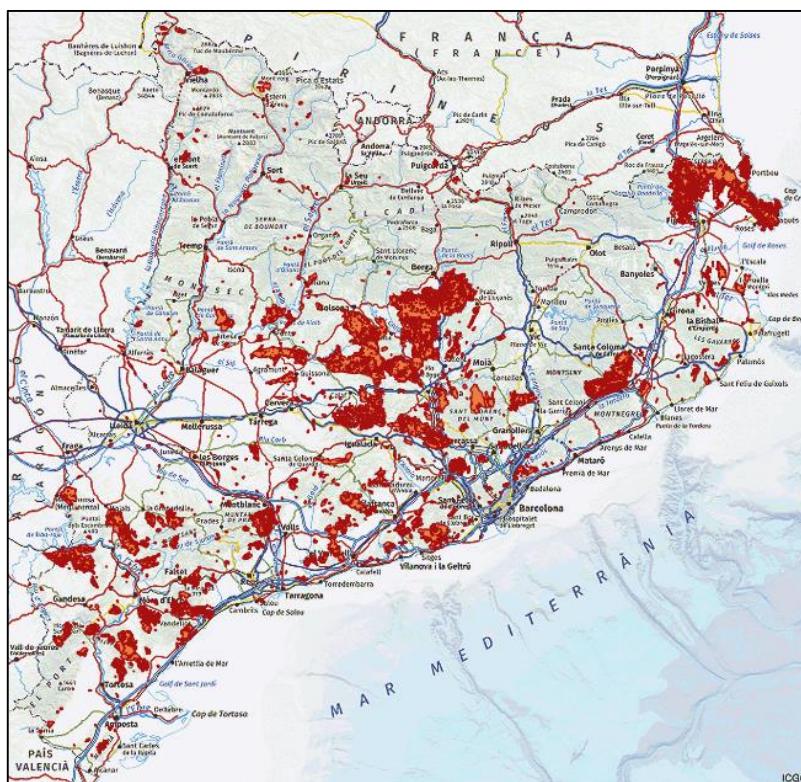

Figura 33: Mapa dels incendis forestals del període 1986-2023.

11.1. SENSIBILITZACIÓ DE LA POBLACIÓ I D'AGENTS CLAUS

Participació en accions de difusió sobre aspectes clau del foc forestal, tant de temàtica tècnica i científica, com d'altres de caire més general, tant en jornades i webinars com en seminaris i tallers, col·laborant en cursos i màsters, etc., organitzades localment (ADF, ajuntaments, entitats locals, consorcis, etc.) i sectorialment (universitats i centres de recerca, ens del tercer sector, sindicats, etc.).

Molta d'aquesta informació s'actualitza a la pàgina web Foc forestal del Departament d'Interior i Seguretat Pública de la Generalitat de Catalunya. També es duen a terme intercanvis operatius dins i fora de Catalunya per intercanviar experiències sobre diferents temàtiques

11.2. CAMPANYES PREVENTIVES DIVULGATIVES EN MITJANS DE COMUNICACIÓ

Una unitat administrativa que es designi centralitzarà un missatge anual unitari que es difondrà en mitjans de comunicació.

Per els anys 2023 i 2024 la Generalitat de Catalunya ha tingut la campanya “Foc off”, una campanya informativa contra el risc d'incendis que remarca la necessitat de prevenir i evitar els incendis causats per l'acció humana.

Figura 34: Cartell de la campanya "Foc off"

11.3. PROJECTES EUROPEUS

Participació en diferents projectes de gestió d'emergències i recerca aplicada, com a participants: FIRE-IN i AFAN.

Es treballa en diverses propostes per les crides dels nous projectes H2020 o Green Deal per tal de posicionar Bombers a l'escena internacional i aconseguir recursos per desenvolupar solucions als reptes actuals.

12. PRESSUPOST

El Pla de prevenció d'incendis forestals de la Generalitat de Catalunya (2022-2025) és un instrument de planificació amb mirada a mig i llarg termini, que té com a finalitat reformular la prevenció d'incendis del país i que permetre construir un paisatge resilient i adaptat que permeti protegir el medi natural i les persones. Aquesta figura ha de servir

Aquest Pla preveia un pressupost total de 76,93 milions d'euros que s'estan executant entre 2022 i 2025, i que s'afegeixen al pressupost ordinari que ja es dedicava a la prevenció d'incendis.

Les principals partides pressupostaries destinades a la prevenció d'incendis es desglossen en les següents:

- 15 M€/anuals a la planificació, manteniment i execució de les infraestructures de prevenció d'incendis en el període 2022-2025.
- 5M€ per ajuts per a la prevenció d'incendis forestals en finques privades.
- 2,23 M€ per a ampliar els Grups Especials de Prevenció d'Incendis Forestals (GEPIF), que passen de 3 a 7 per donar cobertura executant feines de prevenció d'incendis tot l'any i a tot el territori, i la modernització del material i maquinària de les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF).
- 1,5 M€ per la prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions i nuclis de població.
- 1 M€ per al manteniment de les ADF.

A més, s'hi afegiran 7,2 M€ provinents dels Fons Next Generation adreçats a actuacions de prevenció d'incendis per al període 2022-2026.

NOTA: A la data d'aprovació d'aquest Pla, no es disposen dels pressupostos per l'any 2025 dels Departaments de la Generalitat de Catalunya amb funcions de prevenció, vigilància i extinció d'incendis forestals.